

Bibliografija i metode bibliografskog rada

Pavić, Ivana

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:517222>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-11**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

Sveučilište u Zadru

Odjel za informacijske znanosti
Diplomski sveučilišni studij Informacijske znanosti

Zadar, 2017.

Sveučilište u Zadru

Odjel za informacijske znanosti
Diplomski sveučilišni studij Informacijske znanosti

Bibliografija i metode bibliografskoga rada:

bibliografija Nikole Tesle

Diplomski rad

Student/ica:

Ivana Pavić

Mentor/ica:

dr. sc. Marijana Tomić

Zadar, 2017.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Ivana Pavić**, ovime izjavljujem da je moj **diplomski** rad pod naslovom **Bibliografija i metode bibliografskoga rada: bibliografija Nikole Tesle** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 20. prosinca 2017.

Sažetak

Cilj je ovoga rada utvrditi kakvi su trendovi u izdavanju publikacija kojima je autor ili predmet bavljenja N. Tesla, postoji li u takvim radovima dominantna tema te prevladava li stručna ili popularno-znanstvena građa. Svrha ovoga istraživanja i rada jest pružiti podatke na temelju kojih je moguće donositi zaključke o nakladničkoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj kada su u pitanju stručne i popularno-znanstvene publikacije te djela o poznatim znanstvenicima kao što je Nikola Tesla, kao i o odnosu društva prema znanosti i znanstvenicima u kontekstu nakladničkog plana i čitateljskih interesa. Rad je podijeljen na dva dijela od kojih prvi sadrži pregled temeljnoga znanja o bibliografijama koje uključuje pojam i vrste bibliografija kao i kratki pregled njihova povijesnoga razvoja. Drugi dio rada čini bibliografija publikacija kojima je autor ili predmet znanstvenik i izumitelj Nikola Tesla. Podatci o publikacijama prikupljeni su iz Hrvatske nacionalne bibliografije (tekuće i retrospektivne) te iz kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Knjižnica grada Zagreba i Središnje knjižnice za fiziku. Strategija pretraživanja uključivala je pretraživanje prema autoru i predmetu, odnosno ključnim riječima. Na taj način dobiveni bibliografski podatci organizirani su prema vrsti publikacije, kronološki i abecedno. Na kraju bibliografije nalaze se abecedna kazala i analiza publikacija s obzirom na broj, vrstu i jezik publikacija te državu izdavača. Analiza podataka utvrdila je značajan broj publikacija koje se bave N. Teslom, kao i onih kojima je on autor te da postoji trend rasta u njihovu objavljivanju osobito nakon 2000. godine. U ukupnoj popisanoj građi prevladavaju tuzemna izdanja publikacija popularno-znanstvenog karaktera, a dominantna tema takve građe jest biografske prirode.

Ključne riječi: *Nikola Tesla, bibliografija, autorska bibliografija, predmetna bibliografija, tematska bibliografija*

Sadržaj

1	Uvod	3
2	Bibliografija – pojam i razvoj bibliografske djelatnosti	6
2.1	Bibliografija	6
2.2	Povijesni pregled bibliografske djelatnosti.....	9
3	Vrste bibliografija i metode bibliografskoga rada	15
4	Katalog i bibliografija.....	18
5	Međunarodna standardizacija kataložnih postupaka.....	22
6	Zaključak	25
7	Bibliografija publikacija objavljenih do 2017. godine kojima je autor ili predmet bavljenja N. Tesla.....	27
7.1	Uvod	27
7.2	Bibliografski popis	30
7.2.1	Omeđene publikacije	30
7.2.2	Znanstveni, stručni i popularno-znanstveni radovi	56
7.3	Kazala	66
7.3.1	Kazalo autora	66
7.3.2	Kazalo zbornika radova	71
7.3.3	Kazalo izložbi	71
7.3.4	Kazalo anonimnih publikacija	72
7.3.5	Kazalo korporativnih autora	72
8	Analiza podataka	73
9	Zaključak	83
10	Literatura	87
10.1	Knjige i časopisi.....	87
10.2	Mrežni izvori.....	89

Uvod

Bibliografija se kao termin pojavljuje u svakodnevnom govoru, ali i kao dio stručnoga žargona različitih znanstvenih disciplina. Pritom se često imaju u vidu različita određenja navedenoga pojma. Kada se upotrebljava u kontekstu znanstvenih, stručnih ili ocjenskih radova kao što su diplomski, magistarski ili doktorski radovi, obično je riječ o popisima bibliografske građe dok se u kontekstu bibliotekarstva kao struke rabi u značenju *znanstvene discipline koja se bavi načelima i metodološkim postupcima izradbe različitih vrsta popisa, (...) obuhvaća istraživanje, sabiranje, odabiranje, opisivanje, vrednovanje, klasificiranje i objelodanjivanje knjižne, a u novije vrijeme i neknjižne građe (zvučni zapisi, filmovi, mikrofilmovi, videokasete, magnetski i optički diskovi itd.), sa svrhom da omogući korisnicima brzo pronalaženje bibliografskih podataka koji su im potrebni za znanstveni ili stručni rad ili za koju drugu svrhu.*¹

Riječ je o djelatnosti čiji se početci mogu pronaći u antici, a koja je svoj procvat doživjela nakon izuma tiskarskoga stroja koji je učinio knjige povoljnijima, dostupnijima i popularnijima. Razvojem knjižarskoga sektora jačala je i potreba za popisivanjem građe koja će se nuditi potencijalnim kupcima, a sve bogatije crkvene i privatne knjižnice također su, radi lakšeg pristupa i pretraživanja, trebale kvalitetno popisati sadržaj. Nedugo potom nastale su i prve prave bibliografije.

U modernome dobu novi tehnološki dosezi – razvoj računala, širenje njihove dostupnosti te izum i širenje Interneta omogućili su daljnji razvoj bibliografske djelatnosti, a djelovanje prvenstveno Međunarodnog saveza knjižničarskih društava i ustanova (IFLA-e) pridonijelo je ujednačavanju oblikovanja bibliografija pojedinih država, širenju obveze izrade istih te, u konačnici, brzom i neometanoj razmjeni bibliografskih podataka na međunarodnoj razini.

U ovom će se radu u prvome dijelu dati pregled temeljnog znanja o bibliografijama uopće – o samome pojmu bibliografije, povijesnome razvoju i vrstama bibliografija kao i o razlikama koje postoje između bibliografija i njima sličnoga oblika organizacije informacija – kataloga. Drugi je dio rada praktični dio, u njemu će se, nakon uvoda u kojemu se objašnjava

---

¹ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)

način prikupljanja, odabira i organizacije podataka, odnosno izrade bibliografije, prijeći na samu bibliografiju publikacija.

U ovom će se radu prikupiti, opisati, organizirati i analizirati podatci o publikacijama koje su dio Hrvatske nacionalne bibliografije te koje je moguće pronaći u katalozima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Knjižnica grada Zagreba i Središnje knjižnice za fiziku, a kojima je autor ili predmet poznati hrvatski znanstvenik Nikola Tesla. Strategija pretraživanja kataloga uključivat će pretraživanje prema autoru i predmetu, odnosno ključnim riječima. Stoga će, s obzirom na način prikupljanja podataka, ova bibliografija biti sekundarna, a pri opisu publikacija bit će izneseni samo osnovni podatci nužni za njihovu jednoznačnu identifikaciju. Organizacija publikacija temeljit će se na vrsti građe koja će primarno biti raspoređena prema kronološkom, a sekundarno prema abecednom kriteriju. Na kraju će bibliografije, radi lakšega snalaženja potencijalnih korisnika, biti dodana kazala te će biti prikazana analiza dobivenih podataka koja se odnosi na broj i vrstu publikacija, njihove izvore, izdavače i državu iz koje potječu, jezik publikacija kao i odnos između broja publikacija koje su izdali domaći i inozemni izdavači tijekom promatranog razdoblja od 1892. godine (kada je zabilježena prva publikacija koja odgovara ranije navedenom kriteriju) do danas.

Zadatci rada uključuju utvrđivanje:

- brojnosti i vrsta promatranih radova
- razdoblja njihove pojačane produkcije, odnosno izdavanja
- postojanja dominantnih tema ili sadržaja na kojima se temelje
- omjera publikacija koje su izdali domaći i strani izdavači.

Cilj je ovoga rada, na temelju dobivenih podataka, pokušati odgovoriti na pitanja:

- a) kakvi su trendovi u izdavanju publikacija autora N. Tesle ili drugih autora koji ga u svojim radovima tematiziraju?
- b) Prevladava li stručna ili popularno-znanstvena građa?
- c) Postoji li dominantna tema kada je riječ o takvim radovima?

Svrha ovoga istraživanja i rada jest pružiti podatke na temelju kojih je moguće donositi zaključke o nakladničkoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj kada su u pitanju stručne i popularno-znanstvene publikacije te djela o poznatim znanstvenicima kao što je Nikola Tesla, kao i o odnosu društva prema znanosti i znanstvenicima kao temi povezanoj s nakladničkim planom i čitateljskim interesima.

Budući da je riječ o hrvatskom znanstveniku te da se publikacije o njemu i one kojih je on sam autor istražuju prvenstveno na temelju kataloga hrvatskih knjižnica i Hrvatske nacionalne bibliografije, za očekivati je da će dominirati domaća izdanja te da će, zbog vremenskoga odmaka i današnjega statusa koji N. Tesla ima kao znanstvenik i izumitelj, kao i zbog interesa šire čitateljske publike, biti prisutan trend rasta u broju i vrsti publikacija.

Zaključno će se potvrditi ili odbaciti sljedeće hipoteze:

1. Publikacije s Nikolom Teslom kao temom, kao i publikacije kojima je on autor iznimno su popularne o čemu svjedoči velik broj takvih publikacija izdanih tijekom duljeg vremenskog razdoblja.
2. Postoji trend rasta u objavljivanju publikacija kojima je autor ili predmet N. Tesla.
3. U ukupnoj popisanoj građi kojoj je autor ili predmet N. Tesla prevladavaju tuzemna izdanja.
4. U ukupnoj popisanoj građi kojoj je autor ili predmet N. Tesla prevladavaju publikacije popularno-znanstvenog karaktera.
5. Dominantna tema takve građe jest biografske prirode.

Bibliografija – pojam i razvoj bibliografske djelatnosti

Bibliografija

Za prepoznavanje bibliografije kao djelatnosti, njezino određenje u teorijskom i praktičnom smislu na ovdašnjim je prostorima najzaslužniji Janez Logar. Naime, početkom sedamdesetih godina 20. stoljeća izlazi njegovo djelo Uvod u bibliografiju (slovensko izdanje 1970. godine – *Uvod v bibliografijo*, a srpskohrvatsko 1973. *Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji*) u kojemu se, za početak, određuje bibliografija kao disciplina te se nudi iscrpna definicija termina:

*Bibliografija je stručno-znanstvena djelatnost, koja sabire, vrednuje, odabire, sadržajno analizira i opisuje tiskane ili na drugi način umnožene, javnosti namijenjene tekstove – bibliografske jedinice – pa te opise klasificira, uređuje i obično u obliku uređenih popisa i publicira s namjenom da pruži informacije o literaturi, a time i pomagalo za stručni rad.*²

J. Logar u pojam bibliografije uključuje proces izrade bibliografija, rezultate bibliografskoga rada kao i znanstvene i metodičke temelje za bibliografski rad³ dok autori poput T. Katić dodaju da je riječ o disciplini *koja proučava i analizira tekstove kao zabilježene oblike istražujući tehničke i socijalne procese njihove proizvodnje, raspačavanja i recepcije*⁴.

Sama riječ *bibliografija* dolazi od grčke riječi βιβλιογραφία (*biblíon* = knjiga, *gráfein* = pisati)⁵, a tijekom stoljeća riječ je označavala različite djelatnosti od prepisivanja do opisivanja i popisivanja knjiga da bi danas dobila već navedeno značenje stručno-znanstvene djelatnosti.

---

² Logar, Janez. Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 13.

³ Ibid. str 14.

⁴ Katić, Tinka. Stara knjiga: bibliografska organizacija informacija. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 59.

⁵ Buckland, Michael. Data Management as Bibliography // Bulletin of the American Society for Information Science and Technology. American Society for Information Science and Technology. Vol. 37, No. 6 (2011), str. 36. URL: https://asis.org/Bulletin/Aug-11/AugSep11_Buckland.pdf (Pristup: 15. 5. 2017.)

Kada je riječ o bibliografiji kao djelatnosti, Katica Tadić u članku *O bibliografiji s osvrtom na bibliografsku heuristiku* iz 2005. godine razlikuje dva pristupa u njezinu definiranju: sovjetski i američki. Sovjetski pristup ističe da je bibliografija *područje znanja koje bilježi tiskane publikacije, prikazuje njihov sadržaj i prosuđuje o njihovoj praktičnoj, političkoj, znanstvenoj važnosti, naročito kritički bilježeći podatke o knjizi i piscu, odnosno ocjenjujući njihovu vrijednost*⁶. Međutim, takav pristup od bibliografa često zahtijeva obimno opće i stručno znanje, a kako je potrebna i vrijednosna prosudba pojedinog djela, pojavljuje se problem subjektivnosti, odnosno neobjektivnoga prikaza građe.

Američki pristup definira bibliografiju kao znanost, djelatnost te s obzirom na proizvode te djelatnosti. Prema tome se bibliografija kao znanstvena disciplina definira kao *skup sređenih znanja koja obrađuju knjige sa svih gledišta uzimajući u obzir njihove fizičke osobitosti i sadržaj koji je u njima zastupljen*, a prilikom definiranja bibliografije kao djelatnosti ističu se njezine *tehnike za utvrđivanje, sređivanje i prikazivanje informacija o knjizi koje se donose u obliku usustavljenog popisa na osnovi zajedničkog obilježja za određenu namjenu*⁷. Te pak tehnike J. Logar naziva fazama rada razlikujući:

1. *sakupljanje i izbor građe*
2. *bibliografsko opisivanje odabranih jedinica*
3. *klasificiranje i sređivanje opisa bibliografskih jedinica*⁸.

Pojedine faze autor pojašnjava upozoravajući bibliografa na vrste i osobitosti bibliografija te pravila koja za njih vrijede, uobičajene elemente bibliografskog opisa, izvanjski izgled bibliografija kao i na nužnu dosljednost u primjeni odabranih kriterija⁹.

Donald W. Krummel pak razlikuje druge dvije tradicije u oblikovanju bibliografija: njemačku i englesku. Prva obuhvaća pristup knjigama u tradicionalnom smislu, ali i polju visokih tehnologija koje uključuje dokumente u novim oblicima te informacijske znanosti. U okviru njemačke tradicije postoje dvije vrste bibliografija: *sustavna* (proučava način sastavljanja bibliografskih popisa) i *popisna* (proučava način korištenja takvih popisa) koje su

---

⁶ Tadić, Katica. *O bibliografiji s osvrtom na bibliografsku heuristiku*. // *Izazovi pisane baštine: zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića / urednica Tatjana Aparac-Jelušić*. Osijek: Filozofski fakultet, 2005. Str. 164.

⁷ Ibid.

⁸ Logar, Janez. *Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji*. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 19.

⁹ Ibid.

međusobno povezane, a nekada se smatraju i sinonimima. Engleska tradicija odnosi se na proučavanje knjiga kao fizičkih objekata, a prema ključnom elementu koji se pritom promatra razlikuju se *analitička*, *tekstualna* i *povijesna* bibliografija. Analitička bibliografija istražuje načine na koje su se pojedine knjige kao fizički objekti proizvodili, tekstualna bibliografija koristi tako dobivene podatke pri utvrđivanju autentičnosti sadržaja, dok povijesna bibliografija istražuje odnos koji postoji između civilizacije i njezinih knjiga. Međutim, obje se tradicije spajaju u okviru *deskriptivne* bibliografije koja koristi metode analitičke bibliografije pri utvrđivanju posebnosti pojedinačnih primjeraka građe, ali i istražuje povijest oblika u kojima je određena grupa knjiga bila prezentirana javnosti.¹⁰

T. H. Howard-Hill napominje da se sve ranije nabrojane vrste bibliografija mogu pojaviti u različitim kombinacijama (primjerice, popisna bibliografija uključuje produkte analitičke i deskriptivne bibliografije te na taj način pruža osnovni materijal za povijest knjiga), a osobito naglašava ulogu popisnih bibliografija: *Ukoliko knjige sadrže kolektivno sjećanje čovječanstva – tj. čuvaju ono što je vrijedno čuvanja – tada bi bez popisnih bibliografija pristup zapisima civilizacije bio nasumičan, a civilizacija bi sama doživjela vrstu Alzheimerove bolesti. Popisni bibliografi i knjižnični katalogizatori spajaju elemente civilizacije i društva omogućujući pristup koji osnažuje oba elementa.*¹¹

---

¹⁰ Krummel, Donald W. *Bibliographies: Their Aims and Methods*. London, New York: Mansell Publishing Limited, 1984. Str. 4–5.

¹¹ Howard-Hill, Trevor H. *Why bibliography matters? // A companion to the history of the book / urednici Simon Eliot i Jonathan Rose*. Blackwell Publishing, 2009. Str. 11. Prijevod autorice. *If books incorporate the collective memory of humankind – that is, preserve what is worth preserving – then without enumerative bibliographies access to the record of civilization would be random: civilization itself would experience a kind of Alzheimer's disease. Enumerative bibliographers and library cataloguers bind together the elements of civilization and society, providing access that magnifies the power of each element.*

Povijesni pregled bibliografske djelatnosti

Najstariji popisi knjiga općenito otkriveni su u Nipuru i datiraju iz 2000. g. pr. Kr., a najstariji popis knjiga koji odgovara ranije navedenoj definiciji bibliografije predstavljaju Kalimahove Tablice (Pinakes) za koje je poznato da su imale 120 svitaka koji su sačinjavali topografski katalog Aleksandrijske knjižnice¹². Nažalost, Tablice, osim manjih ulomaka, nisu sačuvane i o njima saznajemo posredno preko drugih antičkih pisaca. Kad je riječ o njihovom opsegu postoje dvije teorije od kojih prva tvrdi da su sadržavale popis cjelokupnoga fonda knjižnice, a druga da su sadržavale samo 90 000 sadržajno najvažnijih djela, međutim nije dostupno mnogo pouzdanih podataka o opsegu, namjeni i načinu organiziranja građe u Tablicama.¹³

Nakon njih, u antičkom dobu, nastaju i drugi katalogi (npr. Galenov katalog *De libris propriis*), a tijekom srednjeg vijeka nastaju popisi knjiga raznih knjižnica (crkvenih – koje su dio samostana i katedrala te privatnih – najčešće u sklopu oporuka).¹⁴ U petnaestom stoljeću, kada je J. Gutenberg izumio tiskarski stroj, dolazi do značajnoga rasta knjižne produkcije i potražnje. Međutim, budući da su na tisak utjecala tri faktora: cijena osnovnih troškova prostora i opreme, cijena radne snage i cijena papira¹⁵, a trošak pribavljanja opreme i papira bio je visok, proces tiskanja, kao i njegov konačni produkt bio je skup te je često bila potrebna pomoć velikaša kako bi se određeno djelo dalo u tisak. Pojavljuju se dva oblika kontrole sadržaja dostupnih tadašnjoj malobrojnoj čitateljskoj publici: povlašteni staleži financiraju sadržaje koje smatraju poželjnima, a paralelno s tim postoji i cenzura koja je dolazila u obliku popisa zabranjenih i dopuštenih knjiga. Na taj način u šesnaestom stoljeću nastaju bibliografije u službi cenzure, a jedna od važnijih bila je *Index auctorum et librorum prohibitorum* čija je svrha bila pružiti cenzorima vodič koji će olakšati rasuđivanje pri odlučivanju koje su publikacije dopuštene, a koje nisu jer ugrožavaju moralne principe, religijski ili politički autoritet.¹⁶

---

¹² Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)

¹³ Logar, Janez. Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 63.

¹⁴ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)

¹⁵ Shaw, David J. The book trade comes of age: the sixteenth century. // A companion to the history of the book / urednici Simon Eliot i Jonathan Rose. Blackwell Publishing, 2009. Str. 222.

¹⁶ Lakuš, Jelena. Old books, bibliography and its research possibilities. // Summer school in the study of old books: proceedings / urednice Mirna Willer i Marijana Tomić. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010. Str. 121.

Prvi tiskani tekstovi bili su vjerske prirode: Biblija, patristički tekstovi, moralna teologija, građansko i kanonsko pravo i liturgijska djela. Nedugo potom izdaju se velika djela antike, a nešto kasnije i sveučilišni udžbenici te književna djela svjetovnog karaktera.¹⁷ Rast količine i raznolikosti tiskanih djela prati i rast potrebe za popisima djela koja su uključivala i bibliografske elemente kao sredstvom informiranja zainteresiranih o knjižnoj produkciji. Iz tog se razloga pišu prvi knjižarski katalozi, *popisi knjiga namijenjenih prodaji koje je izdao knjižar s ciljem promidžbe svojih zaliha*, koji su ponekad sadržavali i djela dobivena u razmjeni s drugim knjižarima kako bi se povećala raznolikost ponude. Ti su popisi donosili različite podatke koji variraju od kataloga do kataloga¹⁸, a značajni su za istraživanje povijesti prodaje knjiga i čitateljskih navika¹⁹.

Osim *Indeksa zabranjenih knjiga* koji je predstavljao antibibliografiju, u 16. stoljeću nastaje i *Bibliotheca selecta* autora Antonija Possevina koja je sadržavala knjige religiozne i duhovne tematike, a koje su bile preporučene za čitanje i čuvanje u knjižnicama. Navedena bibliografija nastala je kao reakcija na ranije izdanu bibliografiju Konrada Gesnera. Naime, A. Possevino zagovarao je koncept *bibliografije u službi protureformacije*, dok je prvi bibliograf u modernome smislu K. Gesner smatrao da bibliografija *treba omogućiti slobodan pristup svim informacijama, uključujući i informacije o zabranjenim knjigama*.²⁰ Rukovodeći se tom idejom te želeći izdati bibliografiju cjelokupne tiskane građe, K. Gesner izdaje dva djela: *Opću bibliografiju (Bibliotheca universalis, 1545.)* i *Dodatak (Appendix, 1555.)* kojima je obuhvatio oko 15 000 naslova izdanih diljem Europe te definirao postupke u pisanju bibliografije važne kasnijim bibliografima.²¹

Kako je već rečeno, termin *bibliografija* grčkog je podrijetla, a prvi ju je upotrijebio Galen u 2. st. pr. Kr. u značenju „pisanja knjiga“. Prve su bibliografije bile bliske biografijama jer su popisi radova pojedinaca bili navedeni kao dio njihove biografije. Tek u petnaestom i šesnaestom stoljeću nastaju bibliografije sličnije modernima: bibliografija Johna Tritheima (*Liber de scriptoribus Ecclesiasticis, 1494.*), ranije navedene bibliografije K.

---

¹⁷ Hellinga, L. (2009) *The Gutenberg revolutions. // A companion to the history of the book / urednici Simon Eliot i Jonathan Rose. Blackwell Publishing, 2009. Str. 214–216.*

¹⁸ Netchine, Eve. *Booksellers catalogues in the collection of the Bibliotheque nationale de France (Paris). A scientific description of the collection of ephemera. // Summer school in the study of old books: proceedings / urednice Mirna Willer i Marijana Tomić. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010. Str. 146.*

¹⁹ *Ibid.* 153.

²⁰ Lakuš, Jelena. *Old books, bibliography and its research possibilities. // Summer school in the study of old books: proceedings / urednice Mirna Willer i Marijana Tomić. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010. Str. 121–122.*

²¹ *Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)*

Gesnera (*Bibliotheca Universalis*, 1545.–1555.) te bibliografija J. Balea (*Illustrium Majoris Britanniae*, 1548.)²² dok sredinom sedamnaestog stoljeća dolazi do semantičkoga pomaka u značenju riječi koja tada počinje označavati popisivanje i opisivanje knjiga što je zabilježeno u naslovu djela Gabriela Naudéa *Bibliographia politica* koje je izdano 1633. u Parizu. Tijekom osamnaestog i devetnaestog stoljeća termin *bibliografija* rabio se za znanost o knjizi, njezinu postanku, vrstama i oblicima²³, a u tom razdoblju nastaje veći broj nacionalnih općih i stručnih bibliografija, prva bibliografija koja je izrijeком obrađivala inkunabule te prva bibliografija bibliografija²⁴.

Od sedamnaestog stoljeća *bibliografija* postupno preuzima značenje popisa knjiga i zamjenjuje ranije nazive koji su se koristili za te popise: *bibliotheca*, *catalogus*, *index*, *inventarium*, *registrum*, *repertorium*, *thesaurus*, a 1812. godine Gabriel Peignot razjašnjava razliku između *bibliografije* i *bibliologije* (znanost o knjizi), iako će se terminološke zabune nastaviti pojavljivati sve do danas, osobito u zemljama engleskog govornog područja te u Italiji.²⁵

Krajem devetnaestog stoljeća odustaje se od ranije popularne ideje o izradi međunarodne opće bibliografije, a funkciju koja je njoj bila namijena preuzimaju katalogi najvećih knjižnica svijeta. Formiraju se udruženja za bibliografsku djelatnost među kojima je najznačajniji Međunarodni institut za bibliografiju (*Institut international de bibliographie*) osnovan 1895. godine. Institut nije uspio u svojoj misiji sastavljanja kompletne bibliografije, ali je uveo Deweyev decimalni sustav te razvio međunarodnu decimalnu klasifikaciju (UDK).²⁶ Jedna od zasluga Instituta jest i provođenje Opće bibliografske kontrole (UBC) koja je omogućena u dvadesetom stoljeću napretkom tehnologije te uvođenjem MARC-a i UNIMARC-a, a kojom je olakšana obrada, pretraživanje, diseminacija i zamjena bibliografskih podataka.²⁷

---

²² Wynar, Bohdan S. Introduction to bibliography and reference work: A guide to materials and sources, 4th revised edition. Rochester, New York: Libraries Unlimited, Inc., 1967. Str. 44–45.

²³ Bibliografija. // Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. URL: <http://proleksis.lzmk.hr/11017/> (Pristup: 10. 5. 2017.)

²⁴ Logar, Janez. Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 68–71.

²⁵ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)

²⁶ Logar, Janez. Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 78–79.

²⁷ Bibliografija. // Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. URL: <http://proleksis.lzmk.hr/11017/> (Pristup: 20. 7. 2017.)

Danas nacionalne bibliografije izrađuju nacionalne knjižnice ili posebne ustanove koje su za to zadužene, izrada tih bibliografija temelji se najčešće na zakonu o obveznom primjerku, a takve su bibliografije obično dostupne u mrežnom obliku.

U Hrvatskoj početci bibliografske aktivnosti sežu u 16. stoljeće, no kako je prostor današnje Republike Hrvatske bio rascjepkan između više vladara (Venecija, Habsburgovci, Turci) i nije postojala svijest o nacionalnoj pripadnosti, prvi bibliografski radovi bili su usredotočeni na uža područja (gradska – Dubrovnik, Split, Zagreb, svećenički redovi – franjevci, dominikanci, isusovci i dr.), a svakako su bili i ograničeni i zbog nerazvjenosti tiskarstva i knjižarstva. Sve do I. K. Sakcinskog bibliografski rad u Hrvatskoj obilježavaju dva elementa:

1. biografsko-bibliografski (*skupljanje podataka o knjigama i sastavljanje prvih popisa knjiga usko je vezano s izradbom biografija istaknutih ličnosti*)
2. regionalni (*bio-bibliografski radovi bili [su] ograničeni na užu lokalni, provincijski okvir*).²⁸

Prvi takvi radovi nastali su na području Dubrovnika – Ambroz Ranjina zapisuje podatke o životu 29 istaknutih dubrovačkih dominikanaca u djelu *Quodlibet declamatorium* koje je izdano 1541. u Veneciji, obimnije djelo istoga karaktera 1605. izdaje Ambroz Gučetić također u Veneciji – *Catalogus virorum ex familia Praedicatorum* – u kojemu je zapisao biografije 790 istaknutih dalmatinskih dominikanaca. U prvoj polovici 18. stoljeća Ignjat Đurđević u djelu *Vitae et carmina nonnullorum illustrium civium Rhacusinorum* prikuplja podatke o 105 dubrovačkih pisaca, dopunjuje ih pohvalama suvremenika te njihovim egzemplarnim pjesmama, a Serafin Crijević u djelu *Bibliotheca Ragusina in qua Ragusini scriptores eorumque gesta et scripta recensentur* daje biografije i djela 435 dubrovačkih književnika i znanstvenika. Biografsko-bibliografski radovi pišu se istodobno i u drugim dijelovima Hrvatske: Nikola Benger izrađuje bibliografiju pavlina (*Catalogus authorum seu scriptorum ex religiosis ordinis s. Pauli eremitaе*), Adam Baltazar Krčelić u Varaždinu izdaje bio-bibliografiju pisaca sa sjevera Hrvatske, a slična djela izrađuju i u Slavoniji te Zagrebu.²⁹

---

²⁸ Rogulja, Petar. Hrvatska nacionalna bibliografija i Ivan Kukuljević Sakcinski. Zagreb: Nacionalna i sveučilišnja biblioteka, 1989. Str. 1–2.

²⁹ Franolić, Branko. A survey of croatian bibliographies 1960–2003. London: Croatian information centre, 2004. Str. 8–9.

U 19. stoljeću Tomo Mikloušič, Giuseppe Valentinelli, Pavel Josef Šafárik izdaju djela bibliografskog karaktera nadahnuti idejom ilirizma³⁰, a važan je također i rad Stanka Vraza koji u časopisu Kolo, pod pseudonimom Jakob Rešetar, započinje izdavati hrvatsku tekuću bibliografiju te Vatroslava Jagića koji od 1865. do 1866. godine u časopisu Književnik izdaje bibliografiju *Hrvatsko-srpski knjigopisi za godinu 1864–1865*³¹.

Međutim, najznačajnije djelo izlazi 1860. godine – retrospektivna bibliografija – *Bibliografija hrvatska* Ivana Kukuljevića Sakcinskog koju isti autor tri godine kasnije dopunjuje i *Dodatkom*.³² Iako je prvotna ideja bila *stvoriti opću jugoslavensku retrospektivnu bibliografiju koja će sadržavati hrvatsku, srpsku, slovensku i bugarsku literaturu*, tiskane knjige kao i one u rukopisu, *izašao je samo hrvatski dio, i to tiskane knjige*.³³ Usprkos tomu što nije ostvarena prvotna iznimno ambiciozna ideja i što su V. Jagić, M. Rešetar i drugi iznijeli brojne i opravdane zamjerke koje se tiču nedosljednosti, nepouzdanosti, neujednačenih kriterija i nepotpunosti I. K. Sakcinskog, to je djelo bilo jedini izvor bibliografskih podataka od početaka hrvatske pismenosti do 1960-ih.³⁴

Tijekom Drugog svjetskog rata, točnije od 1941. do 1944., izlazi *Hrvatska bibliografija* u suradnji između Hrvatskog bibliotekarskog društva i Sveučilišne knjižnice u Zagrebu koja je pokrivala knjige, pamflete, zemljopisne karte, glazbu (notne zapise) i periodiku izdanu u tom razdoblju.³⁵

U poratnom razdoblju, od 1948. godine, brigu za izradu hrvatske nacionalne bibliografije preuzima Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti koja izdaje *Hrvatsku bibliografiju* u tri niza. U razdoblju od 1950. do 1990. hrvatska se građa obrađuje unutar jugoslavenske, a bibliografije izlaze u sveščićima pod različitim naslovima. U razdoblju od 1982. do 1999. godine izlazi i *Građa za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835–1940*.³⁶

---

³⁰ Ibid. 10–11.

³¹ Ibid. 15.

³² Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)

³³ Rogulja, Petar. Hrvatska nacionalna bibliografija i Ivan Kukuljević Sakcinski. Zagreb: Nacionalna i sveučilišnja biblioteka, 1989. Str. 32.

³⁴ Ibid. 75.

³⁵ Franolić, Branko. A survey of croatian bibliographies 1960–2003. London: Croatian information centre, 2004. Str. 16.

³⁶ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)

Nakon 1990. godine izradu nacionalne bibliografije u tri niza preuzima Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu rukovodeći se programima Opće bibliografske kontrole i Opće dostupnosti publikacija, a bibliografije se, osim u tiskanom, od 2002. godine objavljuju i u elektroničkom obliku³⁷. Niz A obuhvaća: *monografske publikacije, grafičke mape i kataloge umjetničkih izložaba, note, zemljopisne karte, atlase, turističke vodiče i sitni tisak u izboru*, građa se prikuplja pomoću obveznog primjerka te uključuje i iseljenički tisak. Kriteriji za uvrštavanje u Niz A su:

- *hrvatski autori (Hrvati po nacionalnosti i opredjeljenju, osobe koji svojim dužim djelovanjem u domovini ili inozemstvu bitno doprinose hrvatskoj kulturi)*
- *hrvatski nakladnici (nakladnici s teritorija Republike Hrvatske, hrvatski nakladnici u inozemstvu)*
- *hrvatski jezik (bez obzira na nacionalnost i državljanstvo autora, mjesto izdavanja ili tiskanja publikacije) te*
- *prošireni kriterij prema sadržaju kada je djelo o Hrvatskoj ili Hrvatima.*

*Uvrštene publikacije moraju zadovoljiti barem jedan od zadanih kriterija.*³⁸

Niz B uključuje *znanstvene i stručne članke te u izboru književnu i drugu vrijednu građu iz periodičkih publikacija (časopisi, zbornici, godišnjaci, kalendari) objavljenih u Republici Hrvatskoj*³⁹, dok Niz C uključuje tekuće naslove časopisa, godišnjaka, zbornika i kalendara objavljenih u Republici Hrvatskoj u godini za koju se bibliografija izdaje⁴⁰. Dio tih bibliografija izdan je u tiskanom, a dio u elektroničkom obliku, a kada se uzmu u obzir starije bibliografije, retrospektivna bibliografija, ranije navedene tekuće bibliografije, kao i CIP program (*program izradbe preliminarnih, skraćenih kataložnih zapisa za publikacije u pripremi za tisak*⁴¹) obuhvaćen je i lako dostupan iznimno velik dio građe.

---

³⁷ Hrvatske bibliografije. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. URL: <http://stari.nsk.hr/DigitalLib.aspx?id=76> (Pristup: 16. 5. 2017.)

³⁸ Hrvatske bibliografije: Niz A – knjige. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. URL: <http://www.nsk.hr/niz-a-knjige/> (Pristup: 27. 11. 2017.)

³⁹ Hrvatske bibliografije: Niz B – članci. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. URL: <http://www.nsk.hr/niz-b-clanci/> (Pristup: 27. 11. 2017.)

⁴⁰ Hrvatske bibliografije: Niz C – serijske publikacije. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. URL: <http://www.nsk.hr/niz-c-serijske-publikacije/> (Pristup: 27. 11. 2017.)

⁴¹ Hrvatske bibliografije: CIP. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu. URL: <http://www.nsk.hr/cip/> (Pristup: 27. 11. 2017.)

Vrste bibliografija i metode bibliografskoga rada

Bibliografije se razlikuju s obzirom na: sadržaj, predmet, opseg, vrijeme i metodu obrade građe, svrhu, oblik i način rasporeda građe. Prema tome, imajući na umu navedene kriterije, možemo ih podijeliti na opće (obuhvaćaju svu objavljenu građu) i specijalne (obuhvaćaju građu koja se tiče određene struke, predmeta ili osobe) te prema:

1. obuhvatu građe: međunarodne, nacionalne, regionalne ili lokalne
2. načinu izlaženja: retrospektivne (donose popise ranije objavljene građe), tekuće (prate građu objavljenu u kraćim vremenskim razdobljima) i kumulativne (obuhvaćaju građu objavljenu u većem razdoblju, kombinacija tekuće i retrospektivne)
3. vrsti građe koja se opisuje: bibliografija knjiga, bibliografija članaka iz periodike, bibliografija rukopisa, bibliografija muzikalija i sl.⁴²
4. načinu navođenja građe: popisne (navode se samo osnovni podatci), opisne (građa se podrobnije opisuje), analitičke (opis prati i anotacija s analizom sadržaja) i kritičke (opis građe popraćen je i vrijednosnom ocjenom sadržaja)
5. načinu prikupljanja podataka: primarne (rađene su uvidom u izvornu građu) i sekundarne (podatci su preuzeti iz ranijih bibliografija ili drugih vrela).

Osim navedenih, također postoje i tzv. osobne (sadržavaju popis radova neke osobe i/ili radova o njoj), stručne (popisuju radove iz područja određene struke) te preporučne ili selektivne bibliografije koje obično sadržavaju izbor najboljih radova o nekom predmetu.⁴³

Nacionalne bibliografije, iako ne sadrže same dokumente, svjedoče o njihovu postojanju u određenom vremenskom razdoblju što je iznimno važno u slučaju da neki od tih dokumenata u budućnosti nestanu⁴⁴ ili budu namjerno uništeni. Upravo iz tog razloga kod općih nacionalnih bibliografija postoji težnja za uvrštavanjem kompletne nacionalne

---

⁴² Bibliografija. // Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. URL: <http://proleksis.lzmk.hr/11017/> (Pristup: 10. 5. 2017.)

⁴³ Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)

⁴⁴ Beaudiquez, Marcelle. National bibliography as witness of national memory. // IFLA Journal vol. 18, br. 2 (1992), str. 119.

produkcije bez obzira na njezinu vrijednost, međutim, kako je riječ o vrlo brojnoj građi, određen broj publikacija se iz nje ipak ispušta (tzv. „sitni tisak“). Slična je situacija i sa stručnim bibliografijama – osim što mora strogo ograničiti opseg struke koju obrađuje, bibliograf mora razdvojiti značajnu od neznčajne građe te se na nju usredotočiti, baš kao što pri izradi preporučne bibliografije sastavljač mora iz ukupne građe izdvojiti onu koja odgovara njegovim kriterijima, odnosno svrsi bibliografije. Stoga je na početku svake bibliografije čitatelja potrebno obavijestiti o kriterijima koji su korišteni pri njezinoj izradi kako bi on znao što u njoj može pronaći, a što ne može.⁴⁵

Također, ukoliko bibliografija ima za cilj odgovaranje na točno određeno pitanje, kao što su primjerice: Koliko ženskih autora piše o određenoj temi? Koja je vrsta publikacija najčešća kod određenog nakladnika? ili Koliko je djela napisano o određenom gradu i o kojim je djelima riječ?, sastavljač mora svoj izbor ograničiti i dodatnim, posebnim kriterijima. J. Logar kao posebne kriterije izdvaja: izdavača, odnosno nakladnika; formalne kriterije; kvalitetu, opremu i sadržaj publikacije; spol i zanimanje autora; oblike i vrste publikacija te literarne vrste; ličnost (publikacije određene ličnosti ili o određenoj ličnosti); publikacije određenoga kraja ili o određenomu kraju i razdoblje obuhvata građe.⁴⁶ U bibliografju se također mogu uvrstiti naslovi prema: vremenu njihova objavljivanja, jeziku na kojemu su napisani, mjestu tiskanja, tiskaru, nakladniku ili knjigoveži, autoru ili skupini kojoj autor pripada te prema temi.⁴⁷

Bez obzira o kakvoj je bibliografiji riječ, postoje uobičajene metode koje se, uz moguće određene preinake, koriste pri izradi bibliografija. Prema K. Tadić, izrada bibliografije uključuje sljedeće faze:

1. sastavljanje temeljnog programa rada
2. proučavanje prethodnog znanja o predmetu kojim će se bibliograf baviti
3. pronalaženje gradiva (bibliografskih jedinica) u svim raspoloživim izvorima
4. popisivanje bibliografskih jedinica i njihovo razvrstavanje

---

⁴⁵ Logar, Janez. Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 19–20.

⁴⁶ Ibid. str. 50–51.

⁴⁷ Howard-Hill, Trevor H. Why bibliography matters? // A companion to the history of the book / urednici Simon Eliot i Jonathan Rose. Blackwell Publishing, 2009. Str. 11.

5. klasificiranje gradiva
6. stvaranje bibliografskog niza, konačne cjeline, oblikovanog u abecednom, kronološkom ili stručnom poretku
7. oblikovanje kazala, kao važnog instrumenta bibliografije te drugih pratećih tekstova važnih za korisnika (predgovor u kojemu se govori o cilju i namjeni izrade, upute za korištenje i sl.)⁴⁸

Važno je napomenuti da, nakon pribavljanja, provjeravanja podataka te razrješavanja mogućih nedoumica koje mogu predstavljati pseudonimi, inicijali, autori s istim imenom i prezimenom, slijedi oblikovanje bibliografskoga opisa koji mora uključivati podatke potrebne za jednoznačnu identifikaciju publikacije. Najvažnija tri podatka koja se ne smiju izostaviti su: *ime autora (ako je navedeno ili se da ustanoviti)*, *stvarni naslov, godina izdanja*⁴⁹, osim njih često se navode i drugi podatci kao što su broj stranica, pismo, podatak o ilustriranosti izdanja, različite napomene i dr.

Također, bibliografski se opisi razlikuju s obzirom na vrstu građe, stoga opisi omeđenih publikacija, periodike, članaka te posebnih vrsta građe kao što je zvučna, slikovna ili mrežna nisu jednaki. Oblikovane bibliografske jedinice potrebno je rasporediti unutar bibliografije kako bi se korisniku olakšao pristup. J. Logar razlikuje dvije vrste redosljedja – prema vanjskim bibliografskim elementima (kao što su autor, naslov, mjesto objavljivanja i dr.) te prema sadržaju.⁵⁰, a dalje se elementi raspoređuju abecedno prema formalnim elementima, kronološki, sustavno ili abecedno prema predmetnim odrednicama⁵¹.

U konačnici, gotova bibliografija može biti objavljena kao omeđena publikacija, kao dio veće publikacije, knjige ili članka (skrivena bibliografija) ili može izlaziti kao serijska publikacija, a nekoć su bile popularne i bibliografije na listićima koje su zbog svog praktičnog oblika nudile različite mogućnosti za pristup i organizaciju građe. S obzirom na medij – osim navedenih analognih oblika, bibliografije mogu biti pohranjene na CD-u ili dostupne na Internetu što je danas preporučeni oblik koji omogućuje pristup najvećemu broju korisnika.

---

⁴⁸ Tadić, Katica. O bibliografiji s osvrtom na bibliografsku heuristiku. // Izazovi pisane baštine: zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića / urednica Tatjana Aparac-Jelušić. Osijek: Filozofski fakultet, 2005. Str. 167.

⁴⁹ Logar, Janez. Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 25.

⁵⁰ Ibid. str. 39.

⁵¹ Ibid. str. 39–43.

Katalog i bibliografija

Bibliografija je, kako je već navedeno, *znanstvena disciplina koja se bavi načelima i metodološkim postupcima izradbe različitih vrsta popisa te koja u sklopu bibliografske djelatnosti obuhvaća istraživanje, sabiranje, odabiranje, opisivanje, vrednovanje, klasificiranje i objelodanjivanje knjižne, a u novije vrijeme i neknjižne građe sa svrhom omogućavanja brzog pronalaženja bibliografskih podataka korisnicima*⁵². S druge strane, katalog se u sklopu knjižničarstva određuje kao *popis knjiga, časopisa i ostale građe, uređen prema abecednom, strukovnom, kronološkom ili nekom drugom redu, a koji se koristi pri odabiru i nabavi, obradbi, pretraživanju te zaštiti građe*⁵³.

Bibliografija i katalog dovode se u svezu s obzirom na predmet i opis rada te cilj koji trebaju ispuniti. Kada se uzmu u obzir predmet i opis rada, između njih su razvidne sličnosti (*oboje popisuju djela i nude čitaocu na upotrebu sređene podatke o knjigama (u najširem značenju te riječi)*)⁵⁴, osobito kada je riječ o bibliografskom opisu jedinica. Budući da se knjižnični katalog *definira kao popis knjižnične građe koja se nalazi u jednoj ili u više knjižnica određenoga područja*⁵⁵, najočiglednija razlika između bibliografije i kataloga jest ta što bibliografija omogućava pristup bibliografskim podacima objavljene građe dok se podatak o lokaciji stvarnih jedinica ne mora omogućiti, a katalog pak omogućava sam pristup jedinici knjižnične građe jer je riječ o popisu jedinica koje knjižnica posjeduje (dakle, poznata im je lokacija)⁵⁶. Također, kataloški opis u nekim slučajevima daje informaciju o pojedinom primjerku knjižnične građe, npr. oštećenja, zapisi, naknadni uvez i dr. dok se bibliografski opis odnosi na idealni, a ne pojedinačni primjerak.⁵⁷ Ipak, novija literatura nijeće strogu razliku između pojedinačnoga i idealnoga primjerka kao predmeta opisa ističući da *katalogizatori uspoređuju pojedinačni primjerak koji opisuju s ostalim primjercima u zbirci, s opisima u tiskanim bibliografijama i drugim izvorima (npr., u online bazama podataka) te*

---

⁵² Bibliografija. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=7459> (Pristup: 10. 5. 2017.)

⁵³ Katalog. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=30822> (Pristup: 10. 5. 2017.)

⁵⁴ Logar, Janez. Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 53.

⁵⁵ Horvat, Aleksandra. Knjižnični katalog i autorstvo. Rijeka: Naklada Benja, 1995. Str. 9.

⁵⁶ Tadić, Katica. O bibliografiji s osvrtom na bibliografsku heuristiku. // Izazovi pisane baštine: zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića / urednica Tatjana Aparac-Jelušić. Osijek: Filozofski fakultet, 2005. Str. 166.

⁵⁷ Logar, Janez. Uvod u bibliografiju: teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973. Str. 53.

analiziraju podatke kako bi otkrili u kakvom je odnosu opisivani primjerak s drugim primjercima u zbirci. Isto tako, bibliografi svoje opise temelje na opisu konkretnih primjeraka, uzimajući pritom u obzir i specifičnosti primjerka, jer bi morali biti zainteresirani ne samo kako je djelo proizvedeno, već i kako je bilo raspačavano i čitano što je neophodno za proučavanje sociologije teksta kao jednog od ciljeva bibliografije⁵⁸.

Kada je riječ o pristupu jedinici knjižnične građe Charles A. Cutter ističe tri cilja knjižničnoga kataloga:

1. omogućiti osobi da pronađe knjigu prema poznatom autoru, naslovu i predmetu
2. pokazati što knjižnica posjeduje od određenog autora, prema odabranom predmetu ili vrsti literature
3. pomoći pri odabiru knjige s obzirom na izdanje ili osobine⁵⁹.

Pristup podacima koje nude bibliografije također mora biti omogućen preko različitih kriterija, a u tu se svrhu izrađuju kazala uz pomoć kojih se korisnici lakše snalaze i pretražuju.

Knjižnična i bibliografska djelatnost povezane su na još dva načina:

1. bibliografski se podatci izdaju i u različitim oblicima (tiskanim ili digitalnim) daju korisnicima knjižnice za rad
2. knjižnice, najčešće nacionalne, imaju obavezu izrade nacionalnih bibliografija⁶⁰.

M. K. Buckland ističe razlike između kataloga i bibliografija navodeći prednosti potonjih koje su prema njemu:

1. potpunije (sežu dalje od dane knjižnične zbirke)
2. selektivnije (usredotočuju se na interes određene skupine korisnika pa su, u terminima dohvaćanja informacija, preciznije)

---

⁵⁸ Katić, Tinka. Stara knjiga: bibliografska organizacija informacija. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 59–60.

⁵⁹ Buckland, Michael K. Library Technology in the Next Twenty Years // Library Hi Tech, Vol 35. (2017), str. 2.

⁶⁰ Ibid.

3. praktičnije (jer omogućuju različito uređivanje podataka, za razliku od standardiziranih univerzalnih shema klasifikacije te predmetnih odrednica)
4. fleksibilnije (zato što svaka nova bibliografija može biti napravljena drugačije)
5. detaljnije (naznačuju se pojedini radovi u periodici, članci u časopisima te radovi iz zbornika s konferencija)
6. deskriptivnije (sadrže sažetke sadržaja)
7. lakše za razvijanje s ciljem pokrivanja novih tema
8. stručnije kompilirane (vjerojatnije je da su bibliografi stručnjaci u određenom području nego što su to katalogizatori)
9. koherentnije (bibliografija započinje temom oko koje se okupljaju odabrane reference dok se s druge strane pri katalogizaciji dokumenti dodjeljuju temama)
10. isplativije (korisnost bibliografije ne ograničava se na jednu zasebnu knjižnicu)⁶¹.

Iako su navedene prednosti bibliografija znatne, bibliografska djelatnost može imati više poteškoća od katalogizatorske. S obzirom na prirodu posla, katalogizacija koja se provodi u knjižnicama olakšana je postojanjem konkretnoga primjerka koji se opisuje dok su u bibliografskoj djelatnosti često potrebni podatci koje je teško pronaći. Iz tog su se razloga razvile posebne metode u sklopu bibliografske heuristike, odnosno teorije i prakse *pronalaženja, analiziranja i sređivanja raznih podataka iz bibliografskih izvora*⁶². Sam naziv prvi je put upotrijebio N. J. Uljanskij 1929. godine, a ruski teoretičar Berkov definirao ga je kao *samostalno područje bibliografije (a ne prethodnu fazu njezine izradbe) koja se bavi znanstvenim istraživanjem*⁶³.

---

⁶¹ Buckland, Michael Redesigning Library Services: A Manifesto. American Library Association, 1992. Str. 28. URL:[http://digitalassets.lib.berkeley.edu/sunsite/Redesigning%20Library%20Services_%20A%20Manifesto%20\(HTML\).pdf](http://digitalassets.lib.berkeley.edu/sunsite/Redesigning%20Library%20Services_%20A%20Manifesto%20(HTML).pdf) (Pristup: 15. 5. 2017.)

⁶² Tadić, Katica. O bibliografiji s osvrtom na bibliografsku heuristiku. // Izazovi pisane baštine: zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića / urednica Tatjana Aparac-Jelušić. Osijek: Filozofski fakultet, 2005. Str. 165.

⁶³ Ibid.

Kao i na mnoga druga područja ljudske djelatnosti, pojava računala i Interneta utjecala je i na oblikovanje kataloga. Naime, prije no što su računala ušla u široku uporabu, knjižnice su osim općega kataloga izrađivale i više drugih kataloga koji su se razlikovali prema vrsti obrađene građe, zbirci kojoj navedena građa pripada i dr. Riječ je bila o katalozima kao što su: katalog časopisa, katalog starih i rijetkih knjiga, katalog članaka, katalog zavičajne zbirke. Od 60-ih godina nastaju prvi računalni katalozi koji uklanjaju potrebu za različitim zasebnim katalozima te omogućuju brzo pretraživanje fonda prema različitim kriterijima (ime autora, naslov, signatura...)⁶⁴, a razvojem Interneta ta usluga postaje dostupna i izvan prostora knjižnice.

Nastojanja UNESCO-a i IFLA-e te razvoj računalnih tehnologija tijekom dvadesetoga stoljeća imali su za posljedicu ujednačavanje procesa pri izradi bibliografija, širenje same obveze izrade nacionalnih bibliografija i smanjenje razlika između bibliografija i kataloga što u konačnici dovodi do *boljeg razumijevanja i snalaženja u katalozima pojedinih knjižnica i bibliografijama, nacionalnim pa i retrospektivnim*, [te] *do postavki IFLA-ina Programa Univerzalne bibliografske kontrole*⁶⁵. Cilj takve djelatnosti postaju bibliografski podatci koji su dostupni diljem svijeta u roku kraćem nego ikada do tada.

---

⁶⁴ Katalog. // Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=30822> (Pristup: 10. 5. 2017.)

⁶⁵ Katić, Tinka. Stara knjiga: bibliografska organizacija informacija. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 61.

Međunarodna standardizacija kataložnih postupaka

Počeci programa Univerzalne bibliografske kontrole sežu u šezdesete i sedamdesete godine dvadesetoga stoljeća kada se intenzivno radilo na ključnim elementima kataloga s ciljem:

1. *utvrđivanja zadataka kataloga*
2. *donošenja međunarodnih kataložnih načela za izbor i oblik odrednica i redalica*
3. *ujednačavanja elemenata opisa, njihova redoslijeda i povezivanja u skupine unutar strukture standardnoga bibliografskog opisa.*⁶⁶

Godine 1954. na zasjedanju IFLA-e u Zagrebu pojavila se ideja o ujednačavanju postojećih i izradi novih nacionalnih pravilnika te je konačno odbačena teško provediva ideja o izradi međunarodnih kataložnih pravila.⁶⁷ Već 1961. godine u Parizu održana je Međunarodna konferencija o kataložnim načelima na kojoj su oblikovana Pariška načela u kojima su utvrđeni *svrha, zadaci i ustrojstvo kataloga, vrste kataložnih jedinica, njihova uporaba i zadaci, izbor jedinstvene odrednice te izbor i oblik odrednice za osobe, korporativna tijela, zbirke, anonimna djela te redalice za imena osoba*⁶⁸. Na istoj je konferenciji također istaknut problem višestruke katalogizacije pojedine publikacije te mogućnost da se određena publikacija katalogizira u zemlji iz koje potječe te da se taj kataložni zapis upotrijebi u svim drugim knjižnicama koje je posjeduju što, prema E. Veroni, označava početak programa Univerzalne bibliografske kontrole.⁶⁹

Nedugo poslije Pariške konferencije jača primjena računala u izradi kataloga i bibliografija, a u Sjedinjenim Američkim Državama nastaje kataložni program Kongresne knjižnice u Washingtonu *Shared Cataloging* koji se, uz manje izmjene, rukovodio upravo navedenim principom. Na Kopenhaškom sastanku 1969. godine opet je predloženo da se

---

⁶⁶ Katić, Tinka. Stara knjiga: bibliografska organizacija informacija. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 61.

⁶⁷ Ibid.

⁶⁸ Ibid. str. 61–62.

⁶⁹ Verona, Eva. *Univerzalna bibliografska kontrola i međunarodno ujednačavanje kataložnih postupaka* // Informatologia Jugoslavica 8 (1–4) 1–22 (1976), str. 2.

publikacije katalogiziraju u zemlji iz koje potječu te da se ti podatci objave u nacionalnoj bibliografiji te zemlje, a takve bi katalogne jedinice trebale biti međunarodno standardizirane kako bi se izbjegle naknadne izmjene. H. Liebaers tada je predložio da se takav program nazove Univerzalna bibliografska kontrola (UBC) kojemu je samo tri godine kasnije bilo u potpunosti posvećeno zasjedanje IFLA-e u Grenoblu, a godinu dana nakon, 1974., osnovan je Međunarodni ured za Univerzalnu bibliografsku kontrolu⁷⁰. U istome razdoblju nastaje i Međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija – ISBD(M). Prvo izdanje ISBD(M)-a izlazi 1971. godine, prerađena izdanja 1974. i 1978., a kasnija izdanja 1987. i 2002. godine dok paralelno izlaze i međunarodni standardi za opis drugih vrsta građe (serijskih publikacija i druge neomeđene građe, neknjižne građe, starih omeđenih publikacija, tiskanih muzikalija, računalnih datoteka, elektroničke građe te Opći međunarodni standardni bibliografski opis)⁷¹. Budući da su ciljevi svih ISBD-a:

- omogućiti kompatibilnost zapisa koji pripadaju različitim izvorima kako bi se zapisi načinjeni u jednoj zemlji mogli lako prihvatiti u knjižnične kataloge ili bibliografske popise u drugoj zemlji
- pomoći pri interpretaciji zapisa premošćući jezičnu barijeru kako bi zapise načinjene za govornike jednoga jezika mogli razumjeti korisnici drugog jezika
- pomoći pri konverziji bibliografskih zapisa u elektronički oblik⁷²,

razvoj tih pomagala za ujednačeno oblikovanje nacionalnih bibliografija u konačnici je, između ostaloga, omogućio rad na međunarodnoj bibliografiji.

U preporukama IFLA-ine Međunarodne konferencije o nacionalnim bibliografijama nacionalna je bibliografija definirana *kao cjelovit skup zapisa o nacionalnoj kulturnoj baštini i kao sredstvo kojim se ostvaruje potpuna bibliografska kontrola, što znači da se ona i nadalje smatra prvim i mjerodavnim izvorom bibliografskih podataka u svakoj zemlji*.⁷³ Međutim, važnost nacionalnih bibliografija ne iscrpljuje se samo u pružanju podataka za kvalitetan

---

⁷⁰ Ibid. str. 2–5.

⁷¹ Katić, Tinka. Stara knjiga: bibliografska organizacija informacija. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 62.

⁷² ISBD(M): International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications. International Federation of Library Associations and Institutions, 2002. Str. 1.

URL: https://archive.ifla.org/VII/s13/pubs/isbd_m0602.pdf (Pristup: 17. 5. 2017.)

⁷³ Horvat, Aleksandra. Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 1/2 (2000). Str. 4.

URL: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/nac_tekuca_bibl.pdf (Pristup: 17. 5. 2017.)

znanstveni rad, riječ je o pomagalu koje također omogućuje praćenje kulturnog, znanstvenog, prosvjetnog i gospodarskog stanja u pojedinom razdoblju, a iz kojega postaje razvidno koje su gospodarske grane u zemlji dominirale u određenom vremenskom razdoblju, koja je vladajuća društvena ili politička ideologija, kako je ustrojeno školstvo, s kojih se jezika prevodi ili ne prevodi, za koja književna i stručna djela postoji zanimanje⁷⁴. Upravo zbog takvih vrijednih informacija koje nacionalne bibliografije pružaju, njihova izrada uređena je zakonom prema kojemu određena ustanova, najčešće nacionalna knjižnica, preuzima rad na njihovu oblikovanju dok su joj nakladnici obvezni dostaviti određeni broj primjeraka na temelju kojih će se pripremiti podatci koji će postati dijelom nacionalne, a potom i međunarodne bibliografije.

Početak 21. stoljeća upotreba online kataloga (OPAC – Online Public Access Catalogue) postala je uobičajenom što je 2003. godine motiviralo knjižničnu zajednicu na povratak Pariškim načelima koja predstavljaju temelj za izradu zajedničkih, međunarodnih kataložnih načela. Na Prvom IFLA-inom sastanku stručnjaka povodom izrade međunarodnog kataložnog pravilnika izglasana su *nova načela koja zamjenjuju i proširuju Pariška načela tako da uključuju sve vrste građe, a ne samo tekstualna djela i sve aspekte bibliografskih i preglednih zapisa koji se upotrebljavaju u knjižničnim katalozima, a ne samo odabir i oblik odrednica kataložnih jedinica*.⁷⁵ Nova su načela uzimala u obzir svjetske kataložne tradicije, Uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa (FRBR) te Uvjete za funkcionalnost i obrojčavanje preglednih zapisa (FRANAR), a namjena im je bila biti vodičem pri razvoju kataložnih pravilnika kao i povećati dijeljenje bibliografskih i autoriziranih podataka na međunarodnoj razini.⁷⁶

---

⁷⁴ Ibid. str. 2.

⁷⁵ Izjava o međunarodnim kataložnim načelima, Frankfurt, 2003. // VBH 47, 3-4 (2004). Str. 255.
URL: https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/IMEICC/IMEICC1/statement_2003_croatian.pdf (Pristup: 17. 10. 2017.)

⁷⁶ Ibid. str. 256.

Zaključak

Bibliografija je znanstvena disciplina u kojoj su postupci istraživanja, prikupljanja, odabira i opisivanja građe usmjereni na izradu bibliografija – posebnih publikacija koje korisnicima olakšavaju pribavljanje ili analizu građe okupljene oko određene teme, osobe, autora, mjesta izdavanja ili drugoga kriterija i koje stoga mogu poslužiti kao praktično pomagalo za lakše snalaženje u obilju literature i podataka. No, budući da je riječ o organiziranim podacima o publikacijama koje odgovaraju određenim kriterijima koje je odabrao sastavljač bibliografije, one mogu pružiti i vrijedne informacije koje se ne odnose samo na konkretnu knjižničnu građu, nego govore mnogo više o kulturnoj, političkoj, znanstvenoj i ideološkoj situaciji u pojedinoj zemlji. S obzirom na stav o vrsti informacija koje bi bibliografije trebale pružiti, razlikuju se dva pristupa pri njihovu oblikovanju: sovjetski i američki. Ključna je razlika između dvaju pristupa u vrijednosnom sudu bibliografa: dok se američki pristup zalaže za objektivno navođenje građe, sovjetski ističe potrebu za ocjenjivanjem i vrijednosnim određivanjem publikacije i njezina autora.

Popisivanje knjižnične građe započelo je prvenstveno iz praktičnih razloga – bilježenje fonda i omogućavanje pristupa jedinicama knjižnične građe, a pojavilo se vrlo rano – najstariji poznati takvi popisi datiraju iz 2000. g. pr. Kr. Prve bibliografije u modernome smislu riječi oblikovane su mnogo kasnije, a prva među njima je ona iz Aleksandrijske knjižnice – Kalimahove Tablice. U petnaestom stoljeću dolazi do izuma tiskarskoga stroja i razvoja tiskarstva te jačanja knjižne produkcije što rezultira potrebom za bibliografijama i intenzivnijom bibliografskom djelatnošću koja se tijekom stoljeća razvija od skromnih početaka i nastanka prvih nacionalnih bibliografija, preko tendencije stvaranja opće, međunarodne bibliografije do konačnoga odustajanja od te ideje i oblikovanja velike količine bibliografija različitoga opsega, načina izlaženja, prikupljanja podataka i navođenja građe, kao i vrste građe koja se popisuje, a paralelno s njima izrađuju se i katalozi najvećih svjetskih knjižnica.

Te se dvije vrste popisa često dovode u svezu prvenstveno zbog predmeta njihova rada – riječ je o jedinicama knjižnične građe o kojima se prikupljaju podatci koji se popisuju i dalje organiziraju te konačnoga cilja – omogućavanje pristupa sređenim podacima o jedinicama knjižnične građe korisniku. Međutim, postoje i znatne razlike između bibliografske i

katalogizatorske djelatnosti, a kao temeljne se obično navode postojanje podatka o lokaciji primjerka knjižnične građe koji katalogi obavezno nude korisniku kako bi se omogućio pristup konkretnomu primjerku, a koji bibliografije obično ne nude. Kao druga se temeljna razlika obično ističe opis primjerka jedinice knjižnične građe koji se može odnositi na idealni primjerak, što je obilježje bibliografija, ili pak može biti riječ o opisu konkretnoga primjerka koji može uključivati podatke karakteristične upravo za taj pojedini primjerak knjižnične građe – naknadna oštećenja ili uvez, tiskarske pogreške i sl. Ipak, tijekom vremena došlo je do zamagljivanja razlika između tih dvaju vrsta popisa, a informacije koje danas oni mogu prenijeti raznolikije su nego prije.

Izrada bibliografija kulminira u modernom dobu kada pojava računala i Interneta unosi značajne i temeljite promjene u njihovo oblikovanje i sastavljanje. Dolazi do ujednačavanja procesa pri izradi bibliografija, širenja same obaveze njihove izrade i razmjene bibliografskih podataka na međunarodnoj razini što omogućuje jednokratnu katalogizaciju publikacije u zemlji iz koje potječe te korištenje tih podataka u svim drugim knjižnicama na svijetu koje tu publikaciju posjeduju, kao i njihovo potencijalno korištenje u drugim nacionalnim bibliografijama. Za te je promjene, osim ulaska računala i Interneta u široku uporabu, iznimno važan Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova (IFLA) čije su aktivnosti, između ostaloga, usmjerene na olakšavanje procesa sastavljanja bibliografija i kataloga kao i korisničkoga pristupa njima te na stvaranje i razvoj pomagala kao što su ISBD(M), UBC, FRBR i dr. koji bi to trebali omogućiti.

Bibliografija publikacija objavljenih do 2017. godine kojima je autor ili predmet bavljenja N. Tesla

Uvod

Ugledni hrvatski znanstvenik i izumitelj Nikola Tesla (9./10. srpnja 1856. – 7. siječnja 1943.) svojim je otkrićima promijenio svijet– od konstruiranja prvog indukcijskog i elektromagnetskog motora pa do izmjenične struje i hidrocentrale na Niagarinim slapovima, njegova su otkrića postala osnovom za razvoj elektrotehnike koja se i danas na njima temelji. Djelovao je u mnogim europskim gradovima (Pariz, Strasbourg, Budimpešta, Graz) te u SAD-u (New York, Chicago, Colorado Springs), a rezultati njegova rada postali su dijelom baštine cijeloga čovječanstva. O važnosti N. Tesle govori i činjenica da je u čast stogodišnjice njegova rođenja po njemu nazvana jedinica magnetske indukcije (tesla – T).⁷⁷

Slika 1. Nikola Tesla⁷⁸

---

⁷⁷ Kekez, Hrvoje. Najveći hrvatski znanstvenici. Zagreb: Mozaik knjiga, 2011. Str. 50-51.

⁷⁸ Slika preuzeta sa stranica Memorijalnog centra „Nikola Tesla“, Smiljan.

URL: <http://www.mcnikolatesla.hr/memorijalni-centar/galerija/> (Pristup: 30. 5. 2017.)

Iako javnosti nije dostupan kompletan njegov opus, ipak je riječ o plodnom autoru čija su djela doživjela mnoga izdanja kako na hrvatskom, tako i na drugim jezicima (engleski, njemački), a također su objavljivane i mnoge publikacije domaćih i stranih autora koje tematiziraju njegov lik i djelo.

Sve publikacije koje su dio Hrvatske nacionalne bibliografije (tekuće i retrospektivne) te koje je bilo moguće pronaći u katalozima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Knjižnica grada Zagreba i Središnje knjižnice za fiziku, a kojima je autor ili tema Nikola Tesla sadržane su u ovom radu. Bibliografija koja je pritom nastala jest retrospektivna jer obuhvaća građu od 1892. godine kada je objavljena prva publikacija koja odgovara navedenome kriteriju do 2017. godine. Također, riječ je o iscrpnoj bibliografiji koja uključuje svu građu bez obzira na vrstu (omeđene i serijske publikacije, zvučnu, vizualnu, audiovizualnu i mrežnu građu). Kao izvor podataka korišteni su mrežni katalozi navedenih knjižnica i bibliografija, stoga je ova bibliografija sekundarna. Za pojedine zapise konzultirani su katalozi nacionalnih knjižnica Njemačke (Deutsche National Bibliothek) i Srbije (Narodna biblioteka Srbije) kako bi se razriješile nedoumice zbog pojedinih nepotpunih zapisa koji su dio hrvatskih kataloga.

Svrha ovoga istraživanja i rada jest pružiti podatke na temelju kojih je moguće donositi zaključke o nakladničkoj djelatnosti u Republici Hrvatskoj kada su u pitanju stručne i popularno-znanstvene publikacije te djela o poznatim znanstvenicima kao što je Nikola Tesla, kao i o odnosu društva prema znanosti i znanstvenicima u kontekstu nakladničkog plana i čitateljskih interesa. Cilj je ovoga rada utvrditi:

- kakvi su trendovi u izdavanju publikacija kojima je autor ili tema N. Tesla
- postoji li u takvim radovima dominantna tema
- prevladava li stručna ili popularno-znanstvena građa.

Podatci koji su potrebni za ostvarenje cilja i svrhe ovoga rada prikupljeni su iz kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Knjižnica grada Zagreba i Središnje knjižnice za fiziku te Hrvatske nacionalne bibliografije (tekuće i retrospektivne). Budući da je bilo nužno prikupiti podatke o publikacijama kojima je autor ili predmet Nikola Tesla, strategija pretraživanja uključivala je pretraživanje prema autoru, predmetu i ključnim

riječima, a iz rezultata su isključene publikacije koje su im samo prividno odgovarale (primjerice, publikacije ustanova i tvrtki koje samo nose ime N. Tesle).

Bibliografske jedinice sadrže samo osnovne podatke:

- ime i prezime autora
- naslov publikacije
- podatak o izdanju
- mjestu i godini izdanja
- broju stranica, izgledu i veličini publikacije.

Ukoliko je to važno za određeno izdanje, pojedini bibliografski zapisi uključuju napomene.

Za manji broj starijih publikacija nije bilo moguće utvrditi sve navedene podatke niti je bilo moguće razriješiti inicijale u imenu autora, a za tri od ukupno 292 navedene publikacije nije bilo moguće utvrditi autora. U tom je slučaju za glavnu odrednicu uzet stvarni naslov publikacije.

Raspored publikacija u bibliografskome popisu odražava više kriterija od kojih je prvi vrsta građe – jedinice su podijeljene prema pripadnosti jednoj od skupina:

1. knjige
2. zbornici radova sa znanstvenih skupova posvećenih N. Tesli
3. katalozi izložbi
4. zvučna građa
5. audiovizualna građa
6. vizualna građa
7. mrežna građa
8. znanstveni, stručnih i popularno-znanstveni radovi.

Unutar skupina redoslijed jedinica određen je primarno kronološkim (od najnovijih prema starijim izdanjima), a sekundarno abecednim redoslijedom. Na kraju bibliografije nalaze se kazala autora, zbornika radova, izložbi, anonimnih publikacija i korporativnih autora. Redoslijed sadržaja u njima je određen abecedno, a njihova je svrha omogućavanje lakšega snalaženja u bibliografiji.

Bibliografski popis

Omeđene publikacije

Knjige

BENČIĆ, Zvonko

- (1) POVIJEST i filozofija tehnike : radovi EDZ sekcije 2017. godine / Zvonko Benčić, Josip Moser, urednici. - Zagreb : Kiklos – krug knjige, 2017. - VIII, 263 str. : ilustr. ; 24 cm.

FILIPPI, Mario

- (2) Nikola Tesla ispod paučine / Mario Filippi. - 2. dopunjeno izd. - Samobor : vlast. nakl., 2016. (Samobor : EDOK). - 336 str. : ilustr., faks., zemljop. crteži u bojama ; 24 cm.

JOVANOVIĆ, Vidoje

- (3) Nikola Tesla – motor razvoja : 1856. – 2016. : 160 / pripremio Vidoje Jovanović povodom 160 obljetnice rođenja Nikole Tesle. - Rijeka : ZSR, 2016. - 38 str. : ilustr. (pretežno u bojama) ; 30 cm.

SIMMONS, Michael W.

- (4) Nikola Tesla : prophet of the modern technological age / by Michael W. Simmons. - [s. l.] : Make Profits Easy, 2016. - 240 str. ; 21 cm.

SKOKO, Božo

- (5) 100 hrvatskih velikana / Božo Skoko. – Zagreb : Večernji list, 2016. ([Sveta Nedelja] : Printera). – Sv. 4. Od Nikole Tesle do Ivana Meštrovića : 40 str. : ilustr. ; 21 cm.

TESLA, Nikola

- (6) Svijet čuda bit će stvoren električnom energijom / Nikola Tesla ; [prijevod Maja Buruš]. - Zagreb : Archetype, 2016. (Zagreb : Mediaprint Tiskara Hrastić). - 143 str. : ilustr. ; 21 cm.

ĐURIĆ, Vladimir

- (7) Nikola Tesla, treći rajh i vanzemaljci / Vladimir Đurić Đura. - Beograd : Službeni glasnik , 2015. (Beograd : Glasnik). - 110 str. ilustr. ; 20 cm.

TESLA, Nikola

- (8) Moji pronalasci : autobiografija Nikole Tesle = My inventions : Nikola Tesla's autobiography / pogovor Andreja Detele = afterword by Andrej Detela ; [prijevod

pogovora na engleski Alenka Ropret ; prijevod s engleskoga Neda Helena Jeny]. - Zagreb : Znanje, 2015. (Zagreb : Znanje). - 156 str. , [3] lista s tablama : ilustr. ; 29 cm.

CARLSON, W. Bernard

- (9) Tesla : izumitelj električnog doba / W. Bernard Carlson ; [prevoditelj Petar Vujačić]. - Zagreb : Planetopija, 2014. (Zagreb : Kerschoffset). - 487 str. : ilustr. , graf. prikazi ; 23 cm.

POPOVIĆ KAVAJA, Miloje

- (10) Drugi život Nikole Tesle : od Amerike 1974. do Srbije 2014. / Miloje Popović-Kavaja. - Beograd : Albatros plus, 2014. ([s. l.] : Draslar partner). - 229 str. : ilustr. ; 24 cm.

CARLSON, W. Bernard

- (11) Tesla : inventor of the electrical age / W. Bernard Carlson. - Princeton ; Oxford : Princeton University Press, cop. 2013. ([s. l. : s. n.]). - 500 str. : ilustr. ; 24 cm.

MULJEVIĆ, Vladimir

- (12) Nikola Tesla – slavni izumitelj / Vladimir Muljević. - 2. izd. - Zagreb : Hrvatska zajednica tehničke culture, 2013. - 100 str. : ilustr. ; 19 cm.

ŠČAVINA, Tomica

- (13) Povratak genija / Tomica Šćavina. - Zagreb : Naklada Jesenski i Turk : Oksimoron, 2013. - 286 str. ; 20 cm.

TESLA, Nikola

- (14) Moji izumi / Nikola Tesla ; [prijevod s engleskoga Ljiljana Šobajić]. - Beograd : Ringier Axel Springer, 2013. ([s. l.] : Arti Grafiche-Bepinters). - 62 str. ; 21 cm.

MACAN, Darko

- (15) Vremeplovcii / Darko Macan. - Zagreb : Mentor, 2012. - 63 str. : ilustr. ; 30 cm.

O'NEILL, John Joseph

- (16) Nikola Tesla : biografia e gjenitit më të madh të shkencës / John J. O'Neil ; perktheu Ilir Krasniqi. - Tiranë : Alfred Cako, 2012. - 382 str. ; 21 cm.

PRINCI DUHOVIĆ, Natalija

- (17) Teslina frekvencija mira : portret jedne vrline / Natalija Duhović Princi. - 1. izd. - Split : Duhović Koralji, 2012. ([s. l. : s. n.]). – 93 str. ; 21 cm. Prijevod djela: Tesla peace frequency.

ČULJAT, Marko

- (18) Nikola Tesla : biografija / Marko Čuljat. - Smiljan : Lik@ press, 2011. (Zagreb : Prodigital). - 26 str. : ilustr. u bojama ; 14 cm.

ČULJAT, Marko

- (19) Nikola Tesla : biography / Marko Čuljat ; [translated by Edita Klobučar]. - Smiljan : Lik@ press, 2011. (Zagreb : Prodigital). - 26 str. : ilustr. u bojama ; 14 cm.

DADIĆ, Žarko

- (20) Egzaktne znanosti u Hrvata u doba kulturnog i znanstvenog preporoda : (1835-1900) / Žarko Dadić. - Zagreb : Izvori, 2011. - 438 str. ; 24 cm.

ĐURKOVIĆ, Živko

- (21) Njegoš i Tesla / Živko Đurković ; urednik Žarko Đurović. - Podgorica : Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Institut za jezik i književnost "Petar II Petrović Njegoš", 2011. (Cetinje : IVPE). - 223 cm. : ilustr. ; 24 cm. - Sadrži i stihove pjesnika posvećene Njegošu i Tesli.

ECHENOZ, Jean

- (22) Sijevanja / Jean Echenoz ; sa francuskoga prevela Vlatka Valentić. - Zagreb : Litteris, 2011. - 119 str. ; 21 cm. - Prijevod djela: Des eclairs.

KEKEZ, Hrvoje

- (23) Najveći hrvatski znanstvenici / Hrvoje Kekez. - Zagreb : Mozaik knjiga, 2011. (Zagreb : Znanje). - 88 str : ilustr. (djelomice u bojama) ; 20 cm.

MARGITIĆ, Željko

- (24) Mama, zbog čega mi govoriš krivo? / Željko Margitić. - Zagreb : [s. n.], 2011. - [70], 10 str. ; 30 cm.

MIHAJLOVIĆ, Dragica

- (25) Gospodar svjetla Nikola Tesla / [tekst Dragica Mihajlović i Ljiljana Dumančić ; ilustracija Mirna Sišul ; predgovor Aleksandra Simčić]. - Zagreb : Studio za dizajn "Demi design", [2011?]. - 24 str. : ilustr. ; 26 cm. - Str. 3: Nikola Tesla-umjetnik elektrotehnike / Aleksandra Simčić.

PIŠTALO, Vladimir

- (26) Tesla, portrét mezi maskami : román / Vladimir Pištalo ; přelozila Pavla Horáková. - 1. vyd. - Praha : Luka Praha, 2011. (Příbram : PB Tisk). - 431 str. ; 21 cm. - Prijevod djela: Tesla.

PRINCI DUHOVIĆ, Natalija

- (27) Teslina frekvencija mira : portret jedne vrline / Natalija Duhović Princi. - Beograd : HESPERIAedu, 2011. (Zemun : Greenfield). - 151 str. ; 20 cm. Prijevod djela: Tesla peace frequency.

KRAUSE, Michael

- (28) Wie Nikola Tesla das 20. Jahrhundert erfand / Michael Krause. - Weinheim : Wiley-VCH, 2010. (Krugzell : Kösel). - 381 str. : ilustr. ; 22 cm.

MUČALO, Marina

- (29) Radio : medij 20. stoljeća / Marina Mučalo. - Zagreb : AGM, 2010. - 382 str. : ilustr. ; 24 cm.

NASTOVIĆ, Ivan

- (30) Arhetipski svet Nikole Tesle / Ivan Nastović ; predgovor Velimir Abramović. - Novi Sad : Prometej, 2010. (Novi Sad : Prometej). - 184 str. ; 20 cm.

SARDELIĆ, Sani

- (31) Nikola Tesla : izumitelj budućnosti / Sani Sardelić ; ilustracije djece iz Smiljana. - Gospić : Muzej Like Gospić, 2010. ([s. l. : Gipa-art). - 16 str. : ilustr. u bojama ; 22 cm.

SKROBONJA, Goran

- (32) Čovek koji je ubio Teslu : dnevnik apsinta i krvi / Goran Skrobonja. - Beograd : Laguna, 2010. - (Beograd : Margo-art). - 472 str. ; 20 cm.

ŠARBOH, Snežana

- (33) Neostvoreni patenti Nikole Tesle : pronalasci koje Tesla nije zaštitio / Snežana Šarboh. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 2010. (Zemun : Alta Nova). - 287 str. : ilustr. , faks. ; 29 cm.

CHENEY, Margaret

- (34) Tesla – čovjek izvan vremena / Margaret Cheney ; [prevoditeljica Vlasta Mihavec]. - 3. izd. - Zagreb: Planetopija, 2009. - 427 str., [16] str. s tablama : ilustr. ; 23 cm.

PIŠTALO, Vladimir

- (35) Tesla, portret među maskama / Vladimir Pištalo. - Zagreb : Europapress holding : Novi Liber, 2009. - 374 str. ; 24 cm.

PIŠTALO, Vladimir

- (36) Tesla, portret među maskama / Vladimir Pištalo. - Zagreb : Europapress holding : Novi Liber, 2009. (Zagreb : Vjesnik). - 367 str. : ilustr. ; 24 cm.

PIŠTALO, Vladimir

- (37) Tesla, portret među maskama : roman / Vladimir Pištalo. - 3. izd. - Zrenjanin : Agora, 2009. (Novi Sad : Budućnost). - 420 str. : ilustr. ; 22 cm.

SOFRENOVIĆ, Vesna

- (38) Nikola Tesla / [pripremila Vesna Sofrenović]. - Beograd : Politika, [2009.]. - [8] str. : ilustr. ; 15 cm.

UZELAC, Dušan

- (39) Smiljan : rodno mesto Nikole Tesle / Dušan Uzelac. – Beograd : Beoknjiga : Kulturnoprosветna zajednica Srbije, Udruženje Srba iz Hrvatske ; Knin, Beograd : Srpsko kulturno društvo “Zora”, 2008. (Beograd : Beoknjiga). - 133 str. : ilustr., zemljop. crteži ; 21 cm.

DILTS, Robert

- (40) Strategije genija : Frojd, Leonardo, Tesla / Robert Dilts ; preveli s engleskog Dušan Janić, Slobodanka Glišić, Slavica Miletić. - Novi Sad : Akademska knjiga, 2008. - 411 str. : ilustr. ; 23 cm. - Prijevod djela: Strategies of Genius.

HUNT, Samantha

- (41) The invention of everything else / Samantha Hunt. - Boston : Houghton Mifflin Company, 2008. - 257 str. ; 24 cm.

HUNT, Samantha

- (42) Izum svega ostaloga / Samantha Hunt ; s engleskoga prevela Jasna Grubješić. - Zagreb : V.B.Z., 2008.. - 244 str. ; 21 cm. - Prijevod djela: The invention of everything else.

PIŠTALO, Vladimir

- (43) Tesla, portret među maskama : roman / Vladimir Pištalo. - Zrenjanin : Agora, 2008. - 420 str. ; 21 cm.

VUJOVIĆ, Vera

- (44) Nikola Tesla : snovi koji su nam donijeli struju / tekst Vera Vujović ; ilustracije Svjetlan Junaković. - Zagreb : Kigen, [2008.] (Sv. Ivan Zelina : Tiskara Zelina). - [28] str. : ilustr. u bojama ; 21 x 21 cm.

BAIER, Petar

- (45) Ljudi koji su mijenjali svijet : revolucionari, reformatori i veliki umovi : [najveće osobe svih vremena] / [autori Petar Baier ... et al. ; prijevod s njemačkoga Mirna Varga ... et al. ; tekst dodatka Hrvoje Kekez]. - Zagreb : Mozaik knjiga, 2007. - 496 str. : ilustr. ; 30 cm. Prijevod djela: Revolutionare, Reformer und Geistesgrößen.

CHENEY, Margaret

- (46) Tesla – čovjek izvan vremena / Margaret Cheney ; [prevoditeljica Vlasta Mihavec]. Dotisak. - Zagreb : Planetopija, 2007. (Zagreb : Kastmiller). - 427 str., [16] str. s tablama : ilustr. ; 24 cm.

IVASIĆ, Bernarda

- (47) Priča o dječaku Nikoli Tesli / [napisale Bernarda Ivasić i Vesna Blaž]. - Karlovac : Dječji vrtić Grabrik, [2007?]. - 16 str. : ilustr. ; 30 cm.

MILINKOVIĆ, Aleksandar

- (48) Tesline duhovne misterije / Aleksandar Milinković. - 1. izd. - Beograd : Esotheria, 2007. (Novi Sad : Budućnost). - 133 str. : ilustr. ; 20 cm.

PERIČIĆ, Denis

- (49) Artificijelna mujna! ; Četrti svetski rat : hommage a Nikola Tesla / Denis Peričić. - 2. izd. - Varaždin : vlast. nakl., 2007. - 44 str. : ilustr. ; 21 cm.

PERIČIĆ, Denis

- (50) Artificijelna mujna! ; Četrti svetski rat : hommage a Nikola Tesla / Denis Peričić. - 1. izd. - Varaždin : vlast. nakl., 2007. - 44 str. : ilustr. ; 21 cm.

SAVIČIN PRICA, Jovan

- (51) Suza Tesline bijele golubice / Jovan Savičin Prica. - Rijeka : Zajednica Srba, [2007?]. - 34 str. : ilustr. ; 21 cm.

TESLA, Nikola

- (52) My inventions : with the correspondence between Nikola Tesla and Hugo Gernsback / Nikola Tesla. - Belgrade : Nikola Tesla Museum, 2007. (Zemun : Alta Nova). - 179 str. : ilustr. (djelomice u bojama) ; 23 cm. - Prijevod tekstova iz: Electrical experimenter : science and inventions, 1919. Str. [8]–15 : Tesla's articles published in Electrical experimenter / Vladimir Jelenković.

TESLA, Nikola

- (53) Teslini članci u Elektrikal Eksperimenteru / [prevod Ljiljana Šobajić ... et al.]. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 2007. ([s. l.] : Grafo NIN). - 80 str. : ilustr. (djelomice u bojama) ; 31 cm.

BECKHARD, Arthur J.

- (54) Nikola Tesla : genij elektrotehnike / Arthur J. Bechard ; [prijevod Snježana Šašić ... et al.]. - 2. izd. - Zagreb : Kigen, 2006. - 154 str. ; 23 cm. - Prijevod djela Electrical genius Nikola Tesla.

CHENEY, Margaret

- (55) Tesla – čovjek izvan vremena / Margaret Cheney ; [prevoditeljica Vlasta Mihavec]. - Zagreb : Planetopija, 2006. (Zagreb : Kratis). - 427 str., [16] str. s tablama : ilustr. ; 24 cm.

FILIPPI, Mario

- (56) Nikola Tesla ispod paučine / Mario Filippi. - 2. dopunjeno izd. - Samobor : vlast. nakl., 2006. (Samobor : EDOK). - 336 str. : ilustr., faks., zemljop. crteži u bojama ; 24 cm.

FILIPOVIĆ, Zoran

- (57) Nikola Tesla – i bi svjetlo! : Smiljan, 10. 7. 1856. – New York, 7. 1. 1943. / uredio Zoran Filipović ; tekstovi Zvonko Benčić ... [et al.] ; [prijevodi Milena Benini ... et al.]. - 2. dopunjeno izd. - Zagreb : Zoro ; Sarajevo : Naklada Zoro, 2006. - 273 str. : ilustr. ; 33 cm + plakat sa slikom N. Tesle i podacima o knjizi.

FILIPOVIĆ, Zoran

- (58) Nikola Tesla – i bi svjetlo! : Smiljan, 10. 7. 1856. – New York, 7. 1. 1943. / uredio Zoran Filipović ; tekstovi Renato Filipin ... [et al.] ; [prijevodi [sažetaka] Milena Benini ... et al.]. - Zagreb : Zoro ; Sarajevo : Naklada Zoro, 2006. - 242 str. : ilustr., faks. ; 33 cm.

HASENOEHRL, Josip Zdenko

- (59) Leksikon tehničkih znanja / Josip Zdenko Hasenöhr. - Varaždin : Stanek, 2006. - 192 str. : ilustr. ; 19 cm.

IVANAC, Ivica

- (60) Gospodar munja : priča o Nikoli Tesli / Ivica Ivanac. - Zagreb : Mozaik knjiga, 2006. - 160 str. ; 22 cm.

JOVANOVIĆ, Branimir, inženjer strojarstva

- (61) Tesla : ilustrirana monografija / Branimir Jovanović. - Zagreb : Euroknjiga, 2006. (Zagreb : Studio Moderna). - 134 str. : ilustr. ; 19 cm.

JOVANOVIĆ, Branimir, inženjer strojarstva

- (62) Tesla : istinita priča o usamljenom geniju koji je rešio neke od najvećih naučnih problema svog vremena / Branimir Jovanović. - Beograd : Centar Tesla, 2006. (Beograd : Štamparija Zagorac). - 235 str., [14] str. s tablama (pretežno u bojama) ; 21 cm.

JUNAKOVIĆ, Svjetlan

- (63) Nikola Tesla - snovi koji su nam donijeli struju / ilustracije Svjetlan Junaković ; tekst Vera Vujović. - Zagreb : Kigen, [2006?]. - [28] str. : ilustr. ; 21 cm.

KOVAČEVIĆ, Jelena

- (64) Nikola Tesla u kulturnoj istoriji Čačka / [priređivači] Jelena Kovačević, Milica Baković. - Čačak : Narodni muzej, 2006. (Čačak : Grafički centar). - 296 str. : ilustr. ; 24 cm.

LOMAS, Robert

- (65) Tesla - čovjek koji je izumio dvadeseto stoljeće : zaboravljeni genij elektriciteta / Robert Lomas ; sa engleskoga prevela Alma Keser-Brozović. - Zagreb : V.B.Z., 2006. (Zagreb : Grafički zavod Hrvatske). - 171 str. : ilustr. ; 24 cm.

MARINČIĆ, Aleksandar

- (66) Nikola Tesla – stvaralaštvo genija / Aleksandar Marinčić ; [fotografije Bojan Bojović ; prevod na engleski Petar Đorđević]. – Beograd : Srpska akademija nauka i umetnosti : Odbor za obeležavanje 150 godina rođenja Nikole Tesle, 2006. (Beograd : Publikum). – 215 str. : ilustr. (djelomice u bojama) ; 24 cm.

MILINČEVIĆ, Vaso

- (67) Nikola Tesla i književnost / Vaso Milinčević. - Beograd : Biblioteka grada Beograda, 2006. ([Beograd] : Čigoja). - 136 str. : ilustr. ; 21 cm.

MOGUŠ, Milan

- (68) Spomenica posvećena Nikoli Tesli : (1856. – 2006.) : počasnom članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u povodu 150. obljetnice rođenja / [urednik Ksenofont Ilakovac]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2006. ([Zagreb] : ZIB Mladost). - 43 str. : ilustr. ; 24 cm.

O'NEILL, John Joseph

- (69) Nenadmašni genije : život Nikole Tesle / Džon O'Nil ; prevod Ivan Bošković. - Beograd : Metaphysica, 2006. (Loznica : Mladost GRUP). - 431 str. ; 21 cm. - Prijevod djela: Prodigal genius.

RUDEŽ, Tanja

- (70) Nikola Tesla : istraživač, izumitelj, genij / Tanja Rudež, Vladimir Muljević, Tomislav Petković . - Zagreb : Školska knjiga, 2006. (Zagreb : Grafički zavod Hrvatske). - 127 str. : ilustr. (djelomice u bojama) ; 27 cm.

RUPČIĆ, Grga

- (71) Nenadmašni vizionar iz Smiljana / Grga Rupčić ; [ilustracije Anton Orzes]. - Gospić : Lika press, 2006. (Zagreb : Prodigital). - 159 str. : ilustr. ; 21 cm.

SEIFER, Marc J.

- (72) Čarobnjak : život i vreme Nikole Tesle : biografija jednog genija / Mark Dž. Sajfer ; preveli Maja Marković ... [et al.]. - 1. izd. - Novi Sad : Stylos, 2006. ([Novi Sad] : Budućnost). - XIV, 599 str. : ilustr. ; 24 cm.

SEIFER, Marc J.

- (73) Čudotvorac : život i vrijeme Nikole Tesle : biografija jednog genija / Marc J. Seifer ; [prijevod s engleskog Alen Jerinić ... et al.]. - Zagreb : Mlinarec & Plavić, 2006. - 505 str. : ilustr. ; 21 cm. Prijevod djela: Wizard.

ŠARBOH, Snežana

- (74) Patenti Nikole Tesle : na konačnoj listi / Snežana Šarboh. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 2006. (Beograd : Dehin). - 135 str. : ilustr., faks. ; 29 cm.

ŠKILJAN, Filip

- (75) Nikola Tesla : čarobnjak tehnike / Filip Škiljan. - Zagreb : Srpsko narodno vijeće, 2006. (Zagreb : Parko). - 48 str. : ilustr. ; 21 cm.

TESLA, Nikola

- (76) Dnevnik istraživanja iz Kolorado Springsa 1899–1900 / Nikola Tesla ; glavni redaktor i komentari Aleksandar Marinčić ; prevodilac Vojin Popović. - 2. izd. - Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2006. (Subotica : Rotografika). - 558 str. : ilustr. ; 24 cm. Izv. stvarni naslov: Colorado Springs notes 1899–1900.

TESLA, Nikola

- (77) Članci / Nikola Tesla ; glavni redaktor Aleksandar Marinčić ; redaktori B. [Branimir] Jovanović ... [et al.] ; [crteži Tatjana Teofilović]. - 2. izd. - Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2006. (Subotica : Rotografika). - 532 str. : ilustr. ; 24 cm.

TESLA, Nikola

- (78) Predavanja / Nikola Tesla ; redaktor Vojin Popović. - Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2006. (Subotica : Rotografika). - 323 str. : ilustr. ; 25 cm.

TESLA, Nikola

- (79) Moji izumi : i prepiska Nikole Tesle sa Hugom Gernsbekom / Nikola Tesla ; [prevod Mojih izuma Ljiljana Šobajić]. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 2006. (Zemun : Alta nova). - 79 str. : ilustr., faks. (pretežno u bojama) ; 23 cm.

TESLA, Nikola

- (80) My inventions : the autobiography of Nikola Tesla / Nikola Tesla. - [s. l.] : Filiquarian Publishing, 2006. - 86 str. ; 23 cm.

TESLA, Nikola

- (81) Reprint of Tesla's articles in Electrical Experimente / [editor of the edition Vladimir Jelenković]. - Belgrade : Nikola Tesla Museum, 2006. (Belgrade : ReproGraf). - 78 str. : ilustr. (djelomice u bojama) ; 31 cm. - Reprint izd. iz 1919.

TONKOVIĆ, Stipe

- (82) Nikola Tesla : genij s ličkih vrleti / Stipe Tonković. - Požega : Požeška kronika, 2006. (Požega : Požeška kronika). - 78 str. : ilustr. ; 21 cm.

VUJIČIĆ, Kristijan

- (83) Welcome to Croatia : doživljaji jednog turističkog vodiča / Kristijan Vujičić, Željko Špoljar. - Zagreb : Naklada Ljevak, 2006. - 191 str. : ilustr. ; 22 cm.

BALCHIN, Jon

- (84) 100 znanstvenika koji su promijenili svijet / Jon Balchin ; [s engleskoga prevela Vjera Lopac]. - Zagreb : Školska knjiga, 2005. - 207 str. : ilustr. ; 30 cm. - Prijevod djela: Quantum leaps – 100 scientists who changed the world.

BECKHARD, Arthur J.

- (85) Nikola Tesla : genij elektrotehnike / Arthur J. Bechard ; [prijevod Snježana Šašić, Nenad Težak]. - Zagreb : Kigen, 2005. (Zagreb : Scann studio '93). - 151 str. ; 24 cm. Prijevod djela: Electrical genius Nikola Tesla.

MATIĆ, Milovan

- (86) Teslino proročanstvo / priredio Milovan Matić. - Beograd : Metaphysica ; Zemun : Neven, [2005.] (Zemun : Neven). - 282 str. ; 24 cm.

MILINKOVIĆ, Aleksandar

- (87) Tesla – čarobnjak i genije / Aleksandar Milinković. - Beograd : Samostalna izdavačka agencija Zlaja, 2005. (Sopot : Kona). - 152 str. : ilustr. ; 20 cm.

RADOSAVLJEVIĆ, Radoje

- (88) Nestvaran život Nikole Tesle : radiomonodrama / Radoje Radosavljević. – Obrenovac : Književni klub „Obrenovac“, 2005. (Beograd : MST Gajić). – 59 str. ; 13x15 cm.

TUTT, Keith

- (89) Znanstvenik, luđak, lopov i njihova žarulja / Keith Tutt ; [prijevod Goran Bosnić]. - Zagreb : TELEDISK, 2005. - XIII, 313 str. : ilustr. ; 24 cm. - Prijevod djela: The scientist, the madman, the thief and their lightbulb.

ŽDRALE, Milan

- (90) Teslina bajka / Milan Ždrale. - 1. izd. - Beograd : Dereta, 2005. (Beograd : Grafički atelje Dereta). - 186 str. : ilustr. ; 21 cm.

MRKIĆ, Dan

- (91) Nikola Tesla : evropske godine / Dan Mrkić ; s engleskog preveo Vujadin Milanović. - Beograd : Muzej Nikole Tesle : Srpska Evropa, 2004. (Beograd : Kosmos). - 159 str. : ilustr., faks. ; 24 cm.

CHENEY, Margaret

- (92) Tesla – čovjek izvan vremena / Margaret Cheney ; [prevoditeljica Vlasta Mihavec]. - Zagreb : Biovega, 2003. (Zagreb : Kratis). - 460 str., [16] str. s tablama : ilustr. ; 24 cm.

MILINKOVIĆ, Aleksandar

- (93) Nikola Tesla : pronalazač za treći milenijum / Aleksandar Milinković. - 3. izmjenjeno (4.) izd. - Beograd : Beoknjiga, 2002. (Beograd : Beoknjiga). - 213 str. : ilustr. ; 21 cm.

MILINKOVIĆ, Aleksandar

- (94) Tesla : dosije FBI / Aleksandar Milinković. - Beograd : Beoknjiga, 2002. (Beograd : Beoknjiga). - 359 str. : ilustr., faks. ; 21 cm.

MILINKOVIĆ, Aleksandar

- (95) Teslino tajno oružje / Aleksandar Milinković. - 5. izmenjeno i prošireno izdanje. - Beograd : Beoknjiga, 2002. (Beograd : Beoknjiga). - 173 str. : ilustr. ; 21 cm.

TESLA, Nikola

- (96) Dnevnik iz Strazbura = Tagebuch aus Strasburg / Nikola Tesla ; [preveo s njemačkog i na njemački, Uebersetzung aus dem Deutschen bzw. ins Deutsche Milan Ćirić ; prijevod sa francuskog, Uebersetzung aus dem Franzoesischen Vesna Radojev]. - Beograd : Muzej Nikole Tesle = Museum Nikola Tesla, 2002. ([Beograd] : MST Gajić). - 251 str. : ilustr. ; 21 cm.

CHENEY, Margaret

- (97) Tesla : man out of time / Margaret Cheney. - 1st Touchstone ed. - New York [etc.] : Simon & Schuster, 2001. - 396 str., [16] str. s tablama : ilustr. ; 21 cm.

CHILDRESS, David Hatcher

- (98) The Tesla papers / edited by David Hatcher Childress. - Kempton: Adventures Unlimited Press, 2000. - 224 str. : ilustr. ; 25 cm.

MULJEVIĆ, Vladimir

- (99) Nikola Tesla – slavni izumitelj / Vladimir Muljević. - Zagreb : Hrvatska zajednica tehničke kulture, 2000. (Zagreb : Tisak More). - 97 str. : ilustr. ; 19 cm.

STEWART, Daniel Blair

- (100) Tesla : the modern sorcerer / Daniel Blair Stewart. - Berkeley : Frog, 1999. - 426 str. : ilustr. ; 24 cm.

CHENEY, Margaret

- (101) Nikola Tesla : Erfinder, Magier, Prophet : ueber ein aussergewoehnliches Genie und seine revolutionaeren Entdeckungen : [Biographie] / Margaret Cheney ; aus dem Amerikanischen von Gisela Bongart und Martin Meier. - 3. verbesserte Aufl. - Duesseldorf : Omega, 1997. - 403 str., [16] str. s tablama : ilustr. ; 23 cm.

Das Genie unserer Zukunft, stvarni naslov

- (102) Das Genie unserer Zukunft. - 1996. - 51 str.

HORVAT, Radoslav

- (103) Patenti IV / glavni redaktor Radoslav Horvat ; redaktori B. Jovanović, M. Benišek, V. Popović : [prevodioci Milan Žokalj, Branimir Jovanović ; crteži Aleksandar Ćertić]. - 1.

izd. - Beograd : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1996. (Subotica : Birografika).
- 282 str. : ilustr. ; 24 cm.

Nikola Tesla, stvarni naslov

- (104) Nikola Tesla. Wiesbaden : VAP – Verlag fuer sussergewoehnliche Perspektiven, 1996 –
. - sv. : ilustr. ; 30 cm.

MARTIN, Thomas Commerford

- (105) The inventions, researches and writings of Nikola Tesla / Thomas Commerford Martin.
- 2nd ed. - New York : Barnes & Noble, 1995. - XI, 496 str. : ilustr. ; 24 cm.

MIKULA, Miroslav

- (106) Razvoj telekomunikacija : od dimnih signala do svjetlovoda / Miroslav Mikula [crteže
izradio Ladislav Gmajnić]. - Zagreb : Školska knjiga, 1994. - VII, 162 str. : ilustr. ; 24
cm.

TESLA, Nikola

- (107) Tesla's verschollene Erfindungen : geniale Techniken wiederentdeckt. - 1. Aufl. -
Wiesbaden : VAP-Verlag, 1994. - 207 str. : ilustr. ; 21 cm.

CHENEY, Margaret

- (108) Tesla : man out of time / Margaret Cheney. - New York : Barnes & Noble Books, 1993.
- 320 str. : ilustr. ; 22 cm.

TESLA, Nikola

- (109) The fantastic inventions of Nikola Tesla / by Nikola Tesla & David H.[Hatcher]
Childress. - 1st printing. - Kempton : Adventures Unlimited Press, 1993. - 351 str. :
ilustr. ; 23 cm.

TESLA, Nikola

- (110) Problem povećavanja ljudske energije / Nikola Tesla ; [prevod Vojin Popović ; priredili
za štampu Muzej Nikole Tesle, Elektroprivreda Srbije]. - [S. l. : s. n., 1990] (Beograd :
Glas). - 61 str. : ilustr. ; 22 cm.

TESLA, Nikola

- (111) Moji pronalasci = My inventions / Nikola Tesla ; [preveli = translated by Tomo
Bosanac, Vanja Aljinović ; pogovor napisao = in conclusion Tomo Bosanac ; pogovor
preveo na engleski = in conclusion translated by Janko Paravić]. - [6. izd = 6th ed.] -
Zagreb : Školska knjiga, 1990. (Zagreb : Grafički zavod Hrvatske). - 110 str. : ilustr.
(pretežno u boji) ; 29 cm.

MATIĆ, Milovan

- (112) Teslino proročanstvo / priredio Milovan Matić. - Beograd : Književno-izdavačka zadruga "Dositej", 1989. - 236 str. ; 24 cm.

PERDUE, Lewis

- (113) Teslina ostavština / Lewis Perdue ; [preveo Tomislav Mihalić]. – Zagreb : Znanje, 1988. (Zagreb : „Ognjen Prica“). – 439 str. ; 20 cm. Prijevod djela The Tesla bequest.

TESLA, Nikola

- (114) Radovi iz oblasti elektroenergetike / Nikola Tesla ; odabrao i za štampu priredio Radoslav Horvat. - Beograd : Naučna knjiga : Muzej Nikole Tesle, 1988. - 307 str., [7] str. s tablama : ilustr. ; 29 cm.

CHENEY, Margaret

- (115) Tesla : 1856 – 1943 : la passion d’inventer / Margaret Cheney ; traduit de l’anglais par Michel Biezunski ; preface de Marcel Boiteux ; postface de Jean Cazenobe. - Paris : Belin, 1987. - 350 str. : ilustr. ; 22 cm. Prijevod djela: Man out of time.

TESLA, Nikola

- (116) Moji pronalasci = My inventions / Nikola Tesla ; [preveli = translated by Tomo Bosanac, Vanja Aljinović ; pogovor napisao = in conclusion Tomo Bosanac ; pogovor preveo na engleski = in conclusion translated by Janko Paravić]. - [5. izd.] - Zagreb : Školska knjiga, 1987. (Zagreb : Grafički zavod Hrvatske). - 110 str. : ilustr. ; 28 cm.

Jugoslovenski savez društava za širenje naučnih saznanja "Nikola Tesla".

Zajednica jugoslovenske elektroprivrede

- (117) Nikola Tesla : 1856 – 1986. - Beograd : Jugoslovenski savez društava za širenje naučnih saznanja "Nikola Tesla" : Zajednica jugoslovenske elektroprivrede ; New York : IEEE Power engineering society, [1986]. - 19 str. : ilustr. ; 21 cm.

RUPČIĆ, Grga

- (118) Tesli i zavičajju / Grga Rupčić. - Gospić : Centar za kulturu : Lički vjesnik, 1986. - 61 str. : ilustr. ; 20 cm.

TESLA, Nikola

- (119) Teslina otkrića u mašinstvu / [redaktor Miroslav Benišek ; preveo Branimir Jovanović]. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 1986. (Beograd : Srboštampa). - 124 str. : ilustr. ; 20 cm.

SIROTKOVIĆ, Jakov

- (120) Znanost i politika / Jakov Sirotković. - Zagreb : Informator, 1985. - VIII, 214 str. ; 25 cm. - (Ekonomaska biblioteka / Informator ; kolo 8, br. 9-10). - Str. V-VI: Predgovor / Mate Mikić.

TESLA, Nikola

- (121) Teslin čudesni svet elektriciteta / [redakcioni odbor Milojko Lazić...et al. ; prevodioci Ninoslava Grujić...et al.]. - Beograd : Fond "Nikola Tesla" : Muzej Nikole Tesle : Društvo za širenje naučnih saznanja "Nikola Tesla", 1984. - 119 str. : ilustr. ; 21 cm.

TESLA, Nikola

- (122) Moji pronalasci = My inventions / Nikola Tesla ; [preveli, translated by Tomo Bosanac, Vanja Aljinović ; pogovor napisao, in conclusion Tomo Bosanac ; pogovor preveo na engleski, in conclusion translated by Janko Paravić ; grafičko oblikovanje, layout Jelena Musić]. - [4. izd.] - Zagreb : Školska knjiga, 1984. (Zagreb : Grafički zavod Hrvatske). - 108 str. : ilustr. (pretežno u boji) ; 29 cm.

CHENEY, Margaret

- (123) Tesla : man out of time / Margaret Cheney. - New York : A Laurel Book, 1983. - 320 str., [8] str. s tablama : crteži ; 17 cm.

TESLA, Nikola

- (124) My inventions : the autobiography of Nikola Tesla / edited, with an introduction, by Ben Johnson. - 1st Hart Brothers ed. - Austin, TX : Hart Brothers, cop. 1982. - 111 str. : ilustr. ; 22 cm.

BEARDEN, Thomas E.

- (125) Solutions to Tesla's secrets and the Soviet Tesla weapons / by T. E. Bearden ; special drawings by Hal Crawford. Reference articles for solutions to Tesla's secrets / compiled by John T. Ratzlaff. - Millbrae : Tesla Book Company, 1981. - X, 188 str. : ilustr., faks. ; 28 cm.

TESLA, Dane

- (126) Tesla : od Raduča do Njujorka / Dane Tesla. - Gospić : Istraživački centar Nikola Tesla, 1981. (Titova Korenica : Likagraf). - 81 str. : ilustr. ; 21 cm.

TESLA, Nikola

- (127) Moji pronalasci = My inventions / Nikola Tesla ; [preveli, translated by Tomo Bosanac, Vanja Aljinović ; pogovor napisao, in conclusion Tomo Bosanac ; pogovor preveo na engleski, in conclusion translated by Janko Paravić]. - [3. izd.] - Zagreb : Školska knjiga, 1981. (Zagreb : Grafički zavod Hrvatske). - 108 str. : ilustr. ; 29 cm.

PETEŠIĆ, Ćiril

- (128) Genij s našeg kamenjara / Ćiril Petešić. - 5. dopunjeno izd.. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1980. - 91 str. : ilustr. ; 20 cm.

PETRIČIĆ, Dušan

- (129) NIKOLA Tesla : priča o djetinjstvu / ilustrirao Dušan Petričić ; priredio Dušan Radović. - Beograd : Beogradski izdavačko-grafički zavod, 1980. - [31] str. : ilustr. ; 26x29 cm.

PETEŠIĆ, Ćiril

- (130) Genij s našeg kamenjara / Ćiril Petešić. - 3. dopunjeno izd.. - Gornji Milanovac : Dečje novine, 1979. - 91 str. : ilustr. ; 20 cm.

RATZLAFF, John T.

- (131) Dr. Nikola Tesla bibliography / by John T. Ratzlaff and Leland I. Anderson. - Palo Alto, Calif. : Ragusan Press, 1979. - XI, 237 str. : portr. N. Tesle ; 28 cm.

TESLA, Simo

- (132) Tesla u pričama / Simo Tesla ; [autori ilustracije Franjo Mraz i Miloš Bukinac]. - Beograd : Pres Kliping, 1979. - 127 str. : ilustr. ; 25 cm.

TESLA, Nikola

- (133) Colorado Springs Notes : 1899-1900 / Nikola Tesla. - Beograd : Nolit, 1978. - 436 str. : ilustr. ; 29 cm.

IVANAC, Ivica

- (134) U tami svjetlo --- : kazivanje o Nikoli Tesli / Ivica Ivanac. - Zagreb: Mladost, 1977. (Zagreb: „Vjesnik“). - 127 str. ; 20 cm.

KARANOVIĆ, Milenko M.

- (135) Mladi Tesla : djetinjstvo slavnog naučenjaka / Milenko M. Karanović ; ilustracije Milena Balabanić. - Ljubljana : Jugoreklam, 1977. - 51 str. : ilustr. ; 30 cm.

PETEŠIĆ, Ćiril

- (136) Genij s našeg kamenjara: Život i djelo Nikole Tesle / Ćiril Petešić. - 2. dopunjeno izd. - Zagreb: Školske novine, 1977. - 90 str., ilustr ; 20 cm.

TESLA, Nikola

- (137) Moji pronalasci = My inventions / Nikola Tesla ; [preveli Tomo Bosanac ... [et al.]. - Zagreb : Školska knjiga, 1977. - 108 str. : ilustr. ; 29 cm.

BEŽEN, Ante

- (138) NIKOLA Tesla : program proslave u povodu 120. obljetnice rođenja / [urednici Ante Bežen... et al.]. - Zagreb [etc.] : Izvršni odbor za proslavu 120. godišnjice rođenja Nikole Tesle, 1976. - 61 str. : ilustr. ; 23 cm.

NJEGOVAN, Vladimir, inženjer kemije

- (139) Nikola Tesla : heroj tehnike / Vladimir N. Njegovan. - Zagreb : Prosvjeta, 1976. - 111 str.,[16] str. s tablama : ilustr. ; 17 cm.

PETEŠIĆ, Ćiril

- (140) Genij s našeg kamenjara: Život i djelo Nikole Tesle / Ćiril Petešić. - Zagreb: Školske novine, 1976. - 77 str., ilustr ; 20 cm.

STANOJEVIĆ, Đorđe M.

- (141) Nikola Tesla i njegova otkrića / Đorđe M. Stanojević. - 2. izd. - Beograd : Institut za stručno usavršavanje i specijalizaciju zdravstvenih radnika, 1976. - VI, 340, 54 str. : ilustr. ; 24 cm.

STANOJEVIĆ, Đorđe M.

- (142) Nikola Tesla i njegova otkrića / Đorđe M. Stanojević. - Beograd : Institut za stručno usavršavanje i specijalizaciju zdravstvenih radnika, 1976. - ; VI, 340, 54 str.. - (ilustr. ; 24 cm). - Fototipsko izd.: Beograd : Štampano u štampariji Kraljevine Srbije, 1894.

TESLA, Dane

- (143) Tesla o Tesli / Dane Tesla. - Raduč : KUD "Nikola Tesla", 1976. (Titova Korenica : Tiskara). - 101 str. : ilustr. ; 17 cm.

TESLA, Nikola

- (144) Dnevnik istraživanja : Kolorado Springs 1899-1900 / Nikola Tesla ; [naučne i stručne komentare napisao Aleksandar Marinčić ; preveo s engleskog originala Vojin Popović]. - Beograd : Nolit, 1976. - 462 str. : ilustr. ; 29 cm.

Društvo za širenje naučnih saznanja Srbije "Nikola Tesla"

- (145) Tesli u spomen : trideset godina posle smrti Nikole Tesle... - Beograd : Društvo za širenje naučnih saznanja Srbije "Nikola Tesla", [1975]. - 16 str. : ilustr. ; 8o.

POPOVIĆ, Vojislav M.

- (146) Nikola Tesla / Vojislav M. Popović. - 3. izd. - Beograd : Tehnička knjiga, 1967. - 205 str. : ilustr. ; 20 cm.

O'NEILL, John Joseph

- (147) *Prodigal genius : the life of Nikola Tesla / by John J. [Joseph] O'Neill.* - 6th printing. - [New York] : Ives Washburn, 1964. - 326 str. ; 20 cm.

LEE RICHARDSON, Thomas

- (148) *Introducing Nikola Tesla : through some of his achievements / [researched by Thomas Lee Richardson].* - Vancouver : Tesla Research of Canada, [poslije 1962]. - [76] str. : ilustr. ; 21 cm.

WALTERS, Helen B.

- (149) *Nikola Tesla : giant of electricity / Helen B. Walters ; illustrated by Leonard Everett Fisher.* - 1st printing. - New York : Thomas Y. Crowell Company, cop. 1961. - 189 str. : ilustr. ; 21 cm.

ARSENJEVIĆ, Radomir

- (150) *Nikola Tesla : naučnik i pronalazač / Radomir Arsenjević.* - Beograd : Jugoslovensko društvo za unapređenje nauke i tehnike "Nikola Tesla", [1956]. - 24 str. : ilustr. ; 18 cm.

Jugoslovensko društvo za unapređenje nauke i tehnike "Nikola Tesla"

- (151) *Svedočanstva o Tesli.* - Beograd : Jugoslovensko društvo za unapređenje nauke i tehnike "Nikola Tesla", [1956]. - 19, [4] str. : ilustr. ; 18 cm.

NJEGOVAN, Vladimir, inženjer kemije

- (152) *Nikola Tesla : 1856 – 1956 / V. N. Njegovan.* - Zagreb : Državni republički odbor za proslavu stogodišnjice rođenja Nikole Tesle, 1956. - 79 str. : ilustr. ; 17 cm.

POPOVIĆ, Vojislav M.

- (153) *Nikola Tesla / Vojislav M. Popović.* - [2. izd.]. - Beograd : Tehnička knjiga, 1956. - 211 str. : ilustr. ; 20 cm.

POPOVIĆ, Vojin, inženjer elektrotehnike

- (154) *Nikola Tesla : lectures, patents, articles / [selected and prepared by Vojin Popović, Radoslav Horvat, Nikola Nikolić].* - Beograd : Nikola Tesla Museum : Nolit, 1956. - 1 sv. (razl. pag.), 822 str., 17 str. fotografija : ilustr., graf. prikazi ; 29 cm.

RODIN, Ante

- (155) *Priznanja radu Nikole Tesle / Ante Rodin.* - Zagreb : Državni republički odbor za proslavu stogodišnjice rođenja Nikole Tesle, 1956. - 68 str. : ilustr. ; 17 cm.

RUBIN, Drago

- (156) *Nikola Tesla : popularni prikaz / napisao Drago Rubin.* - Zagreb : Državni republički odbor za proslavu stogodišnjice rođenja Nikole Tesle, 1956. - 14 str. ; 20 cm.

STOJANOVIĆ, Božidar

- (157) Doživljaji i slike iz Teslinog života / Božidar Stojanović. - Beograd : Jugoslovensko društvo za unapređenje nauke i tehnike "Nikola Tesla", [1956]. - 43 str. : ilustr. ; 18 cm.

ČERMELJ, Lavo

- (158) Nikola Tesla in razvoj elektrotehnike / Lavo Čermelj. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1953. - 118 str. : ilustr. ; 20 cm.

RUBIN, Drago

- (159) Nikola Tesla : dramatisirana biografija / Drago Rubin. - Zagreb : [s. n.], 1953. ([Zagreb] : Tisak Hrvatske seljačke tiskare). - 43 str. ; 8*.

SAVIĆ, Vladislav

- (160) Nikola Tesla : naš prvi veliki ambasador u Sjedinjenim Američkim Državama / Vladislav Savić. - Beograd : Društvo "Nikola Tesla" za unapređenje nauke i tehnike, 1952. - 14 str. : portr. N. Tesle ; 20 cm. Biblioteka "Nikola Tesla" ; knj. 10.

O'NEILL, John Joseph

- (161) Nenadmašni genije : život Nikole Tesle / Džon O'Nil ; predgovor Sava N. Kosanović ; [preveo Milorad Vanlić]. - Beograd : Prosveta, 1951. - 297 str., [2] lista s tablama : ilustr. ; 19 cm. - Prijevod djela: Prodigal genius.

POPOVIĆ, Vojislav M.

- (162) Nikola Tesla / Vojislav M. Popović. – Beograd : [s. n.], 1951.

MILANKOVIĆ, Milutin

- (163) Kroz carstvo nauka : slike iz života velikih naučnika / napisao Milutin Milanković. - Beograd : Naučna knjiga, 1950. - 285 str. : ilustr. ; 20 cm.

TESLA, Nikola

- (164) Delo Nikole Tesle. Polifazni sistem proizvodjenja, prenošenja, razvođenja i iskorišćavanja električne energije / skupio, sredió i komentar napisao Slavko Bokšan. - Beograd : Naučna knjiga, 1950. - Sv. IX, 410 str: ilustr. ; 22 cm.

BOKŠAN, Slavko

- (165) Nikola Tesla i njegovo delo : osnovi elektrotehnike, visokih frekvencija i radiotehnike : Teslina ličnost, Teslin život i rad, Teslina borba / Slavko Bokšan. - 2. prošireno izd. - Beograd : Naučna knjiga, 1950. - 282 str. : ilustr. ; 20 cm. Biblioteka "Nikola Tesla" ; knj. 2.

NJEGOVAN, Vladimir, inženjer kemije

- (166) Nikola Tesla – heroj tehnike / Vladimir Njegovan. - Zagreb : Prosvjeta, 1950. - 54 str. ; m8*.

BOKŠAN, Slavko

- (167) Nikola Tesla i njegovo delo : osnovi elektrotehnike, visokih frekvencija i radiotehnika / Slavko Bokšan. - 2. prošireno izd. - Beograd : [s. n.], 1946. - 198 str. : ilustr. ; 21 cm.

O'NEILL, John Joseph

- (168) Prodigal genius : the life of Nikola Tesla / John J. O'Neil. - New York : Ives Washburn, 1945. - 326 str. ; 22 cm.

O'NEILL, John Joseph

- (169) Prodigal genius : the life of Nikola Tesla / John J. O'Neil. - New York : Ives Washburn, 1944. - 326 str., [1] list sa slikom N. Tesle ; 22 cm.

SMILJANIĆ, Jovo T.

- (170) Najveći pronalazač u svijetu Nikola Tesla : u pesmama / sastavio Jovo T. Smiljanić. - [Beograd : autor, 1939?] ([Beograd] : Privreda, T. Lekić). - 31 str. : autorova slika i slike N. Tesle ; 21 cm.

SMILJANIĆ, Jovo T.

- (171) Najveći pronalazač u svijetu Nikola Tesla : u pesmama / sastavio Jovo T. Smiljanić. - [Beograd : autor, 1937.] ([Beograd] : Privreda, T. Lekić). - 31 str. : autorova slika i slike N. Tesle ; 20 cm.

Društvo za podizanje Instituta Nikole Tesle (Beograd)

- (172) Nikola Tesla : spomenica povodom njegove 80 godišnjice ... / priredilo Društvo za podizanje Instituta Nikole Tesle. - Beograd : Društvo za podizanje Instituta Nikole Tesle, 1936. - 519 str. : ilustr. ; 25 cm.

IVEZIĆ, Stjepan

- (173) Tesla, ponos naše nacije / Stj. Ivezić. - Donji Miholjac : Tiskara G. E. Margold, 1936. - 66 str., [1] list sa slikom N. Tesle ; 17 cm.

BOKŠAN, Slavko

- (174) Nikola Tesla und sein Werk : und die Entwicklung der Elektrotechnik, der Hochfrequenz- und Hochspannungstechnik und der Radiotechnik : mit 71 Abb. im Text / von Slavko Bokšan ; mit einem Geleitwort von F[rantz] Kiebitz. - Leipzig [etc.] : Deutscher Verlag fuer Jugend und Volk, cop. 1932. (Wien : Carl Gerold's Sohn). - XVI, 344 str., [1] list s tablom : ilustr. ; 23 cm.

STOJILJKOVIĆ, Jovan

- (175) Mihailo Faradej i Nikola Tesla : dve epohalne godišnjice u elektrotehnici / Jovan Stojiljković. - Zagreb : [s. n.], 1931. (Zagreb : Zaklada tiskare Narodnih novina). - 78 str. : ilustr. ; 20 cm. - (Popisano i pregledano u Narodnoj biblioteci Srbije, II 5705).

KOSANOVIĆ, Sava N.

- (176) Kod Nikole Tesle / Sava N. Kosanović. - Beograd : Štamparija "Jedinstvo", 1927. - 16 str. ; 25 cm.

BOKŠAN, Slavko

- (177) Dela Nikole Tesle: povodom njegove sedamdesetgodisnjice / Slavko Bokšan. - [Beograd : s. n.], 1926. (Zagreb: Zaklada tiskare Narodnih novina). - 60 str.: ilustr. ; 19 cm. - P. o. Tehnički list.

TESLA, Nikola

- (178) Experiments with alternate currents of high potential and high frequency : a lecture delivered before the Institution of Electrical engineers, London ; with an appendix on the Transmission of electric energy without wires / Nikola Tesla. - New ed., 3rd Impression. - New York : McGraw -Hill Book Company, Inc., 1904. - IX, 162 str. : ilustr. ; 8°. Piščeva slika. - Biographical Sketch of Nikola Tesla.

TESLA, Nikola

- (179) Experiments with alternate currents of high potential and high frequency : a lecture delivered before the Institution of Electrical engineers, London; with an appendix by on the Transmission of electric energy without wires / Nikola Tesla. – New ed., 2nd impression. – New York : McGraw-Hill Book Company, Inc., 1904. – IX, 162 str. : ilustr. ; 8°.

TESLA, Nikola

- (180) Nikola Tesla's Untersuchungen ueber Mehrphasenstroeme und ueber Wechselstroeme hoher Spannung und Frequenz mit besonderer Beruecksichtigung siener Arbeiten auf den Gebieten der Mehrphasenstrommotoren und der Hochspannungsbeleuchtung / Nikola Tesla, Martin Thomas Commerford. - Halle a.S. : Wilhelm Knapp, 1895. - 508 str. : ilustr.; 23 cm.

TESLA, Nikola

- (181) Light and other light frequency phenomena : a lecture delivered before the National Electric Light Association at its sixteenth convention, held at St. Louis, Mo., February 28 th, March 1 st and 2d, 1893 / by Nikola Tesla. - New York : The Association, 1893. - 114 str. : ilustr. ; 8°.

Zbornici radova sa znanstvenih skupova posvećenih N. Tesli

Međunarodni simpozij povodom stošezdesete obljetnice Teslinog rođenja (2016 ; Smiljan)

- (182) Teslino djelo u prostoru i vremenu te u ličkom kraju = Tesla's achievement in space and time and his homeland of Lika in Croatia : knjiga sažetaka = book of abstracts / Međunarodni simpozij povodom 160. obljetnice Teslinog rođenja, Smiljan, Hrvatska, 10. srpnja 2016. = An International Symposium on the Occasion of the 160th Anniversary of the Birth of Nikola Tesla, Smiljan Croatia, July 10, 2016 / urednici Tomislav Petković, Anamari Nakić, Nikolina Krpan [prevoditelji Tomislav Petković, Anamari Nakić]. - Zagreb : Fakultet elektrotehnike i računarstva : Inovacijski centar Nikola Tesla ; Gospić : Muzej Like, 2016. (Zagreb : [s. n.]). - [26] listova : ilustr. (djelomice u boji) ; 30 cm.

International Symposium Nikola Tesla – Scientist out of Time (2006 ; Split)

- (183) International Symposium Nikola Tesla – Scientist out of Time, Split, Croatia, September 29 – 30, 2006. : [proceedings = zbornik radova] / editors D. [Dragan] Poljak, Z. [Zoran] Blazevic, I. [Igor] Zanchi. - Split : FESB, 2006. (Split : FESB). - 119 str. : ilustr. ; 29 cm.

Ljetna škola mladih fizičara (2006 ; Labin)

- (184) Teslino nasljeđe u fizici / 22. ljetna škola mladih fizičara Hrvatskog fizikalnog društva, Labin, 18. – 24. lipnja 2006. - Zagreb : Hrvatsko fizikalno društvo, 2006. - 70 str. : ilustr. ; 24 cm. Knjizi je priložen CD-ROM: Teslino nasljeđe u fizici.

Marie Curie Workshop in Croatia and Serbia (2006 ; Zagreb, Beograd)

- (185) Marie Curie Workshop 2006 in Croatia and Serbia, Zagreb, October 7 – 9, 2006, Belgrade, October 9 – 11, 2006 : celebrating the 150th anniversary of the birth of Nikola Tesla : [abstract book] / [organizers Ministry of Science, Education and Sports, Republic of Croatia ... et al.]. - Zagreb : Croatian Academy of Engineering ; Belgrade : Ministry of Science and Environmental Protection, [2006?] (Belgrade : Academic mind). - 75 str. : ilustr. ; 24 cm.

Međunarodni znanstveno-stručni skup "Život i djelo Nikole Tesle"

(2006 ; Zagreb)

- (186) Međunarodni znanstveno-stručni skup "Život i djelo Nikole Tesle", Zagreb, 28. – 29. lipanj : zbornik sažetaka = International Scientific and Professional Meeting "The life and work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006 : proceedings / [editor-in-chief Zlatko Kniewald]. - Zagreb : Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, [2006.] (Zagreb : Denona). - 128 str. : ilustr. ; 24 cm.

Symposium "Tesla in Croatia" (2006 ; Pariz)

- (187) Symposium "Tesla in Croatia", UNESCO house, Paris, September 13th 2006 : proceedings / [editor-in-chief Zlatko Kniewald]. - Zagreb : Croatian Academy of Engineering, 2006. - 154 str. ; 30 cm.

Znanstveni skup u povodu šezdesete obljetnice smrti Nikole Tesle (2003 ; Zagreb)

- (188) Zbornik radova posvećenih 60. obljetnici smrti Nikole Tesle : 1856. – 1943. / [Znanstveni skup u povodu 60. obljetnice smrti Nikole Tesle, Zagreb, 15. svibnja 2003 ; urednici Dragutin Fleš, Sibe Mardešić ; prijevodi sažetaka Vesna Velički]. - Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, Razred za prirodne znanost, 2004. ([s. l.] : Z i B Mladost). - 66 str. : ilustr. ; 24 cm.

Nedelja Nikole Tesle (1996 ; Novi Sad)

- (189) Teslin doprinos nauci, kulturi i savremenoj civilizaciji : zbornik radova / Nedelja Nikole Tesle u Novom Sadu, stručna, naučna i kulturna manifestacija, Novi Sad, 18-22. novembar 1996. / urednik Andrija Ivaneža, fotografije Gavriilo Grujić. - Novi Sad : Elektrovojvodina, 1996. (Novi Sad : Dnevnik). - 167 str. : ilustr. (djelomice u bojama), graf. prikazi ; 24 cm.

Simpozij "Nikola Tesla" (1976 ; Zagreb, Smiljan/Gospić)

- (190) Simpozij "Nikola Tesla" u okviru programa proslave 120. obljetnice rođenja Nikole Tesle, Zagreb-Smiljan/Gospić, 7. – 10. jula 1976. / [urednik Tomo Bosanac]. - Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1978. – Knjiga 2. 545 str. : ilustr., graf. prikazi ; 25 cm.

Simpozij "Nikola Tesla" (1976 ; Zagreb, Smiljan/Gospić)

- (191) Simpozij "Nikola Tesla" u okviru programa proslave 120. obljetnice rođenja Nikole Tesle, Zagreb-Smiljan/Gospić, 7. – 10. jula 1976. / [urednik Tomo Bosanac]. - Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1978. – Knjiga 1. 734 str. : ilustr., graf. prikazi ; 25 cm.

Svečana akademija u čast Nikole Tesle u povodu 30-godišnjice smrti

(1973 ; Zagreb)

- (192) Svečana akademija u čast Nikole Tesle u povodu 30-godišnjice smrti : Zagreb, 12. prosinca 1973. god. - Zagreb : [s. n.], 1973. - 47 str., s tablama ; 8o.

Katalozi izložbi

KRINULOVIĆ, Oja

- (193) Većiti genije ... svetlost koja traje 160 godina od rođenja Nikole Tesle : katalog izložbe / Oja Krinulović, Mile Stijepović, Igor Živanović. - Beograd : Univerzitetska biblioteka "Svetozar Marković", 2016. ([Beograd] : Kopi studio). - 91 str. : ilustr. ; 14 x 21 cm.

BRSTILO REŠETAR, Matea

- (194) Nikola Tesla : the man who lit up the world : Aalto University School of Science and technology, Espoo [Finland], March 25 – May 30, 2010 / [concept and written by Matea Brstilo Rešetar, Renato Filipin ; translation Graham McMaster]. - Zagreb : Technical museum, 2010. (Zagreb : Denona). - 18 str. : ilustr. ; 25 cm.

FILIPIN, Renato

- (195) Demonstracijski kabinet Nikole Tesle = The Nikola Tesla demonstration laboratory : [stalni postav = the permanent display of] / [autor teksta, written by Renato Filipin ; prijevod na engleski, English translation Graham McMaster ; fotografije, photographs Željko Kovačić ... et al.]. - Zagreb : Tehnički muzej, 2007. ([Zagreb] : Denona). - 48 str. : ilustr. (pretežno u bojama) ; 24 cm.

BRSTILO REŠETAR, Matea

- (196) Nikola Tesla: L'homme qui illumina le monde : UNESCO, Hall Segur, Paris, 12 – 20 septembre 2006 / [auteurs Matea Brstilo Rešetar, Renato Filipin ; traduction Evaine Le Calve-Ivičević, Annie Cornu ; redacteur Ankica Pandžić]. - Zagreb : Ministere de la culture de la Republique de Croatie, Commission croate pour l'UNESCO, 2006. - 19 str. : ilustr. ; 22 cm.

BRSTILO REŠETAR, Matea

- (197) Nikola Tesla: The man who lit up the world : UNESCO, Hall Segur, Paris, September 12 – 20, 2006 / [concept and written by Matea Brstilo Rešetar, Renato Filipin ; translation Graham McMaster ; editor Ankica Pandžić]. - Zagreb : Ministry of Culture, the Republic of Croatia, Croatian Commission for UNESCO, 2006. (Zagreb : Denona). - 19 str. : ilustr. ; 22 cm.

JELENKOVIĆ, Vladimir

- (198) Izložba Diplome Nikole Tesle : 150 godina od rođenja Nikole Tesle : Muzej Nikole Tesle, Beograd, 2006. = Diplomas of Nikola Tesla : 150th anniversary of Nikola Tesla's birth : Nikola Tesla Museum, Belgrade, 2006 : 1856. / [urednik, editor Vladimir Jelenković ; prevod sa francuskog i nemačkog, translation from French and German Vesna Radojev]. - Beograd = Belgrade : Muzej Nikole Tesle = Nikola Tesla Museum, 2006. (Beograd : Reprograf). - 100 str. : faks. (djelomice u boji) ; 23 cm.

RADOJEV, Vesna

- (199) Izložba knjige iz Tesline lične biblioteke : Muzej Nikole Tesle, Beograd, 2006. = Exhibition Books from Tesla's Personal Library : Nikola Tesla Museum, Belgrade, 2006. / [izbor izložbenog materijala i tekstovi, selection of exhibited material and texts Vesna Radojev]. - Beograd : Muzej Nikole Tesle = Belgrade : Nikola Tesla Museum, 2006. (Beograd : ReproGraf). - 60 str. : ilustr. (pretežno u bojama) ; 23 cm.

Izložba Rukopisom Nikole Tesle – font Tesla (2006 ; Beograd)

- (200) Izložba Rukopisom Nikole Tesle – font Tesla : 150 godina od rođenja Nikole Tesle = Exhibition Handwritten by Nikola Tesla – font Tesla : 150th anniversary of Nikola Tesla's birth. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 2006. (Beograd : Reprograf). - 40 str. ; 23 cm.

Izložba Teslin čudesni svet elektriciteta (2006 ; Beograd etc)

- (201) Izložba Teslin čudesni svet elektriciteta : 150 godina od rođenja Nikole Tesle : Beograd, Pert, Strazbur, Beč, Vankuver, Pariz = Exhibition Tesla's wonderful world of electricita : 150th anniversary of Nikola Tesla's birth : Belgrade, Perth, Strasbourg, Wien, Vancouver, Paris : 1856. – 2006. - Beograd = Belgrade : Muzej Nikole Tesle = Nikola Tesla Museum, 2006. (Beograd : ReproGraf). - 60 str. : ilustr. (djelomice u bojama) ; 23 cm.

RADOJEV, Vesna

- (202) Teslina lična biblioteka : knjige s posvetom : [Muzej Nikole Tesle, Beograd od 25. decembra 2003. do 17. januara 2004.] / Vesna Radojev ; [prevod na engleski Dubravka Smiljanić]. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 2003. (Beograd : Publikum). - 175 str. : ilustr., faks. ; 23 cm.

CIVRIĆ, Zorica

- (203) Nikola Tesla u Beogradu 1892. ; [Muzej Nikole Tesle, Beograd, od 2. juna do 2. jula 2002. godine] / Zorica Civrić, Bratislav Stojiljković ; [prevod [sažetka] na engleski Dubravka Smiljanić ; prevod s francuskog Vesna Radojev]. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 2002. (Beograd : Publikum). - 95 str. : ilustr. ; 23 cm.

CIVRIĆ, Zorica

- (204) Odlikovanja iz zaostavštine Nikole Tesle = The Orders from Nikola Tesla Legacy / Zorica Civrić ; [prevod Dubravka Smiljanić ; fotografije Slobodan Miljević]. - Beograd : Muzej Nikole Tesle, 2001. (Beograd : MST Gajić). - 79 str. : ilustr. u bojama ; 23 cm.

Muzej Nikole Tesle (Beograd)

- (205) Muzej Nikole Tesle u Beogradu. - Beograd : Jugoslovensko društvo za unapređenje nauke i tehnike "Nikola Tesla", [1956]. - 14 str. : ilustr. ; 18 cm.

Zvučna građa

RUDEŽ, Tanja

- (206) Nikola Tesla : istraživač, izumitelj, genij / Tanja Rudež ... [et al.] ; čita Goran Bjegović.
- Zagreb : Hrvatska knjižnica za slijepe, 2010. - 1 CD (445 min.) : stereo ; 12 cm.

KABILJO, Alfi

- (207) Originalna glazba za TV seriju Nikola Tesla = Original music from TV serial Nikola Tesla / glazba, orkestracija, dirigent i producent Alfi Kabiljo. - Zagreb : Orfej, 2006. - 1 CD : stereo ; 12 cm.

Audiovizualna građa

FORIS Muri (Sesvete)

- (208) UČIMO s Teslom [elektronička građa] / Foris Muri. - Sesvete : Foris Muri, 2017. - 1 optički disk (CD-ROM) : u bojama, sa zvukom ; 12 cm. - Stv. nasl. sa spremnice. - Računalni edukativni program za učenke osnovnih i srednjih škola, sadrži tumačenja fizikalnih principa na kojima funkcioniraju Teslini izumi, biografiju Nikole Tesle, kvizove i zadatke. - PC; Windows. - Linux.

RAIN Games (Bergen)

- (209) TESLAGRAD [elektronička građa] / developed by Rain Games. - Hoogvliet : Soedesco, cop. 2015. - 1 optički disk (BD) : sa zvukom, u bojama (Dolby digital) ; 12 cm. - Stv. nasl. sa spremnice. - Samo za kućnu uporabu. - Računalna 2D igra o korištenju elektriciteta i magnetizma. - Za uzrast od 7 god. - PlayStation 4.

GOTOVAC, Tomislav

- (210) Performance tapes / Antonio G. Lauer a.k.a. Tomislav Gotovac. - Zagreb : Hrvatski filmski savez, 2008. - 2 video DVD-a (56, 73 min) : u bojama (PAL), sa zvukom (Dolby digital) ; 12 cm + 1 brošura. - (DVD edition / HFS). - Titlovi.
Disc 2 : Tape 3 ; Tape 4. - 1 video DVD (73 min). - Stv. nasl. na naljepnici diska: Tapes 2. - Sadržaj: Slikar, model, snimaj ; Homage Tito ; Identiti number ; Happ naš - happening ; Direktor fotografije na običnoj osmici, listanje i pokazivanje švedskog erotikog časopisa iz šezdesetih godina ; Performansi u filmu Treći ključ ; Projekt Broadcasting (Nikola Tesla) ; Nosila je žutu traku ; Adapting to the objects on Marshal Tito Square ; Staklena podmornica, Minoriten Kirche, Homage to Glen Miller.

LIPOVEC, Slađan

- (211) Teslin dan [Elektronička građa] / tekst Slađan Lipovec ; ilustracije Dušan Gačić ; fotografije Vladimir Končar ... [et al.] ; 3D animacije Gorjan Agačević ; glazba Daria Gredeļ ; dizajn, programiranje Dizajn studio [R]evolucija ; urednici Vladimir Končar, Slađan Lipovec. - Interaktivna multimedijaska građa. - Zagreb : Agencija za odgoj i obrazovanja, 2006. ([Zagreb] : Brišart). - 1 optički disk (DVD-ROM) : sa zvukom, u bojama ; 12 cm.

Ljetna škola mladih fizičara (22 ; 2006 ; Labin)

- (212) Teslino nasljeđe u fizici [Elektronička građa] : zbornik predavanja / 22. ljetna škola mladih fizičara Hrvatskog fizikalnog društva, Labin, 18. – 24. lipnja 2006. - Zagreb : Hrvatsko fizikalno društvo, 2006. - 1 optički disk (CD-ROM) : u bojama ; 12 cm.

PAPIĆ, Krsto

- (213) Tajna Nikole Tesle / režija Krsto Papić ; scenarij Ivo Brešan, Ivan Kušan i Krsto Papić ; [gl. uloge] Petar Božović, Boris Buzančić, Ana Karić ... [et al.]. - Zagreb : Zagreb film, [200-?], cop. 1980. - 1 video DVD (120 min) : u bojama, sa zvukom ; 12 cm.

PAPIĆ, Krsto

- (214) Tajna Nikole Tesle / režija Krsto Papić ; glavne uloge Petar Božović, Orson Wells, Strother Martin; Dennis Patrick, Oja Kodar, Boris Buzančić. - Zagreb : Zagreb film, 1980. - 1 videokaseta (VHS) (115 min) : u bojama (PAL), sa zvukom (Dolby stereo).

Vizualna građa

BUĆAN, Boris, likovni umjetnik

- (215) Teatar ITD 75/76 : / design Boris Bućan. - [Zagreb] : Teatar ITD, [1975] (Zagreb : Studio S). - 1 plakat : sitotisk u bojama ; 100 x 70 cm. - Sadržaj: stilizirani lijevi dio novčanice od 500 din s motivom N. Tesle obučenog u traper.

Mrežna građa

BRSTILO REŠETAR, Matea

- (216) Memorijalni centar Nikola Tesla Smiljan [Elektronička građa] / Matea Brstilo Rešetar, Renato Filipin ; [koordinatorka projekta Branka Šulc]. - Smiljan : Memorijalni centar „Nikola Tesla“, 2016.

DRAGOJEVIĆ, Rade

- (217) Nikola Tesla [Elektronička građa] : 150 godina genija / glavni urednik Rade Dragojević. - Zagreb : [Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa] , [2006?] – [2010?].

Ljetna škola mladih fizičara (22 ; 2006 ; Labin)

- (218) Teslino nasljeđe u fizici [Elektronička građa] / 22. ljetna škola mladih fizičara Hrvatskog fizikalnog društva, Labin, 18. – 24. lipnja 2006., Srednja škola Mate Blažine. - Zagreb : Hrvatsko fizikalno društvo, 2006.

Znanstveni, stručni i popularno-znanstveni radovi

POPOVIĆ, Stanko

- (219) Nikola Tesla, znanstvenik i izumitelj – otkriće X-zraka / Stanko Popović. Matematičko fizički list 64 (2013/2014), 4 (256), str. 241–250. - Zagreb: Hrvatsko matematičko društvo : Hrvatsko fizikalno društvo, 2013/2014. - [9] str. : ilustr. ; 24 cm.

SKALA, Karolj

- (220) From Bošković's fundamental theory in natural philosophy to generic technical innovations of Tesla / Karolj Skala, Tomislav Petković, Mladen Martinis. Periodicum biologorum 115 (2013), 1 ; str. 9–14. - Zagreb : Hrvatsko prirodoslovno društvo, 2013. - [6] str. : ilustr. ; 29 cm.

HARF, Rainer

- (221) Prevareni genij / napisao Rainer Harf. Geo : upoznati i razumjeti svijet (2009), 12, str. 44-49. – Zagreb : Večernji list, 2009. - [6] str. : ilustr. ; 27 cm.

HANŽEK, Branko

- (222) Pisanje o Nikoli Tesli do 1951. u Hrvatskoj / Branko Hanžek. Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Tehničke znanosti, (2008), knj. 13=knj. 501 ; str. 83–101. - Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2008. - 19 str., ilustr.

PERKOVIĆ, Dalibor

- (223) Nikola Tesla / Dalibor Perković. // Hrvatski velikani 2008, 2, str. 80-81.: ilustr. 24 cm.

BEHLILOVIĆ, Narcis

- (224) Application of advanced encryption standard in virtual private networks implementation / Narcis Behlilović, Mesud Hadžialić, Adem Mustafić. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 207–225. - Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 18 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

BRSTILO REŠETAR, Matea

- (225) Stalni postav rodne kuće Nikole Tesle u Smiljanu / Matea Brstilo Rešetar. Informatica museologica 38 (2007), 1/2 ; str. 80–95. - Zagreb: Muzejski dokumentacijski centar, 2007. - 16 str., ilustr.

CAR, Stjepan

- (226) Nikola Tesla and Končar Group / Stjepan Car. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 379–399. - Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 20 str., ilustr. - Symposium "Tesla in Croatia", UNESCO House, Paris, September 13, 2006.

DEŠIĆ, Saša

- (227) Innovation management as a basis for successful development / Saša Dešić, Darko Huljenić, Vlado Vrlika. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 139–147. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 8 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

FILIP, Mario

- (228) The saint of science and the martyr of humanity : Nikola Tesla and the social surroundings in which he lived / Mario Filipi. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 130–138. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 8 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

FORSEN, Harold K.

- (229) Nikola Tesla : scientist, engineer, inventor / Harold K. Forsen. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 81–93. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 12 str. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

HADŽIALIĆ, Mesud

- (230) An analytical approach to error evaluation in gamma shadowed Nakagami-m fading channel for different path loss models / Mesud Hadžialić, Narcis Behlilović, Anida Sarajlić, Pamela Begović. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 227–241. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 14 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

HANŽEK, Branko

- (231) Nikola Tesla i u medicini / Branko Hanžek, Zvonimir Jakobović. Liječnički vjesnik 129 (2007), 12 ; str. 415–419. - Zagreb: Hrvatski liječnički zbor, 2007. - 5 str., ilustr.

HULJENIĆ, Darko

- (232) Nikola Tesla from the aspect of communication / Darko Huljenić, Saša Dešić. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 149–163. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 14 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

JADRIĆ, Natalija

- (233) Nikola Tesla – učenik karlovačke realke / Natalija Jadrić, Tanja Mihaljević i Vladimir Tudić. Svjetlo (Karlovac. 1884) (2007), 1/2 ; str. 77–92. - Karlovac: Ogranak Matice hrvatske u Karlovcu, 2007. - 16 str., ilustr.

JAKOBOVIĆ, Zvonimir

- (234) Tesla's high frequency currents in electrotherapy / Zvonimir Jakobović. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 289–302. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 13 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

MEYL, Konstantin

- (235) Scalar wave effects according to Tesla : field-physical basis for electrically coupled bidirectional far range transponders, such as Tesla's Wardencliff tower / Konstantin Meyl. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 243–276. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 34 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

MILOVIĆ, Tanja

- (236) Nikola Tesla's patents / Tanja Milović, Ljiljana Kuterovac. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 99–113. Zagreb: Akademija tehničkih

znanosti Hrvatske, 2006. - 15 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

MUSIĆ, Mustafa

- (237) Modulation of ultrasonic signal in vortex street of fluids / Mustafa Musić, Melita Ahčić-Dokić, Osman Mušić. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 277–287. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 11 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

PAAR, Vladimir

- (238) Tesla – vizionar 21. stoljeća / Vladimir Paar. Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin 18 (2007) ; str. 199–219. - Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2007. - 21 str. - Predavanje u Gradskoj knjižnici i čitaonici "Metel Ožegović", Varaždin, 27. 11. 2006.

PETKOVIĆ, Tomislav, st.

- (239) Implications of Tesla's inventions and his moral character on the development of contemporary science and technology / Tomislav Petković. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 307–333. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 27 str., ilustr. - Symposium "Tesla in Croatia", UNESCO House, Paris, September 13, 2006.

PODHRADSKY, Pavol

- (240) Evolution trends of the converged networks and next generation networks / Pavol Podhradsky. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 165–189. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 25 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

POLJAK, Dragan, inženjer elektrotehnike

- (241) Modeling of Tesla's transmitter using the antenna theory approach / Dragan Poljak, Zoran Blažević, Vicko Dorić. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 192–205. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 14 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

RICHTER, Kurt R.

- (242) Nikola Tesla' European time / Kurt R. Richter. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 335–355. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 21 str., ilustr. - Symposium "Tesla in Croatia", UNESCO House, Paris, September 13, 2006.

SVANBERG, Carl-Henric

- (243) Tesla vision lives on in Ericsson / Carl-Henric Svanberg. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 95–98. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 4 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

ŠIPUŠ, Zvonimir

- (244) Bežične komunikacije u patentima Nikole Tesle / Zvonimir Šipuš. Matematičko fizički list 57 (2006/2007), 1(225) ; str. 29–33. - Zagreb: Hrvatsko fizikalno društvo i Hrvatsko matematičko društvo, 2007. - 5 str., ilustr.

TIMET, Zvezdana

- (245) Tko je čudovište? : Tesla Electric Company – predstava kazališta Ulysses & Pandur. Theaters : [osvrt] / Zvezdana Timet. Republika (Zagreb. 1945) 63 (2007), 3 ; str. 103–108. - Zagreb: Društvo hrvatskih književnika, 2007. - 6. str.

VALENTA, Ankica

- (246) Pismo Nikole Tesle / Ankica Valenta. Priroda (Zagreb) 97 (2007), 2(954) ; str. 35–37. - Zagreb: Hrvatsko prirodoslovno društvo, LASERplus d.o.o., 2007. - 3 str., ilustr.

VALENTA, Ankica

- (247) Tesla's works and works about Tesla in Croatian libraries, searchable via online catalogue / Ankica Valenta. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 115–130. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 16 str., ilustr. - International Scientific and Professional Meeting "The Life and Work of Nikola Tesla", Zagreb, June 28 – 29, 2006.

ZOVKO-CIHLAR, Branka

- (248) From Tesla's inventions in the field of radiocommunications to digital broadcasting for multimedia services / Branka Zovko-Cihlar. Annual ... of the Croatian Academy of Engineering (2006 [i.e. 2007]) ; str. 357–378. Zagreb: Akademija tehničkih znanosti Hrvatske, 2006. - 22 str., ilustr. - Symposium "Tesla in Croatia", UNESCO House, Paris, September 13, 2006.

BOGUTOVAC, Antonijela

- (249) Tesla – istraživač, izumitelj i umjetnik / Antonijela Bogutovac. 15 dana 49 (2006), 4 ; str. 4–5. - Zagreb: Hrvatsko društvo profesionalnih baletnih umjetnika. - 2 str. - Sadrži pjesmu N. Tesle Fragments of Olympian gossip – Fragmenti trača s Olimpa.

CUCULIĆ, Kim

- (250) Bez politizacije Tesle : (predstava "Tesla Electric Company", Kazalište Ulysses i Pandur) : [osvrt] / Kim Cuculić. Književna Rijeka 11 (2006), 3 ; str. 80–81. Rijeka: Društvo hrvatskih književnika. - 2 str.

DOMINIS, Vana

- (251) Nikola Tesla : 150. godina rođenja / Vana Dominis. Epsilon 4 (2006), 4 ; str. 165–167. Pula: Udruga studenata povijesti ISHA Pula. - 3 str., ilustr.

HANZLOVSKY, Mladen

- (252) Vizionar prirodnog uma : (povodom 150. godišnjice rođenja Nikole Tesle i godine UNESCO) / Mladen Hanzlowsky. Forum (Zagreb) 45 (2006), knj. 77, 7/9 ; str. 905–916. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2006. - 12 str.

JAKOBOVIĆ, Zvonimir

- (253) Nikola Tesla – izumitelj i humanist / Zvonimir Jakobović. Hrvatska revija (Zagreb) Obnovljeni tečaj 6 (2006), 4 ; str. 4–10. - Zagreb: Matica hrvatska. - 7 str., ilustr.

KARAKAŠ, Jure

- (254) O Teslinoj knjizi "Moji izumi" / Jure Karakaš. Marulić 39 (2006), 4 ; str. 728–733. - Zagreb : Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda. - 6 str. - Str. 731–733: Ulomci iz Tesline knjige.

KEČKEMET, Duško

- (255) Ivan Meštrović i Nikola Tesla : u povodu 150. obljetnice rođenja Nikole Tesle / Duško Kečkemet. Mogućnosti 53 (2006), 7/9 ; str.135–141, [2] str. s tablama. Split : Pododbor Matice hrvatske. - 7 str.

KUHAR, Luciano

- (256) Nikola Tesla : 150 godina od rođenja (1856 – 2006) / Luciano Kuhar. Metodčki obzori 1 (2006), 2 ; str. 7–25. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Odjel za obrazovanje učitelja i odgojitelja. - 18 str., ilustr.

KUŠEN, Eduard

- (257) Tesla kao turistička atrakcija / [E. Kušen]. // Turizam : međunarodni znanstveno-stručni časopis 54 (2006), 3, str. 316–321. Zagreb: Hrvatska turistička zajednica: Institut za turizam. - [6] str. : ilustr. ; 28 cm.

MARGAN, Ivan

- (258) Nikola Tesla na Goat Islandu : povodom 150. obljetnice rođenja velikog znanstvenika Nikole Tesle / Ivan Margan. Sušačka revija 14 (2006), 53 ; str. 59–63. Rijeka: Klub Sušačana. - 5 str., ilustr.

MIŠAK, Krešimir

- (259) Nikola Tesla : znanstvenik 21. stoljeća / Krešimir Mišak. // Drvo znanja : enciklopedijski časopis za mladež 10 (2006), 97, str. 6–63. Zagreb: SysPrint. [58] str. : ilustr. ; 30 cm.

MULJEVIĆ, Vladimir

- (260) Život i djelo Nikole Tesle = The life and work of Nikola Tesla / Vladimir Muljević. Energija 55 (2006), 2 ; str. 218–235. Zagreb: Hrvatska elektroprivreda d. d. - 18 str., ilustr.

PAAR, Vladimir

- (261) Tesla i fizika / Vladimir Paar. Matematičko fizički list 56 (2005/2006), 4(224) ; str. 210–213. Zagreb: Hrvatsko matematičko društvo : Hrvatsko fizikalno društvo, 2006. - 4 str., ilustr.

PAVIČIĆ, Snježana

- (262) Nikola Tesla u djelima likovnih umjetnika / Snježana Pavičić. Vijesti muzealaca i konzervatora (2006), 3/4 ; str. 41–45. Zagreb : Hrvatsko muzejsko društvo. - 5 str., ilustr.

PETKOVIĆ, Tomislav, st.

- (263) Teslini izumi u fizici i njegov inženjerski duh = Tesla's inventions in physics and his engineering spirit / Tomislav Petković. Energija 55 (2006), 3 ; str. 262–291. Zagreb: Hrvatska elektroprivreda d.d. - 29 str., ilustr.

RUPČIĆ, Grga

- (264) Nikola Tesla – nenadmašni vizionar iz Smiljana : (2) : Lik@press, Gospić, 2006 / Grga Rupčić. Usponi (Senj) (2006), 21 ; str. 175–178. - Senj: Senjsko književno ognjište, 2006. - 4 str., ilustr.

RUPČIĆ, Grga

- (265) Nikola Tesla – nenadmašni vizionar iz Smiljana/ Grga Rupčić. Usponi (Senj) (2006), 21 ; str. 25–27. - Senj: Senjsko književno ognjište, 2006. - 3 str., ilustr. - Ulomak iz istoimene knjige u izdanju Lika@press, Gospić, 2006.

SALOPEK, Igor

- (266) Teslini doprinosi medicini / Igor Salopek, Gordana Žauhar. Acta medico-historica Adriatica 4 (2006), 2 ; str. 189–198. Rijeka : Hrvatsko znanstveno društvo za povijest zdravstvene kulture : Medicinski fakultet. - 10 str., ilustr.

TOŠEVA-KARPOWICZ, Ljubinka

- (267) D'Annunzijeve legionari uništili pisma Nikole Tesle / Ljubinka Toševa Karpowicz. Sušačka revija 14 (2006), 54/55 ; str. 19–23. Rijeka: Klub Sušačana. - 5 str., ilustr.

TOŠEVA-KARPOWICZ, Ljubinka

- (268) Tajni grad znanstvenika / Ljubinka Toševa Karpowicz. Sušačka revija 14 (2006), 56 ; str. 23–27. Rijeka: Klub Sušačana. - 5 str., ilustr.

ZOVKO-CIHLAR, Branka

- (269) Tesla's inventions in the field of radiocommunications / Branka Zovko-Cihlar. Proceedings Elmar .... 48 (2006) ; str. 1–4. Zadar: Croatian Society Electronics in Marine, 2006. - 4 str., ilustr. - 48th International symposium ELMAR-2005 on Multimedia signal processing and communications, Zadar, 7 – 9 June 2006.

ŽIVKOVIĆ, Tomislav

- (270) Tko je otkrio radio? / Tomislav Živković. Priroda (Zagreb) 96 (2006), 10(950) ; str. 38–41. Zagreb: Hrvatsko prirodoslovno društvo, LASERplus d.o.o., 2006. - 4 str., ilustr.

MATEJČIĆ, Antun Gustav

- (271) Nikola Tesla : sanjar, genij i humanist / Antun Gustav Matejčić. // Drvo znanja : enciklopedijski časopis za mladež 7 (2003), 63, str. 31-34. Zagreb: SysPrint. [4] str. : ilustr. ; 30 cm.

ANDERSON, Laurie

- (272) "Dance of electricity" / Laurie Anderson. Treći program Hrvatskog radija. - (2001[i.e. 2003]), 59 ; str. 114. Zagreb : Hrvatska radio-televizija, Hrvatski radio, Treći program. - 1 str. - Tematski blok: Projekt: Broadcasting. Iz: Nerve Bible : a retrospective 1972 – 1992, New York : Harper Perennial, 1994.

ILIĆ, Nataša

- (273) Projekt: Broadcasting / Nataša Ilić. Treći program Hrvatskog radija. - (2001[i.e. 2003]), 59 ; str. 107–108. Zagreb : Hrvatska radio-televizija, Hrvatski radio, Treći program. - 2 str.

SEI, Keiko

- (274) Budućnost pripada meni : Nikola Tesla / Keiko Sei ; prevela Sabina Sabolović. Treći program Hrvatskog radija. - (2001[i.e. 2003]), 59 ; str. 115–121. Zagreb : Hrvatska radio-televizija, Hrvatski radio, Treći program. - 7 str. - Tematski blok: Projekt: Broadcasting.

TESLA, Nikola

- (275) Moji pronalasci / Nikola Tesla. Treći program Hrvatskog radija. - (2001[i.e. 2003]), 59 ; str. 111–113. Zagreb : Hrvatska radio-televizija, Hrvatski radio, Treći program. - 3 str. - Tematski blok: Projekt: Broadcasting. Odlomak iz životopisa N. Tesle "Moji pronalasci", Zagreb : Školska knjiga, 1990.

BEŠTAK, Branko

- (276) Nikola Tesla – lik na odlikovanju dviju država / Branko Beštak. Obol (Zagreb) 39 (2001), 53 ; str. 25–27. Zagreb: Hrvatsko numizmatičko društvo, 2001. - 3 str., ilustr.

KALČIĆ, Silva

- (277) Broadcasting, ono što povezuje Nikolu Teslu i Hansa Ulricha Obrista / Silva Kalčić. // Čovjek i prostor : arhitektura, kiparstvo, slikarstvo i primijenjena umjetnost 48 (2001), 1/3=560/562, str. 18. Zagreb: Udruženje hrvatskih arhitekata – Croatian Architects Association. [1] str. : ilustr. ; 22–48 cm.

MULJEVIĆ, Vladimir

- (278) Nikola Tesla – od Smiljana do Patentnog ureda u SAD / Vladimir Muljević. Hrvatski patentni glasnik. - 3 (1996), 3 ; str. 879–887. - Zagreb: Državni zavod za patente Republike Hrvatske. - 9 str., ilustr.

TREBJEŠANIN, Žarko

- (279) Nikola Tesla : ličnost, neuroza i poslanje / Žarko Trebješanin. Ljetopis Srpskog kulturnog društva "Prosvjeta" 1 (1996) ; str. 85–98. Zagreb: SKD Prosvjeta. - 14. str., ilustr.

CVERAVA, Grant Konstantinovič

- (280) Nikola Tesla, pioner elektrotehnike / G. K. Cverava. - Beograd : [s. n.], 1973. - Str. 55–57 ; v8o. - P. o.: Dijalektika ; god. 8, br. 1, 1973.

POPOVIĆ, Vojin, inženjer elektrotehnike

- (281) Nikola Tesla u svoje doba i danas / Vojin Popović. - Beograd : [s. n.], 1973. - Str. 29–33 ; v8o. - P. o.: Dijalektika ; god. 8, br. 1, 1973.

TESLA, Nikola

- (282) Čudesna izmena sveta pomoću elektriciteta / Nikola Tesla ; [sa engl. prev. Jelica Marković]. - Beograd : [s. n.], 1973. - Str. 5–16 ; v8o. Izv. stv. nasl: The wonder world to be created by electricity. P. o.: Dijalektika ; god. 8, br. 1, 1973.

TRIFUNOVIĆ, Dragan

- (283) Nikola Tesla i Đorđe Stanojević / Dragan Trifunović. - Beograd : [s. n.], 1973. - Str. 59–68 ; v8o. P. o.: Dijalektika ; god. 8, br. 1, 1973.

SLIŠKOVIĆ, Josip

- (284) Nikola Tesla / Josip Slišković. Elektro und Radiotechnik / Offizielles Organ der Landesinnungen der Konz / Elektro und Radiotechniker Oesterreichs ; Verantwortl. Red. Norbert Leschetizky. - 1947. - Wien : Wiener Phoenix-Verlag, [1947] – . Jg. ...2/1947 H.

SLIŠKOVIĆ, Josip

- (285) Die Entwicklung und Anwendung der Kathodenstrahrohre / Josip Slišković. Radio Rundschau : Technisch-wirtschaftliche Zeitschrift / [fuer den Inhalt verantwortlich Emil

Gaal]. - [Jg.1,Nr.1(1946)] . - Wien : Arbeiter-Funkverein, 1946 – [19??]. - 1 sv. ; 30 cm. - Jg. 1/1946 Nr. 4.

SLIŠKOVIĆ, Josip

- (286) Nikola Tesla : Zu seinem 90. Geburtstag / Josip Slišković. Radio Rundschau : Technisch-wirtschaftliche Zeitschrift / [fuer den Inhalt verantwortlich Emil Gaal]. - [Jg.1,Nr.1(1946)]. - Wien : Arbeiter-Funkverein, 1946 – [19??]. - 1 sv. ; 30 cm. - Jg. 1/1946 Nr. 3.

BETHENOD, M. J.

- (287) Nikola Tesla / communication presentee par M. J. Bethenod a la Societe francaise des electriciens le 8. janvier 1938. - Beograd : Societe pour la Fondation de l'institut Nikola Tesla, 1938. - 13 str. : ilustr. ; 23 cm. - P. o.: Bulletin de la Societe francaise des Electriciens ; 5, VII, 1938.

DEDUŠ, Vladimir

- (288) Nikola Tesla / Vladimir Deduš. Sokolska njiva : kalendar za sokolsko selo. - [Beograd] : Prosvetni odbor Saveza sokola, [1937–1939]. God. 1937. : Prosta godina 1937. / uredio Vladimir Deduš. - [Beograd] : Prosvetni odbor Saveza sokola, [1937] (Beograd : Planeta). – 160 str. : ilustr. ; 25 cm.

PAVLOVIĆ, Milan L.

- (289) Sveska posvećena proslavi Nikole Tesle / N. N. Naša pošta : stručni list poštansko-telegrafskih i telefonskih službenika [vlasnik i urednik Milan L. Pavlović]. – Beograd : Naša pošta, 1932. - Str. 275–336 ; 24 cm.

Nikola Tesla, stvarni naslov

- (290) Nikola Tesla. - [Zagreb] : [s. n.], 1929 (Zagreb : Nadbiskupska tiskara). - str. 971-989. : ilustr. ; 27 cm. - P.o.: Godišnjak Sveučilišta u Zagrebu ; 1924/25-1928/29.

BANIĆ, M.

- (291) Nikola Tesla (povodom šezdesetogodišnjice) / N. N. Primorske novine / [odgovorni urednik M. Banić]. - Sušak : Primorski štamparski zavod, 1916 – 1922. - 47 cm. - Dnevno izlaženje. - God. 2, br. 300 (1917).

TESLA, Nikola

- (292) Experiments with alternate currents of high potential and high frequency / by Nikola Tesla. - [London] : Institution of Electrical Engineers, 1892. - Str. 51-162 : 35 ilustr. ; 8°. Om. nasl. - P. o.: Journal of the proceedings of the Institution of Electrical Engineers ; Part 97, Vol. XXI.

Kazala

Kazalo autora

- ANDERSON, Laurie 272
- ARSENIJEVIĆ, Radomir 150
- BAIER, Petar 45
- BALCHIN, Jon 84
- BANIĆ, M. 292
- BEARDEN, Thomas E. 125
- BECKHARD, Arthur J. 54, 85
- BEHLILOVIĆ, Narcis 224
- BENČIĆ, Zvonko 1
- BEŠTAK, Branko 276
- BETHENOD, M. J. 287
- BEŽEN, Ante 138
- BOGUTOVAC, Antonijela 249
- BOKŠAN, Slavko 165, 167, 174, 177
- BRSTILO REŠETAR, Matea 194, 196, 197, 216, 225
- BUĆAN, Boris, likovni umjetnik 215
- CAR, Stjepan 226
- CARLSON, W. Bernard 9, 11
- CHENEY, Margaret 34, 46, 55, 92, 97, 101, 108, 115, 123
- CHILDRESS, David Hatcher 98
- CIVRIĆ, Zorica 203, 204
- CUCULIĆ, Kim 250
- CVERAVA, Grant Konstantinovič 280
- ČERMELJ, Lavo 158
- ČULJAT, Marko 18, 19
- DADIĆ, Žarko 20
- DEDUŠ, Vladimir 288
- DEŠIĆ, Saša 227
- DILTS, Robert 40
- DOMINIS, Vana 251
- DRAGOJEVIĆ, Rade 217
- ĐURIĆ, Vladimir 7
- ĐURKOVIĆ, Živko 21
- ECHENOZ, Jean 22
- FILIPI, Mario 2, 56, 228
- FILIPIN, Renato 196

FILIPOVIĆ, Zoran 57, 58
FORSEN, Harold K. 229
GOTOVAC, Tomislav 210
HADŽIALIĆ, Mesud 230
HANZLOVSKY, Mladen 252
HANŽEK, Branko 222, 231
HARF, Rainer 221
HASENOEHRL, Josip Zdenko 59
HORVAT, Radoslav 103
HULJENIĆ, Darko 232
HUNT, Samantha 41, 42
ILIĆ, Nataša 273
IVANAC, Ivica 60, 134
IVASIĆ, Bernarda 47
IVEZIĆ, Stjepan 173
JADRIĆ, Natalija 233
JAKOBOVIĆ, Zvonimir 234, 253
JELENKOVIĆ, Vladimir 198
JOVANOVIĆ, Branimir, inženjer
strojarstva 61, 62
JOVANOVIĆ, Vidoje 3
JUNAKOVIĆ, Svjetlan 63
KABILJO, Alfi 207
KALČIĆ, Silva 277
KARAKAŠ, Jure 254
KARANOVIĆ, Milenko M. 135
KEČKEMET, Duško 255
KEKEZ, Hrvoje 23
KOSANOVIĆ, Sava N. 176
KOVAČEVIĆ, Jelena 64
KUHAR, Luciano 256
KUŠEN, Eduard 257
KRAUSE, Michael 28
KRINULOVIĆ, Oja 193
LEE RICHARDSON, Thomas 148
LIPOVEC, Slađan 211
LOMAS, Robert 65
MACAN, Darko 15
MARGAN, Ivan 258
MARGITIĆ, Željko 24
MARINČIĆ, Aleksandar 66
MARTIN, Thomas Commerford 105

MATEJČIĆ, Antun Gustav 271

MATIC, Milovan 86, 112

MEYL, Konstantin 235

MIHAJLOVIĆ, Dragica 25

MIKULA, Miroslav 106

MILANKOVIĆ, Milutin 163

MILINČEVIĆ, Vaso 67

MILINKOVIĆ, Aleksandar 48, 87, 93, 94, 95

MILOVIĆ, Tanja 236

MIŠAK, Krešimir 259

MOGUŠ, Milan 68

MRKIĆ, Dan 91

MUČALO, Marina 29

MULJEVIĆ, Vladimir 12, 99, 260, 278

MUSIĆ, Mustafa 237

NASTOVIĆ, Ivan 30

NJEGOVAN, Vladimir, inženjer kemije 139, 152, 166

O'NEILL, John Joseph 16, 69, 147, 161, 168, 169

PAAR, Vladimir 238, 261

PAPIĆ, Krsto 213, 214

PAVIČIĆ, Snježana 262

PAVLOVIĆ, Milan L. 289

PERDUE, Lewis 113

PERIČIĆ, Denis 49, 50

PERKOVIĆ, Dalibor 223

PETEŠIĆ, Ćiril 128, 130, 136, 140

PETKOVIĆ, Tomislav, st. 239, 263

PETRIČIĆ, Dušan 129

PIŠTALO, Vladimir 26, 35, 36, 37, 43

PODHRADSKY, Pavol 240

POLJAK, Dragan, inženjer elektrotehnike 241

POPOVIĆ KAVAJA, Miloje 10

POPOVIĆ, Stanko 219

POPOVIĆ, Vojin, inženjer elektrotehnike 154, 281

POPOVIĆ, Vojislav M. 146, 153, 162

PRINCI DUHOVIĆ, Natalija 17, 27

RADOJEV, Vesna 199, 202

RADOSAVLJEVIĆ, Radoje 88

RATZLAFF, John T. 131

RICHTER, Kurt R. 242

RODIN, Ante 155

RUBIN, Drago 156, 159

RUDEŽ, Tanja 70, 206

RUPČIĆ, Grga 71, 118, 264, 265

SALOPEK, Igor 266

SARDELIĆ, Sani 31

SAVIČIN PRICA, Jovan 51

SAVIĆ, Vladislav 160

SEI, Keiko 274

SEIFER, Marc J. 72, 73

SIMMONS, Michael W. 4

SIROTKOVIĆ, Jakov 120

SKALA, Karolj 220

SKOKO, Božo 5

SKROBONJA, Goran 11, 32

SLIŠKOVIĆ, Josip 284, 285, 286

SMILJANIĆ, Jovo T. 170, 171

SOFRENOVIĆ, Vesna 38

STANOJEVIĆ, Đorđe M. 141, 142

STEWART, Daniel Blair 100

STOJANOVIĆ, Božidar 157

STOJILJKOVIĆ, Jovan 175

SVANBERG, Carl-Henric 243

ŠARBOH, Snežana 33, 74

ŠČAVINA, Tomica 13

ŠIPUŠ, Zvonimir 244

ŠKILJAN, Filip 75

TESLA, Dane 126, 143

TESLA, Nikola 6, 8, 14, 52, 53, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 96, 107, 109, 110, 111, 114, 116, 119, 121, 122, 124, 127, 133, 137, 144, 164, 178, 179, 180, 181, 275, 282, 292

TIMET, Zvezdana 245

TONKOVIĆ, Stipe 82

TOŠEVA-KARPOWICZ, Ljubinka 267, 268

TREBJEŠANIN, Žarko 279

TRIFUNOVIĆ, Dragan 283

TUTT, Keith 89

UZELAC, Dušan 39

VALENTA, Ankica 246, 247

VUJIČIĆ, Kristijan 83

VUJOVIĆ, Vera 44

ŽIVKOVIĆ, Tomislav 270

ZOVKO-CIHLAR, Branka 248, 269

WALTERS, Helen B. 149

ŽDRALE, Milan 90

Kazalo zbornika radova

- International Symposium Nikola Tesla – Scientist out of Time (2006 ; Split) 183
- Ljetna škola mladih fizičara (2006 ; Labin) 184
- Ljetna škola mladih fizičara. Teslino nasljeđe u fizici. (2006 ; Labin) 213, 219
- Marie Curie Workshop in Croatia and Serbia (2006 ; Zagreb, Beograd) 185
- Međunarodni simpozij povodom stošezdesete obljetnice Teslinog rođenja (2016 ; Smiljan) 112
- Međunarodni znanstveno-stručni skup "Život i djelo Nikole Tesle" (2006 ; Zagreb) 186
- Nedelja Nikole Tesle (1996 ; Novi Sad) 189
- Simpozij "Nikola Tesla" (1976 ; Zagreb, Smiljan/Gospić), knjiga 1. 190
- Simpozij "Nikola Tesla" (1976 ; Zagreb, Smiljan/Gospić), knjiga 2. 191
- Svečana akademija u čast Nikole Tesle u povodu 30-godišnjice smrti (1973 ; Zagreb) 193
- Symposium "Tesla in Croatia" (2006 ; Pariz) 187
- Znanstveni skup u povodu šezdesete obljetnice smrti Nikole Tesle (2003 ; Zagreb) 188

Kazalo izložbi

- Demonstracijski kabinet Nikole Tesle = The Nikola Tesla demonstration laboratory (2007) 196
- Izložba Diplome Nikole Tesle (2006 ; Beograd) 199
- Izložba knjige iz Tesline lične biblioteke (2006 ; Beograd) 200
- Izložba Rukopisom Nikole Tesle – font Tesla (2006 ; Beograd) 201
- Izložba Teslin čudesni svet elektriciteta (2006 ; Beograd etc) 202
- Muzej Nikole Tesle u Beogradu (1956) 206

Nikola Tesla : the man who lit up the world (2010) 195

Nikola Tesla u Beogradu 1892. (2002) 204

Nikola Tesla: L'homme qui illumina le monde (2006) 197

Nikola Tesla: The man who lit up the world (2006) 198

Odlikovanja iz zaostavštine Nikole Tesle = The Orders from Nikola Tesla Legacy (2001)
205

Teslina lična biblioteka : knjige s posvetom (2003) 203

Večiti genije ... svetlost koja traje 160 godina od rođenja Nikole Tesle (2016) 194

Kazalo anonimnih publikacija

Das Genie unserer Zukunft 102

Nikola Tesla, stvarni naslov 291

Kazalo korporativnih autora

Društvo za podizanje Instituta Nikole Tesle (Beograd) 172

Društvo za širenje naučnih saznanja Srbije "Nikola Tesla" 145

Foris Muri 209

Jugoslovensko društvo za unapređenje nauke i tehnike "Nikola Tesla" 151

Jugoslovenski savez društava za širenje naučnih saznanja "Nikola Tesla". Zajednica
jugoslovenske elektroprivrede 117

Ljetna škola mladih fizičara (22 ; 2006 ; Labin) 184, 213, 219

Rain Games 210

Analiza podataka

Istraživački dio ovoga rada uključio je izradu autorske bibliografije publikacija kojima je autor ili predmet bavljenja Nikola Tesla. Navedena je bibliografija retrospektivna, iscrpna i uključuje sve vrste građe (omeđene i serijske publikacije, knjižnu i neknjižnu građu) koje je bilo moguće popisati koristeći se mrežnim katalozima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Knjižnica grada Zagreba i Središnje knjižnice za fiziku na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu te mrežnih stranica Hrvatske nacionalne bibliografije i Hrvatske retrospektivne bibliografije knjiga. Strategija pretraživanja uključivala je pretraživanje prema autoru, nazivu i ključnim riječima te je u konačnici rezultirala s ukupno 292 publikacije izdane u razdoblju od 1892. do 2017. godine (iz rezultata su isključene one publikacije koje su samo prividno odgovarale kriterijima pretraživanja, npr. službene publikacije tvrtke Ericsson Nikola Tesla, KUD-a „Nikola Tesla“ i sl.).

Budući da su tijekom tog dugog vremenskog razdoblja područje današnje Republike Hrvatske zahvatila dva svjetska i Domovinski rat te da je ona postala dijelom drugih država, nacionalna se bibliografija u najranijem razdoblju nije izrađivala stoga iz tog razdoblja nije dostupno mnogo podatka. No, budući da je Nikola Tesla širu popularnost dobio tek nakon svoje smrti 1943. godine, u ranijim razdobljima velika produkcija građe relevantne za ovu bibliografiju nije niti očekivana – popisani su prvenstveno radovi samoga znanstvenika te, nešto kasnije, prve knjige koje N. Teslu tematiziraju s biografskoga i znanstvenoga gledišta, a koje su dostupne na mrežnim stranicama Hrvatske retrospektivne bibliografije knjiga.

Dio tada popisanih publikacija nije u skladu s današnjom praksom izrade bibliografije te ne donosi sve potrebne informacije. Ipak, riječ je o manjem broju jedinica knjižnične građe kod kojih su postojale nedoumice koje su se ticale imena autora, mjesta izdanja i sl., a koje su, gdje je to bilo moguće, razriješene pomoću kataloga nacionalnih knjižnica Srbije i Njemačke.

Od ukupnoga broja ovdje popisanih publikacija najviše je prikupljeno pomoću kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, velik dio njih sadržan je i u katalogu Knjižnica grada Zagreba koji je od Nacionalne knjižnice bio bogatiji za 57 jedinica građe popisanih samo u njegovu katalogu. Najmanji broj relevantnih publikacija dobiven je iz

kataloga Središnje knjižnice za fiziku (riječ je o osam publikacija od kojih su četiri sadržane samo u njihovom katalogu, a četiri i u drugim katalozima/bibliografijama).

N. Tesla je znanstvenik koji je omiljen među širim čitateljstvom, osobito kada je riječ o popularno-znanstvenim i biografskim djelima, a njegovi su izumi i teorije prešli iz domene strogo određenoga kruga zainteresiranih znanstvenika među šire čitateljstvo koje manje zanimaju njegovi radovi s prikazanim konkretnim izumima potkrepljenima na teorijskoj i praktičnoj razini, a više sama priča o radu i produktima rada znanstvenika kao i odnosu koji je imao prema svojim, jednako slavim, suvremenicima. Iako to nije bilo moguće ustvrditi na cjelokupnom sadržaju bibliografije zbog nedostatka diferenciranih predmetnica u svakom od pregledanih kataloga i bibliografija, tu tezu potvrđuje građa kataloga Knjižnica grada Zagreba. Od ukupno 92 jedinice knjižnične građe, za njih 71 dostupne su takve predmetne odrednice na temelju kojih je moguće sadržajno preciznije razdijeliti publikacije i zaključiti o njihovom karakteru. Prema podacima iznesenim u Tablici 1. razvidno je da je 69 % tih publikacija biografskog karaktera dok se 30,9 % prvenstveno bavi izumima Nikole Tesle na području elektrotehnike. Uzevši u obzir povezanost nakladničke djelatnosti, nakladničkog plana i čitateljskih interesa i preferencija, a na temelju prethodnih podataka, moguće je zaključiti da su čitatelji zainteresiraniji za publikacije koje se sadržajno temelje na životu N. Tesle.

Knjižnice grada Zagreba	
PREDMETNE ODREDNICE	BROJ PUBLIKACIJA
Nikola Tesla, 1856-1943 - život i djelo	36
elektrotehnika - izumi	18
Nikola Tesla, 1856-1943 (izumi)	4
Nikola Tesla, 1856-1943 - romansirane biografije	4
Nikola Tesla, 1856-1943	3
Tesla, Nikola, 1856-1943 - biografije	2
Tesla, Nikola, 1856-1943 - duhovni portret	2
Tesla, Nikola, 1856-1943 (autobiografija)	2

Tablica 1.

Kada je riječ o izvorima podataka o građi, najveći je dio pribavljen pomoću kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu te Knjižnica grada Zagreba, a zatim i Hrvatske nacionalne bibliografije (Tablica 2.). Velik se dio njih pojavljuje u svakome od ta tri izvora, dok je dio građe zabilježen samo u pojedinim knjižnicama, odnosno bibliografijama. Broj jedinica knjižnične građe zabilježene samo u pojedinim katalogima knjižnica prikazan je u Tablici 3., no potrebno je napomenuti da od 209 jedinica Nacionalne i sveučilišne knjižnice 74 čine članci dok su podaci o člancima u Hrvatskoj nacionalnoj bibliografiji u mrežnom obliku dostupni samo za razdoblje od 2010. do 2017. zbog čega su ukupni broj publikacija zabilježenih u Hrvatskoj nacionalnoj bibliografiji (Tablica 3.) te broj članaka u navedenoj bibliografiji (Tablica 2.) nečekivano niski.

Prema vrsti građe očekivano su među monografskim publikacijama najzastupljenije knjige, a na drugom su mjestu znanstveni članci objavljeni u periodici. Manji dio građe odnosi se na publikacije prigodnoga karaktera – zbornike i kataloge izložbi, a najmanji dio zauzima građa u alternativnim formatima – zvučna, audiovizualna, vizualna i mrežna građa (ukupno 13 jedinica). Iako je riječ o malom broju jedinica (4, 4 %), raznovrsne su s obzirom na karakter i ciljanu čitateljsku publiku. Među njima su zvučna knjiga koju je izdala Hrvatska knjižnica za slijepe te dio mrežne i audiovizualne građe koje slijepe i slabovidne osobe mogu koristiti pomoću različitih softverskih rješenja kao što su čitači ekrana, povećala i sintetizatori govora koji im sadržaje s ekrana učine dostupnima pomoću text to speech tehnologije ili pak preoblikom i otiskivanjem tekstualnih sadržaja na brajici. Ipak, i pored tih mogućnosti, broj građe namijenjene slijepim i slabovidnim osobama nedostatan je jer, osim jedne zvučne knjige, ne postoji niti jedna na Braillovom pismo, a ni za jednu od jedinica knjižnične građe nije navedeno da je prilagođena slabovidnim osobama. Jednaka je situacija i kada je riječ o drugim posebnim skupinama, kao što su osobe s disleksijom, osobe nižih intelektualnih sposobnosti i drugi.

Čitateljima predškolskog uzrasta namijenjena je samo po jedna slikovnica i videoigra za konzolu Playstation 4, učenicima osnovnih i srednjih škola jedna videoigra edukativnoga karaktera za osobno računalo dok bi se u nastavi još mogao iskoristiti film Krste Papića „Tajna Nikole Tesle“ iz 1980. godine dostupan u DVD (i starijem VHS) formatu, no u svakom slučaju postoji nedostatak publikacija diferenciranih s obzirom na dob i čitalačke sposobnosti korisnika, kao i publikacija namijenjenih posebnim korisničkim skupinama.

Izvori bibliografskih podataka				
KNJIGE (182)				
KNJIŽNICA			BIBLIOGRAFIJA	
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
112	92	8	54	25
ZBORNICI (12)				
KNJIŽNICA			BIBLIOGRAFIJA	
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
12	/	3	4	2
KATALOZI IZLOŽBI (13)				
KNJIŽNICA			BIBLIOGRAFIJA	
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
13	1	/	8	/
ZVUČNA GRAĐA (2)				
KNJIŽNICA			BIBLIOGRAFIJA	
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
2	1	/	/	/
AV GRAĐA (7)				
KNJIŽNICA			BIBLIOGRAFIJA	
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
2	6	/	1	/
VIZUALNA GRAĐA (1)				
KNJIŽNICA			BIBLIOGRAFIJA	
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
1	/	/	/	/
MREŽNA GRAĐA (3)				
KNJIŽNICA			BIBLIOGRAFIJA	
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
3	/	/	/	/
ČLANCI (74)				
KNJIŽNICA			BIBLIOGRAFIJA	
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
64	9	2	2 (!)	2

Tablica 2.

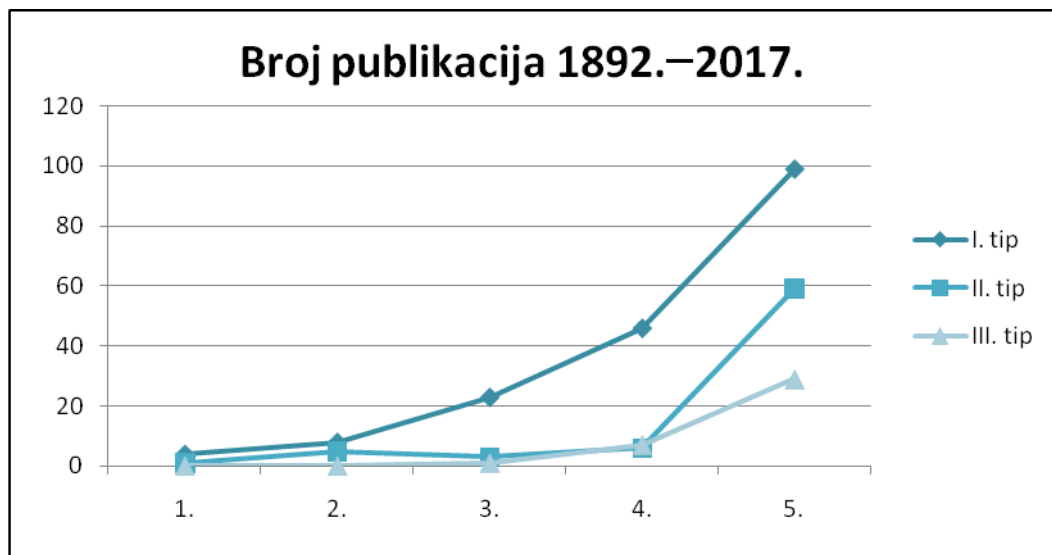
Broj publikacija zabilježenih samo u pojedinim knjižnicama				
NSK	KGZ	SKF	HNB	HRBK
116	57	4	10	5

Tablica 3.

Dostupni bibliografski podatci ukazuju na rast produkcije tijekom cjelokupnog razdoblja za koje su podatci prikupljeni, iako postoji mogućnost pogreške s obzirom na nedovoljan broj podataka razdoblju od 1892. do pedesetih godina 20. stoljeća. Ukupno je razdoblje radi preglednosti podijeljeno na pet perioda od kojih prva dva, 1892.–1910. te 1910.–1940. obuhvaćaju najmanji dio publikacija jer se radilo o prvim, izvornim radovima autora. U trećem razdoblju, 1940.–1970., dolazi do prepoznavanja N. Tesle kao znanstvenika, stoga i radovi postaju brojniji nego u prethodnim razdobljima, a njihov je rast još značajniji u četvrtom (1970.–2000.) i petom (2000.–2017.) periodu te se može zamijetiti značajna razlika u broju jedinica knjižnične građe koja odgovara kriterijima ove bibliografije prije i nakon 1980. godine. Ukupnome porastu publikacija u posljednja dva razdoblja doprinijelo je izdavanje prigodnih publikacija prilikom obilježavanja godišnjice rođenja i smrti znanstvenika, održavanja simpozija u njegovu čast te otvaranje Memorijalnoga centra Nikola Tesla u njegovom rodnom mjestu. Rezultat svih tih aktivnosti usmjerenih na popularizaciju N. Tesle kao vrsnoga znanstvenika bila je znatna produkcija publikacija koje se na popularno-znanstven način bave njegovim likom i djelom, ali i, u manjoj mjeri, njegovim izumima s tehničke strane. Tijek kretanja broja publikacija u ukupnom promatranom razdoblju predočen je na Grafikonu 1.

U ovom su dijelu istraživanja prvenstveno promatrana dva brojčano najzastupljenija tipa građe: knjige (I. tip) i znanstveni, stručni i popularno-znanstveni radovi (II. tip) dok je preostali, malobrojniji dio građe obrađen skupno (III. tip). Iz grafičkog je prikaza (Grafikon 1.) razvidan ukupan rast publikacija bez obzira na vrstu građe, a rast je najintenzivniji u posljednjemu periodu (od 2000. godine nadalje). Od svih vrsta građe u navedenom su razdoblju znanstveni, stručni i popularno-znanstveni radovi doživjeli strelovit rast u broju publikacija što se može objasniti održavanjem prigodnih znanstvenih skupova povodom šezdesete obljetnice smrti Nikole Tesle 2003. godine, 150. godišnjice rođenja 2006. godine te

160. godišnjice rođenja 2016. godine kao i drugih prigodnih simpozija i izložbi tijekom 2000-ih, iako postoji i mogućnost porasta i same katalogizacije zasebnih članaka objavljenih kao dio većih publikacija (časopisa, zbornika i dr.).

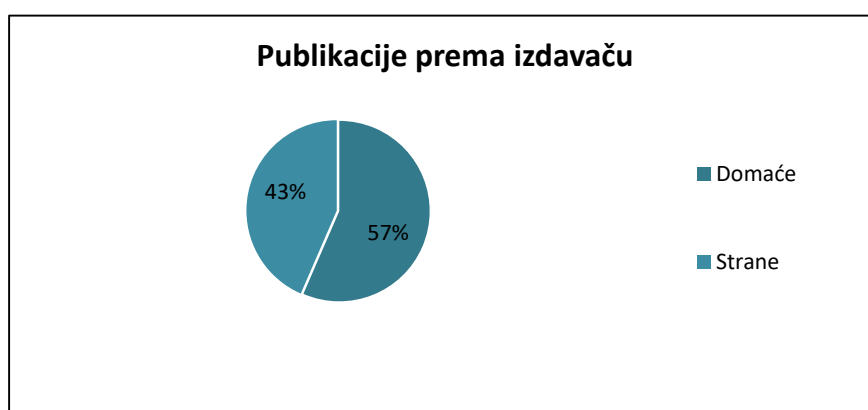

Grafikon 1.

Budući da je riječ o iznimno cijenjenom znanstveniku na svjetskoj razini, nije čudno da su veliki dio publikacija izdali inozemni izdavači. Razlog tomu su važni izumi Nikole Tesle koji su imali još snažniji odjek jer su svoju prvu primjenu doživjeli na području Sjedinjenih Američkih Država. Pokušavajući prikupiti sredstva za daljnji rad i opremanje laboratorija, N. Tesla održavao je predavanja i demonstracije studentima i industrijalcima, odnosno potencijalnim financijerima u europskim i svjetskim središtima. Kako je, osim materinjega, govorio još sedam stranih jezika, nije postojala jezična barijera između znanstvenika i slušatelja što je, uz nevjerojatne inovacije i izume, doprinijelo njegovoj ranoj popularnosti. Također, znanstvenik rođen u Smiljanu, na području današnje Republike Hrvatske, bio je pripadnik srpske nacionalne manjine, pa veći dio inozemnih publikacija dolazi iz Republike Srbije.

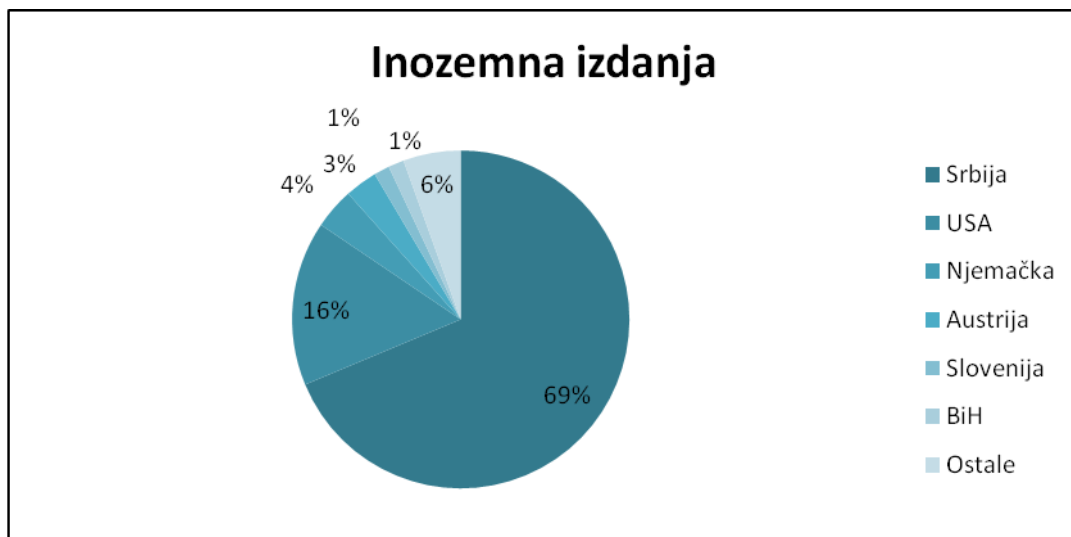
Od ukupnoga broja publikacija domaća izdanja čine 56, 51 % , a strana 43, 49 % (Grafikon 2.). Kada se uzme u obzir i vrsta građe, od ukupnoga broja svih omeđenih publikacija domaće čine 55 % naspram 45 % stranih. Među omeđenom građom najzastupljenije su knjige koje čine 80, 55 % od čega je 52, 41 % domaćih. Razlog većega omjera knjiga u ukupnome broju publikacija svakako je povezan s čitateljskim interesima koji naginju biografskim i popularno-znanstvenim temama povezanim s N. Teslom. Kod znanstvenih, stručnih i popularno-znanstvenih radova situacija je jasnija: 85, 1 % čine

publikacije domaćih izdavača iz čega se ne bi trebalo zaključiti o nepostojanju takvih radova u inozemstvu, dapače čak i samo površno pretraživanje kataloga Narodne biblioteke Srbije otkriva mnoštvo radova srpskih autora koji odgovaraju kriterijima pretraživanja korištenima u ovome radu, ali nisu njihov predmet, prema tome razlog takvome nesrazmjeru domaćih i stranih izdavača kada je riječ o člancima ne treba tražiti u manjku interesa inozemnih autora prema N. Tesli ili njegovim izumima kao temi radova, riječ je jednostavno o kriterijima kojima se promatrane knjižnice rukovode pri nabavi i katalogizaciji građe, odnosno sastavljanja bibliografija.

Grafikon 2.

Očekivano, u inozemnim publikacijama dominiraju one iz Republike Srbije. Točnije, od ukupnoga broja građe stranih izdavača 68, 5 % čine srpska izdanja, dok 15, 7% čine izdanja iz Sjedinjenih Američkih Država (gdje je N. Tesla proveo najduži dio svoga radnoga vijeka i čije je imao državljanstvo), 3, 9 % njemačka, 3, 1 % austrijska te po 1, 5 % izdanja iz Slovenije te Bosne i Hercegovine. Ostale su države zastupljene s po jednom publikacijom te ukupno čine 5, 5 % od svih izdanja (Grafikon 3.).

Grafikon 3.

Autorica s najviše publikacija o N. Tesli jest Margaret Cheney čije je djelo *Man Out Of Time* prvi put izdano 1981. godine, a koje je u hrvatskoj nacionalnoj bibliografiji zastupljeno s čak devet izdanja – prvo iz 1987., a posljednje iz 2009. godine, od čega su četiri izdanja na hrvatskom jeziku, tri na engleskom te po jedno na njemačkom i francuskom jeziku.

Nikola Tesla kao autor zastupljen je s najvećim brojem publikacija – 34, a od svih njegovih djela najpopularnije je ono autobiografsko – *Moji pronalasci* koje je prvi put izašlo 1919. godine. U hrvatskoj nacionalnoj bibliografiji zastupljeno je s jedanaest izdanja (posljednje iz 2015. godine): šest hrvatskih (dvojezična izdanja s tekstem usporedno na hrvatskom i engleskom jeziku), tri srpska (od kojih je jedno na engleskom jeziku) te dva iz Sjedinjenih Američkih Država.

Kada je riječ o jezicima publikacija, one su, s obzirom na izvore podataka očekivano, najčešće na hrvatskom jeziku (118), zatim slijede publikacije na srpskom (77) i engleskom jeziku (55), a onda višejezična izdanja na hrvatskom i engleskom (14) te srpskom i engleskom (8). Takve su brojke očekivane, s obzirom na to da su podatci o publikacijama prikupljeni iz kataloga hrvatskih knjižnica i bibliografija. Velik broj izdanja na srpskom jeziku također je očekivan jer je poznati znanstvenik srpskoga porijekla, a budući da su i hrvatski i srpski autori, odabravši za temu život i djelo N. Tesle već imali na umu široku čitateljsku publiku, odlučili su je dodatno proširiti dvojezičnim i višejezičnim izdanjima u kojima su najčešće kombinacije ishodišnoga jezika (hrvatski ili srpski) i engleskoga prijevoda.

Dodatni se podatci o već navedenima te manje čestim jezicima publikacija, podijeljenima prema vrsti publikacije, mogu pronaći u Tablici 4. Iako brojčano dominiraju

publikacije na hrvatskom, srpskom i engleskom jeziku, u manjoj je mjeri također prisutna raznolikost među publikacijama s jezične strane. Također, smatram da je potrebno posebno ukazati na činjenicu da među katalogima izložbi osim jedne dvojezične, hrvatsko-engleske publikacije, ne postoji druga publikacija toga tipa što, kada se promatra naspram devet takvih publikacija na srpskom jeziku, posredno govori o manjku velikih izložbi posvećenih jednom od najvećih svjetskih znanstvenika rođenom upravo na području Republike Hrvatske. Ipak, nakon pada popularnosti N. Tesle kao lika i teme različitih publikacija tijekom turbulentnoga razdoblja devedesetih godina dvadesetoga stoljeća, vjerojatno zbog njegove etničke pripadnosti, od 2000-ih se godina može primijetiti rast njihove produkcije. Osim održavanja prigodnih simpozija, važno je istaknuti i otvaranje Memorijalnoga centra u Smiljanu sa stalnom postavom posvećenom velikom znanstveniku. Također, u planu je i velika *tematska izložba nacionalnog značenja i globalnog potencijala*⁷⁹ posvećena N. Tesli koja će započeti u studenom 2017. u Zagrebu, nakon čega se planira gostovanje u New Yorku, a čiji se trajanje planira do 2020. godine kada će gostovati u Dubaiju na Svjetskoj izložbi. Ta bi izložba za posljedicu mogla imati daljnji rast publikacija i s njima povezanih interesa čitatelja, ali će također biti važna za promociju Hrvatske te za jačanje ugleda znanstvenika koji u njoj djeluju.

---

⁷⁹ Predstavljen multimedijalni projekt Nikola Tesla – Mind from the future. // Hrvatsko društvo likovnih umjetnika. URL: <http://www.hdlu.hr/2016/11/predstavljen-multimedijalni-projekt-nikola-tesla-mind-from-the-future/> (Pristup: 26. 10. 2017.)

Publikacije prema jeziku										
KNJIGE (182)										
HRV.	SRP.	ENG.	OSTALI							
			NJEM.	FRA.	ČEŠ.	SLO.	ALB.	VIŠEJEZIČNE PUBLIKACIJE (11)		
66	67	27	7	1	1	1	1	HRV. + ENG.		6
								SRP. + ENG.		2
								SRP. + NJEM.		2
								SRP. + ENG. + FRA. + NJEM.		1
ZBORNICI (11)										
HRV.	SRP.	ENG.	OSTALI							
			VIŠEJEZIČNE PUBLIKACIJE (5)							
3	1	2	HRV. + ENG.					5		
KATALOZI IZLOŽBI (13)										
HRV.	SRP.	ENG.	OSTALI							
			FRA.	VIŠEJEZIČNE PUBLIKACIJE (7)						
/	3	2	1	HRV. + ENG.				1		
				SRP. + ENG.				6		
ZVUČNA GRAĐA (2)										
HRV.	SRP.	ENG.	OSTALI							
2	/	/	/							
AV GRAĐA (7)										
HRV.	SRP.	ENG.	VIŠEJEZIČNE PUBLIKACIJE (1)							
5	/	1	HRV. + ENG.					1		
VIZUALNA GRAĐA (1)										
HRV.	SRP.	ENG.	VIŠEJEZIČNE PUBLIKACIJE							
/	/	/	/							
MREŽNA GRAĐA (3)										
HRV.	SRP.	ENG.	VIŠEJEZIČNE PUBLIKACIJE (1)							
2	/	/	HRV. + ENG. + NJEM. + FRA. + TAL.					1		
ČLANCI (74)										
HRV.	SRP.	ENG.	OSTALI							
			NJEM.	FRA.	RUS.	VIŠEJEZIČNE PUBLIKACIJE (2)				
39	6	22	3	1	1	HRV. + ENG.		2		

Tablica 4.

Zaključak

Bibliografija je znanstvena disciplina koja obuhvaća postupke istraživanja, prikupljanja, odabira i opisivanja građe te izrade bibliografija kojima je cilj omogućiti korisnicima pristup podacima okupljenima oko određene teme, predmeta, autora ili dr. kriterija. S jedne strane bibliografije su važan izvor podataka o kulturnoj, političkoj, znanstvenoj i ideološkoj situaciji u pojedinoj zemlji, a s druge strane one su i praktično pomagalo za lakše snalaženje u obilju literature i podataka. Popisivanje knjižne građe javlja se vrlo rano – najstariji poznati takvi popisi datiraju iz 2000. g. pr. Kr., ali prve bibliografije u modernome smislu riječi oblikovane su mnogo kasnije. Bogata Aleksandrijska knjižnica bila je prva koja je imala modernu bibliografiju – Kalimahove Tablice koje su predstavljale topografski katalog knjižnice. U petnaestom stoljeću dolazi do izuma tiskarskoga stroja i razvoja tiskarstva te jačanja knjižne produkcije što rezultira potrebom za bibliografijama i intenzivnijom bibliografskom djelatnošću. Tijekom sljedećih stoljeća pojavljuju se ideje o međunarodnoj bibliografiji i popisivanju cjelokupne knjižne produkcije, no te su ideje postale moguće tek pojavom računala i Interneta koji unose značajne i temeljite promjene u oblikovanje i sastavljanje bibliografija, ali i druge njima slične vrste popisa – kataloga. Tradicionalno te su dvije vrste popisa bliske kada je riječ o predmetu kojim se bave (jedinice knjižnične građe o kojima se prikupljaju i dalje organiziraju bibliografski podatci) i svrsi (omogućavanje pristupa sređenim podacima o jedinicama knjižnične građe), a razlikuju se prvenstveno prema omogućavanju podatka o lokaciji konkretne jedinice knjižnične građe koju katalog mora sadržavati, a koju bibliografija obično ne sadržava. Također, razlikuju se i pri opisu predmeta – bibliografije opisuju idealni predmet, odnosno jedinicu knjižnične građe navodeći podatke koji se odnose na svaku takvu jedinicu, dok se u katalogima opisuje pojedinačni primjerak te jedinice te se mogu navoditi detalji karakteristični za taj primjerak kao što su primjerice oštećenja, tiskarske pogreške, naknadni uvez i sl. Ipak, danas je razlika između bibliografija i kataloga sve manja te dolazi do ujednačavanja procesa pri njihovoj izradi na svjetskoj razini, širi se obaveza izrade bibliografija na nacionalnoj razini te se omogućuje jednostavnija razmjena bibliografskih podataka iz nacionalnih bibliografija na međunarodnoj razini.

Međutim, nove tehnologije nisu same bile dovoljne za takav razvoj. U modernome dobu značajan je utjecaj imao i Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova (IFLA)

koji je od 1960-ih godina upozoravao na problem višestruke katalogizacije iste građe koji bi se mogao riješiti katalogizacijom građe u zemlji u kojoj je ona izdana te razmjenom podataka na međunarodnoj razini kako knjižnice koje se nalaze u drugim zemljama, a posjeduju primjerke te iste građe, ne bi morale trošiti vrijeme i resurse na njihovu ponovnu katalogizaciju. S tim su ciljem razvijene različite bibliografske metode, započet je rad na ujednačavanju nacionalnih bibliografija te su oblikovana najznačajnija pomagala: Međunarodni standardni bibliografski opis omeđenih publikacija – ISBD(M) i Univerzalna bibliografska kontrola – UBC koji su postali temeljem međunarodne razmjene bibliografskih podataka.

U ovom je radu, osim kratkog pregleda osnovnih podataka koji se tiču bibliografije (pojam, povijesni razvoj, vrste, razlika između bibliografije i kataloga), sadržana autorska bibliografija publikacija koja je uključila sve radove koji su dio Hrvatske nacionalne bibliografije te koji su dostupni na mrežnim stranicama kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Knjižnica grada Zagreba i Središnje knjižnice za fiziku, a kojima je autor ili predmet bavljenja Nikola Tesla. Strategija pretraživanja kataloga uključivala je pretraživanje prema autoru, predmetu i ključnim riječima, a dobiveni konačni podatci o publikacijama organizirani su prema vrsti građe (knjige, zbornici radova, katalogi izložbi, zvučna, audiovizualna, vizualna i mrežna građa te znanstveni, stručni i popularno-znanstveni radovi), kronološki (od novijih prema starijim izdanjima) te abecedno. Riječ je o retrospektivnoj, iscrpnoj bibliografiji, a koja sadrži 292 publikacije te obuhvaća razdoblje od 1892. do 2017. godine.

Nakon bibliografskoga popisa provedena je analiza podataka kako bi se odgovorilo na istraživačka pitanja te kako bi se potvrdile ili opovrgnule teze istaknute na početku rada. Analiza je pokazala da, kada se uzmu u obzir sve publikacije popisane u ovoj bibliografiji, postoji jasan trend rasta u izdavanju građe koja se bavi Nikolom Teslom kao osobom i izumiteljem, a također se kontinuirano izdaje i njegovo najpopularnije autobiografsko djelo. Rast je najuočljiviji od početka 2000-ih, osobito kada je riječ o člancima i znanstvenim radovima s prigodnih skupova povodom obljetnica rođenja i smrti velikog znanstvenika koji su naknadno izašli u zbornicima radova. Također, analizom su potvrđene sljedeće teze:

1. Publikacije s Nikolom Teslom kao temom, kao i publikacije kojima je on autor iznimno su popularne o čemu svjedoči velik broj takvih publikacija izdanih tijekom duljeg vremenskog razdoblja.

Bibliografski popis sadrži 292 publikacije i obuhvaća razdoblje od 1892. do 2017. godine. Među jedinicama knjižnične građe dominantne su knjige namijenjene širem čitateljstvu i znanstveni, stručni i popularno-znanstveni radovi što govori u prilog trajnomu i rastućemu interesu čitatelja kada je riječ o publikacijama s temom Nikole Tesle, kao i njegovim najpopularnijim djelima, prvenstveno dvojezičnoj autobiografiji *Moji izumi*.

2. Postoji trend rasta u objavljivanju publikacija kojima je autor ili predmet N. Tesla.

U objavljivanju tih publikacija uočljiva je razlika prije i nakon 1980. godine, a još znatniji rast vidi se nakon 2000. godine kada su skupovi povodom obilježavanja godišnjica rođenja i smrti znanstvenika bili povod za veći broj radova posvećenih njemu, kao i ponovna izdanja najpopularnijih knjiga biografske prirode.

3. U ukupnoj popisanoj građi kojoj je autor ili predmet N. Tesla prevladavaju tuzemna izdanja.

Budući da je prikupljanje podataka o promatranoj građi izvršeno pomoću kataloga Hrvatske nacionalne bibliografije te kataloga hrvatskih knjižnica, očekivano je da u ukupnom broju prevladavaju domaća izdanja. Ipak, u omjeru domaćih i stranih izdanja, domaća nisu imala izrazito uvjerljivu prevagu (57 %), osobito kada se uzme u obzir da podatci nisu preuzimani s inozemnih izvora.

4. U ukupnoj popisanoj građi kojoj je autor ili predmet N. Tesla prevladavaju publikacije popularno-znanstvenog karaktera.

Građa je popisana iz više izvora od kojih je samo jedan (katalog Knjižnica grada Zagreba) imao djelomično diferencirane predmetnice na temelju kojih bi se mogao donijeti pouzdan sud o sadržaju djela. Ipak, prema naslovima publikacija, može se zaključiti da se one uglavnom bave Nikolom Teslom kao likom te njegovim izumima koji se žele približiti širem čitateljstvu, dok se za manji dio radova može zaključiti da su namijenjeni stručnjacima u polju elektrotehnike.

5. Dominantna tema takve građe jest biografske prirode.

U nedostatku ključnih riječi i predmetnica iz kataloških zapisa, iz naslova publikacija može se zaključiti da se većina njih bavi Nikolom Teslom kao znanstvenikom i genijem od njegovih početaka u selu Smiljan, preko studiranja u europskim gradovima do odlaska u Sjedinjene Američke Države gdje je ostvario svoje najznačajnije izume.

Imajući u vidu brojnost publikacija koje se bave N. Teslom kao osobom i izumiteljem, kao i neprolaznu popularnost njegovih djela autobiografskog i znanstvenog karaktera koju dokazuje njihova kontinuirana i rastuća produkcija prikazana u ovom radu, može se zaključiti da interes prema osobi koja je bila iznimno važna za razvoj moderne znanosti i praktičnu primjenu znanstvenih ideja u svakodnevnome životu ni danas ne jenjava. Dapače, pojedine njegove, zbog nedostatka sredstava, neostvarene ideje obećavale su nevjerojatan zaokret u modernoj tehnologiji te stoga još uvijek intrigiraju maštu čitatelja i znanstvenika diljem svijeta, a na realizaciji nekih od njih i danas se radi. Promicanje Nikole Tesle, kao i ostalih uglednih znanstvenika hrvatskoga podrijetla: Fausta Vrančića, Ruđera Boškovića, Lavoslava Ružičke i dr. važno je u kontekstu nacionalnoga ponosa i prepoznavanja doprinosa hrvatskih znanstvenika razvoju modernih civilizacijskih tekovina, ali i popularizacije znanja, znanosti i umjetnosti kod mlađih generacija te stvaranja ozračja u kojemu se njeguju različitost, sposobnosti i inovativnost.

Literatura

Knjige i časopisi

1. Beaudiquez, Marcelle. National Bibliography as Witness of National Memory // IFLA Journal vol. 18, br. 2 (1992), str. 119-123.
2. Buckland, Michael K. Library Technology in the Next Twenty Years // Library Hi Tech, Vol 35 (2017).
3. Franolić, Branko. A survey of croatian bibliographies 1960–2003. London: Croatian information centre, 2004.
4. Hellinga, Lotte. The Gutenberg revolutions. // A companion to the history of the book / urednici Simon Eliot i Jonathan Rose. Blackwell Publishing, 2009. Str. 207–219.
5. Horvat, Aleksandra. Knjižnični katalog i autorstvo. Rijeka: Naklada Benja, 1995.
6. Howard-Hill, Trevor H. Why bibliography matters? // A companion to the history of the book / urednici Simon Eliot i Jonathan Rose. Blackwell Publishing, 2009. Str. 9–19.
7. Katić, Tinka. Stara knjiga: bibliografska organizacija informacija. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007.
8. Kekez, Hrvoje. Najveći hrvatski znanstvenici. Zagreb: Mozaik knjiga, 2011 .
9. Krummel, Donald W. Bibliographies: Their Aims and Methods. London, New York: Mansell Publishing Limited, 1984.
10. Lakuš, Jelena. Old books, bibliography and its research possibilities. // Summer school in the study of old books: proceedings / urednice Mirna Willer i Marijana Tomić. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010. Str. 119–137.
11. Logar, Janez. Uvod u bibliografiju : teorijski osnovi bibliografije, Istorija bibliografije, pregled bibliografija, bibliografija u Jugoslaviji. Sarajevo: Izdavačko poduzeće Svjetlost, 1973.
12. Netchine, Eve. Booksellers catalogues in the collection of the Bibliotheque nationale de France (Paris). A scientific description of the collection of ephemera // Summer school in the study of old books: proceedings / urednice Mirna Willer i Marijana Tomić. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2010. Str. 145–155.
13. Rogulja, Petar. Hrvatska nacionalna bibliografija i Ivan Kukuljević Sakcinski. Zagreb: Nacionalna i sveučilišnja biblioteka, 1989.

14. Shaw, David J. The book trade comes of age: the sixteenth century // A companion to the history of the book / urednici Simon Eliot i Jonathan Rose. Blackwell Publishing, 2009. Str. 220–231.
15. Tadić, Katica. O bibliografiji s osvrtom na bibliografsku heuristiku. // Izazovi pisane baštine: zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića / urednica Tatjana Aparac-Jelušić. Osijek: Filozofski fakultet, 2005. Str. 163–172.
16. Verona, Eva. Univerzalna bibliografska kontrola i međunarodno ujednačavanje kataložnih postupaka // Informatologia Yugoslavica 8 (1–4) 1–22 (1976), str. 1–28.
17. Wynar, Bohdan S. Introduction to bibliography and reference work: A guide to materials and sources, 4th revised edition. Rochester, New York: Libraries Unlimited, Inc., (1967).

Mrežni izvori

1. Buckland, Michael. Data Management as Bibliography // Bulletin of the American Society for Information Science and Technology. American Society for Information Science and Technology. Vol. 37, No. 6. (2011).
URL: https://asis.org/Bulletin/Aug-11/AugSep11_Buckland.pdf (Pristup: 15. 5. 2017.)
2. Buckland, Michael. Redesigning Library Services: A Manifesto. American Library Association, 1992.
URL: [http://digitalassets.lib.berkeley.edu/sunsite/Redesigning%20Library%20Services_%20A%20Manifesto%20\(HTML\).pdf](http://digitalassets.lib.berkeley.edu/sunsite/Redesigning%20Library%20Services_%20A%20Manifesto%20(HTML).pdf) (Pristup: 15. 5. 2017.)
3. Katalog Der Deutschen Nationalbibliothek. // Deutsche Nationalbibliothek.
URL: <https://portal.dnb.de/opac.htm;jsessionid=897D3189DCE8BB7EB7161C163B576D49.prod-worker1?view=redirect%3A%2Fopac.htm&dodServiceUrl=https%3A%2F%2Fportal.dnb.de%2Fdod> (Pristup 28. 8. 2017.)
4. Horvat, Aleksandra. Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 43, 1/2 (2000).
URL: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/nac_tekuca_bibl.pdf (Pristup: 17. 5. 2017.)
5. Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2017. URL: <http://www.enciklopedija.hr> (Pristup: 10. 5. 2017.)
6. Predstavljen multimedijalni projekt Nikola Tesla – Mind from the future. // Hrvatsko društvo likovnih umjetnika.
URL: <http://www.hdlu.hr/2016/11/predstavljen-multimedijalni-projekt-nikola-tesla-mind-from-the-future/> (Pristup: 26. 10. 2017.)
7. ISBD(M): International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications. International Federation of Library Associations and Institutions, 2002.

- URL: https://archive.ifla.org/VII/s13/pubs/isbd_m0602.pdf (Pristup: 17. 5. 2017.)
8. Izjava o međunarodnim kataložnim načelima, Frankfurt 2003. // VBH 47, 3-4 (2004), str. 255–266.
URL: https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/IMEICC/IMEICC1/statement_2003_croatian.pdf
  9. Katalog Knjižnica grada Zagreba // Knjižnice grada Zagreba.
URL: <http://katalog.kgz.hr/pages/search.aspx?&currentPage=1&searchById=-1>
(Pristup: 15. 8. 2017.)
  10. Memorijalni centar „Nikola Tesla, Smiljan.
URL: <http://www.mcnikolatesla.hr/memorijalni-centar/galerija/> (Pristup: 30. 5. 2017.)
  11. Hrvatske bibliografije. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.
URL: <http://stari.nsk.hr/DigitalLib.aspx?id=76> (Pristup: 16. 5. 2017.)
  12. Katalog NSK. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.
URL: <http://katalog.nsk.hr/F> (Pristup: 18. 8. 2017.)
  13. Elektronski katalog NBS. // Narodna biblioteka Srbije. URL: <http://www.vbs.rs/scripts/cobiss?command=CONNECT&base=70000&lani=sr&scri=cyr> (Pristup: 28. 8. 2017.)
  14. Proleksis enciklopedija. Mrežno izdanje. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. URL: <http://proleksis.lzmk.hr> (Pristup: 10. 5. 2017.)

Bibliography and bibliographic methods: bibliography of Nikola Tesla

Summary

The goal of this paper is to determine what are the trends in publishing for the works of which N. Tesla is the subject or author of, if there is a dominant topic in these works, and if the most works are of a scientific or popular scientific nature. The purpose of this paper is to provide the data which could help make a conclusion about the publishing activity in the Republic of Croatia regarding scientific, popular scientific and works about famous scientists such as Nikola Tesla. An additional purpose would be to gain insight about the relationship between society, science and scientist in the context of a publishing plan and reader's interests. This paper is divided in two parts, the first of which contains an overview of the basic knowledge of bibliographies that includes basic concepts and types of bibliographies as well as a brief depiction of their historical development. The second part of the paper deals with the bibliography of works either written personally by the scientist and inventor Nikola Tesla or in which he is the main subject. The data for the paper was collected in the Croatian National Bibliography (current and retrospective), from the catalogue of the National and University Library in Zagreb, Zagreb City Libraries and from the Central Library for Physics. The search strategy included a search by author, subject and keywords. The collected data was organized by type of publication, chronologically and alphabetically. The alphabetical indexes and analysis of the publications by number, type, language and location of their initial release are written at the end of the bibliography. The data analysis determined that there is a substantial number of publications that deal with N. Tesla as well as those of which he is the author and that there is a growing trend in these kind of publications since the turn of the century. The prevalent number of publications are popular scientific works from Croatia, of which most are biographies.

Keywords: *Nikola Tesla, bibliography, author bibliography, subject bibliography*